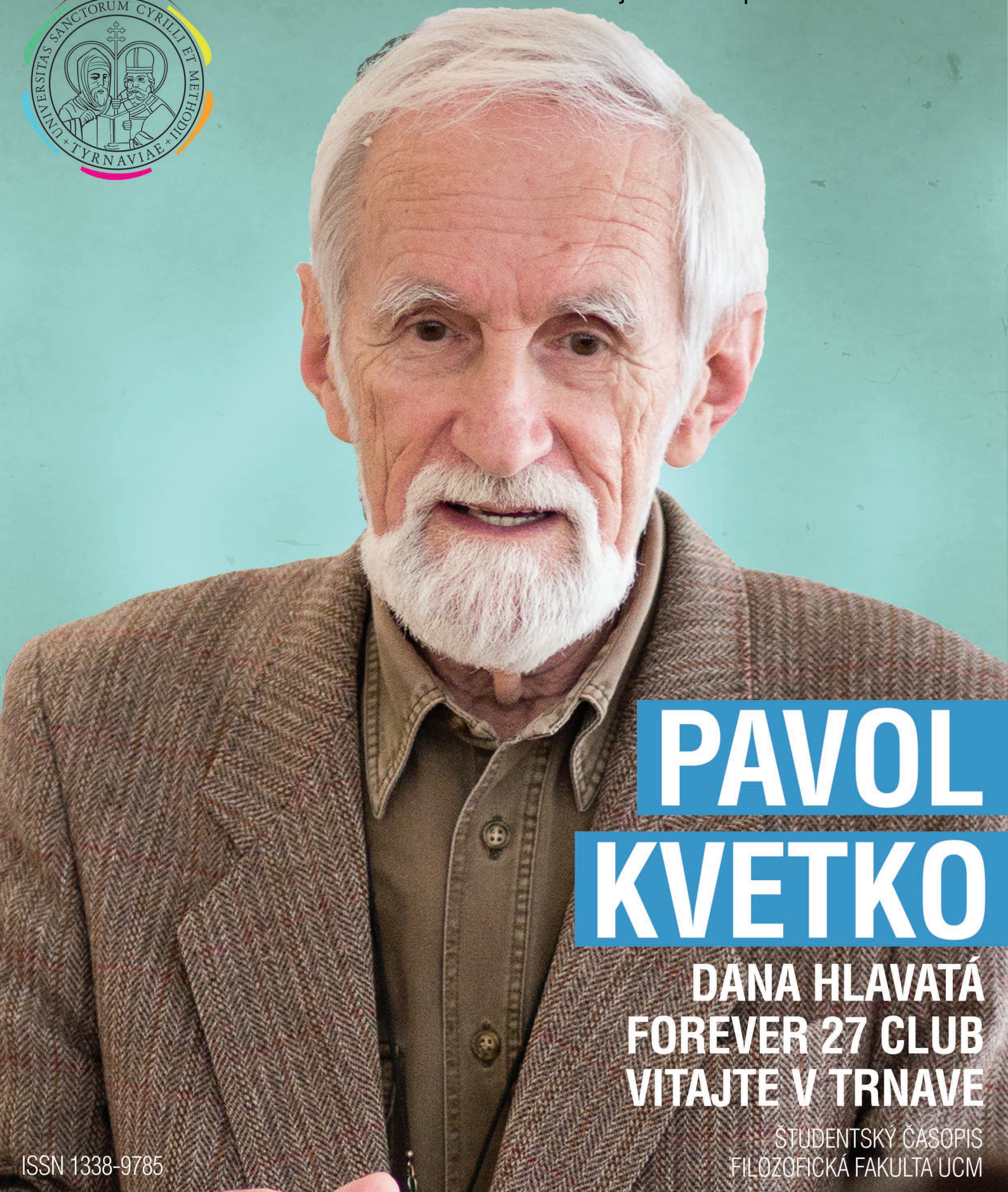

PARAZIT

03

...tvoje miesto pod dáždnikom.

PAVOL KVETKO

DANA HLAVATÁ
FOREVER 27 CLUB
VITAJTE V TRNAVE

ŠTUDENSKÝ ČASOPIS
FILOZOFICKÁ FAKULTA UCM

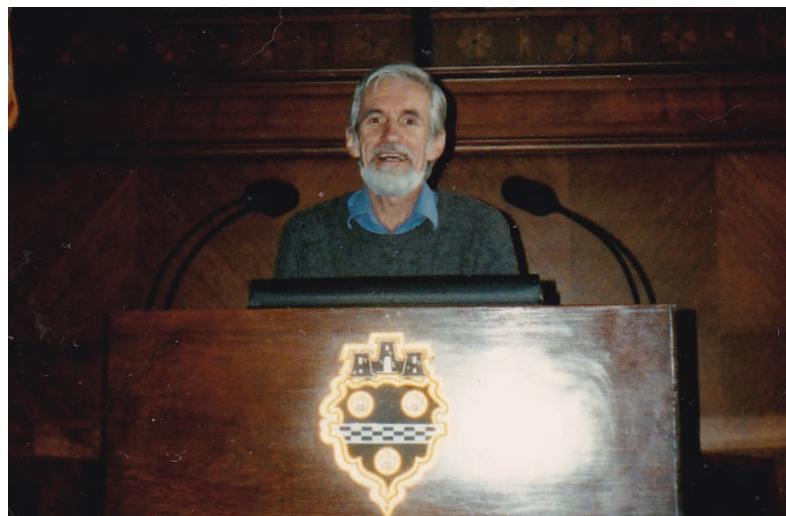
OBSAH

ŠTUDENT & UNIVERZITA

- 4** Anglický jazyk som pred tým nikdy neštudoval
Rozhovor (prof. Pavol Kvetko) – Silvia Bohunická
- 10** Môže to byť aj tvoj splnený sen
Zahraničie – Katka Bičanová
- 12** Rodičia a ich vplyv na naše štúdium
Úvaha – Patrik Petko
- 14** Kariérne centrum vám odpovie
Úvaha – Petra Takáčová
- 17** Centrum podpory študentov
Univerzita – Janka Závodníková

UMENIE & KULTÚRA

- 18** Kniha nie je len jedným zo skvelých priateľov
Rozhovor (Dana Hlavatá) – Veronika Planková
- 22** Knihy, ktoré zmenili svet
Rubrika – Katka Morvayová
- 23** Military conspiracy theories
Konšpiračky – Silvia Bohunická
- 26** Forever 27 club
Konšpiračky – Dominika Vandáková
- 31** Očami etnológa:
O obedári, Koleníkovi a primitívoch
Rubrika (konšpiračky) – Mário Kadlec
- 32** Quo vadis Spartak Trnava?
Konšpiračky – Patrik Petko
- 35** Pôvod najlepšieho priateľa človeka
História – Veronika Žáková

ŽIVOT & ZÁBAVA

- 37** Čipovanie – nová povinnosť
Zákon – Veronika Žáková
- 38** Vitajte v Trnave
Moje mesto – Patrik Petko
- 41** Detox či pôst?
Rubrika Zdravia – Alexandra Poláková
- 44** Dukanova dieta a jej pravá tvár
Vlastná skúsenosť – Miška Šeríková
- 46** Nebezpečné symboly v nákupnom košíku
Konšpiračky – Dominika Vandáková
- 48** MÚZIKA – Christmas
Rubrika hudby – Marián Radošovský
- 50** Za filmovým plátnom: Záhadné úmrtia
Konšpiračky – Matúš Horváth
- 52** Seriál Suits
Recenzia – Rudo Čapucha
- 54** Zemiakolandia
Rubrika zábavy – Karol Horníček

LITERÁRNA PRÍLOHA

- 59** Dlhovláska
Poézia – Dominika Vandáková
- 60** Lož
Poviedka – Matúš Horváth
- 63** Eva (2. časť)
Príbeh na pokračovanie – Kate

EDITORIAL

Šéfredaktorka:

Veronika Planková

Jazykové redaktorky:

PhDr. Božena Petrášová, PhD.

doc. Daniela Petříková, PhD.

Redakcia:

Alexandra Poláková

Dominika Vandáková

Janka Závodníková

Karol Horníček

Katka Bičanová

Katka Morvayová

Marián Radošovský

Mário Kadlec

Matúš Horváth

Miška Šeríková

Patrik Petko

Petra Takáčová

Rudo Čapucha

Silvia Bohunická

Veronika Žáková

Grafika:

Martin Roščák

Titulná fotka:

Bc. Martin Farkaš

Kontakt:

Mail: parazol.ucm@gmail.com

FB: <https://www.facebook.com/ParazolUcm>

ParazolUcm

FF UCM: <http://ff.ucm.sk/sk/studentske-casopisy/>

PARAZOL

Študentský časopis

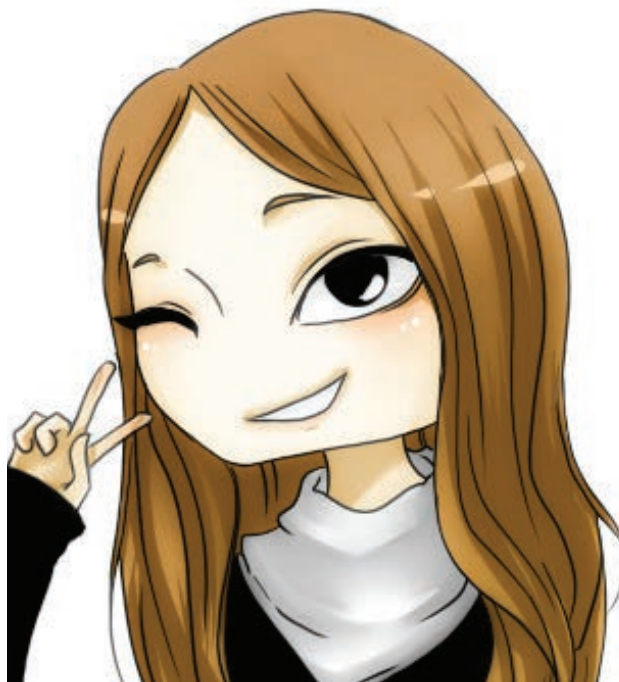
Filozofická fakulta UCM

ročník I., 3. číslo

akademický rok 2012/2013

trojmesačník

ISSN 1338-9785

Hľadá sa Perinbaba!

Mnohí z vás sa určite pamätajú na túto rozprávku, ktorú natočil Juraj Jakubisko. Apríl a stále sneh? Táto babka to teda naozaj prehnala! Osobne sa na tom smejem, lebo celý Facebook zaplnili plagáty ako: „Wanted, odmena jeden milión“ alebo „ak stretnete túto tetušku, povedzte jej, že už je marec“. Toto počasie naozaj prekvapuje všetkých. Mňa predovšetkým, lebo ako rodená Bratislavčanka som bola zvyknutá len na kalamity pri 2 cm snehu;). Ale späť k časopisu. Tentoraz sme si v redakcii povedali, že skúsime siahnuť po nejakej konkrétnej téme. Pri kávičke, v našej školskej jedálni, nás naše filozofovanie dovedlo ku konšpiračným teóriám. A tak, ak sa vám zapáčil tento štýl tematizovania väčšej časti časopisu, budeme radi ak nám napíšete vaše názory na našu emailovú adresu alebo na Facebookovú stránku. Šťastné a Veselé!

Veronika Planková

*„Anglický jazyk som pred tým
nikdy neštudoval, začal som až
na vysokej škole.“*

Rozhovor s mimoriadnym profesorom,
doc. PhDr. Pavlom Kvetkom z Katedry anglistiky a amerikanistiky
Filozofickej fakulty Univerzity sv. Cyrila a Metoda v Trnave.

text:

Silvia Bohunická

Natália Alexandrová

Podme sa hned' na úvod bavif o Vašej lingvistickej púti – ak môžem použiť tento eufemizmus, ako sa vlastne začala? Ako ste sa dostali práve k anglickému jazyku?

Možno to vyznie prekvapivo, ale pôvodne som vôbec nechcel študovať angličtinu, ale dejiny a dejiny umenia. Keďže v ten rok bohužiaľ na FF univerzity Komenského neotvárali túto kombináciu, v lete som dostal list, že prijatý síce som, no kombinácia odborov sa neotvára, tak mi bola ponúknutá kombinácia anglický a slovenský jazyk. Ponuku som prijal s tým, že rok vydržím, a potom prestúpim na moje pôvodne plánované dejiny umenia. K angličtine som sa v podstate dostal, dalo by sa povedať, ako slepá kura k zrnú.

Dá sa tým pádom hovoriť o tom, že ste mali pripravený záložný plán.

Dá, no po roku štúdia som napokon ostal. Priznám sa však k jednej veci – v prvom ročníku bola väčšina študentov pokročilá, no ja som bol úplný začiatok, anglický jazyk som pred tým nikdy neštudoval, začal som až na vysokej škole.

„Robil som pohovory aj do rozhlasu v Mládežníckej redakcii, no nespĺňal som jednu z podmienok minulého režimu – nemal som vojenskú službu.“

Predpokladám, že po absolvovaní ste asi nemali hned' ambície stať sa učiteľom.

Nie, pôvodne som nechcel učiť. Robil som pohovory aj do rozhlasu v Mládežníckej redakcii, no nespĺňal som jednu z podmienok minulého režimu – nemal som vojenskú službu.

Vojenčinu som si síce nevybavil - povinnú miestenku som dostal do Liptovského Mikuláša, kde som zotrval až jeden mesiac. Vtedy sa zhodou okolností zriaďovala Univerzita 17. Listopadu, ktorá mala pobočky v Senci, a súrne potrebovali profesorov. Mój spolužiak, ktorý tam už pôsobil, ma oslovil, či by som tam nechcel učiť. Tak som požiadal nadriadeného generála, že sa mi zmenili plány, a namiesto rozhlasu som šiel na Univerzitu, a tak sa vlastne začala moja pedagogická kariéra.

Akí boli Vaši prví študenti, keď ste boli takto viac-menej náhodne začínajúcim pedagógom?

Učil som zahraničných študentov, nie Slovákov. Asi po 5 rokoch som prešiel na Univerzitu Komenského a až tam som v podstate začal učiť čisto angličtinu. Dovtedy som učil slovenčinu po anglicky, zahraničných študentov.

Zaujímal by ma hlavne metódy, ktoré ste uplatňovali pri takejto výučbe slovenčiny po anglicky.

Učil som hlavne čo najnázornejšie, pretože mnohí tí študenti mali problémy aj s angličtinou ako takou. Oni pochádzali z rozvojových krajín, Afrika, Ázia. Prišli sem študovať, no najprv museli absolvovať jeden rok slovenčiny. Ja som ich učil jazyk v prípravnom ročníku na univerzitné štúdium.

Pôsobili ste teda na viacerých univerzitách, ako ste sa dostali na UCM-ku?

Tu pôsobím dlhé roky, síce nie bezprostredne hned' prvý rok po založení, ale druhý. Pôvodne som sem nechcel ísť, no ostal som na polovičný úväzok, a stal som sa vedúcim katedry Anglistiky a amerikanistiky, do roku 2007. Od roku 2000 učím výlučne na UCM.

Vo vašom resumé sa nachádzajú zahraničné stáže, nie všetky destinácie sú však pre našinca celkom bežné. Ako ste sa dostali do Indie?

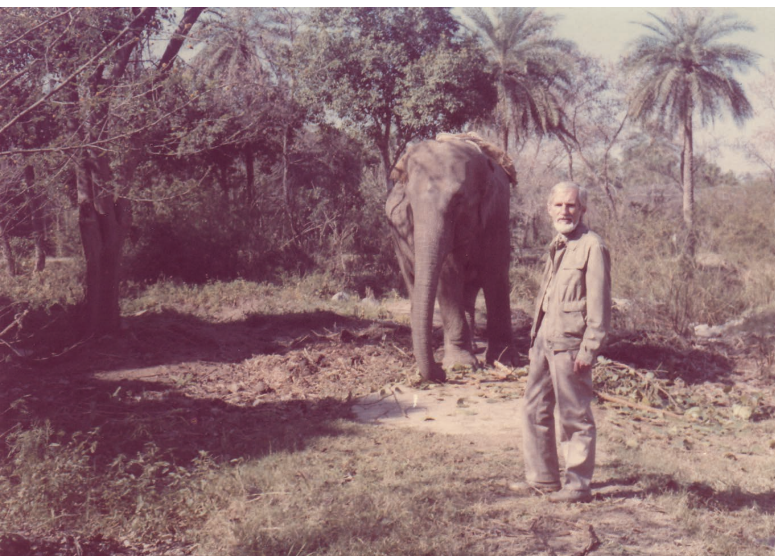
Za predchádzajúceho režimu som sa pôvodne hlásil do Británie na stáž ako lektor. Na ministerstve sa mi dostalo odpovede, že ako nestraník nemám šancu, no bola mi ponúknutá India, a to z prozaického dôvodu – nikto tam nechcel ísť, lebo sa tam nezarábalo. V Indii som bol rok, 1987-1988, zaujímavé to bolo v tom, že – naši na ministerstve nevedeli presne, kedy sa začína školský rok a prvé dva mesiace som nedostal ani len výplatu, keďže tam ja ešte väčšia byrokracia ako u nás. Konkrétne som bol v provincii Chandigargh, to je hlavné mesto dvoch susediacich provincií, Pandžábu a Haryány, asi 90 km pod Himalájami. Z balkóna domu som za pekného počasia videl nádhernú panorámu Himalájskych vrcholov.

A vy ste hneď prijali? Z pôvodného plánu Anglicko do Indie.

Prijal, pretože otvorene – kedy sa inak človek dostane do Indie? Navyše, Československo malo s Indiou bilaterálne zmluvy, Česi mali v Dilí zastúpenú češtinu, no Slováci si neplnili záväzok a nikoho do Pandžábu neposlali. Po týždni na rozmyslenie ma navyše motivovali aj tým, že možno po tom sa skôr dostanem aj do tej Británie.

„Z balkóna domu som za pekného počasia videl nádhernú panorámu Himalájskych vrcholov.“

Ako na Vás pôsobili tie markantné kultúrne rozdiely?

Kultúra to síce je iná, ale nie až tak celkom, akoby si možno bežný Slovák predstavil. Napríklad čo sa stravy týka, prvé mesiace som sa stravoval dosť európsky, omeleta, sušené mlieko a podobne. Hoci, samozrejme koreniny hrali prím.

Ak by ste mali porovnať tých študentov, čo ste učili, čím sa odlišovala celá tá kultúra vzdelávania tam?

Študenti v Indii, aspoň tí, ktorých som učila ja, boli veľmi usilovní. Mal som pomerne veľkú skupinu, okolo tridsať ľudí, od mladých až po úradníkov, jednu herečku, inžinierov, skrátka širokú škálu veku a povolania.

Pochytili ste tam vy niečo z hindu alebo iných dialektov?

Ja som sa nachádzal v pomerne dobre anglicky hovoriacej komunite, takže som v podstate ani nemusel. Okrem jednej pani, ktorá mi riadila domácnosť mal každý schopnosť sa dorozumieť po anglicky.

Môžete sa s nami podeliť o nejaký kultúrny šok, čo sa týka Vášho pôsobenia v Indii?

V Indii som raz dostal pozvanie na večeru, zhodou okolností spolu s jedným Slovákom, ktorý tam prišiel obchodne, čo bola rarita, keďže Európanov nás bolo dokopy asi 15 v polmiliónovom meste. Tešiac sa na dobré jedlo, dostali sme najprv veľký pohár whisky. Zo slušnosti sme si samozrejme trocha odpili, a čakali na prvý chod. keď sa však podozrivo dlhý čas nič nedialo, a hlad sa prirodzene stupňoval, boli sme už odhod-

India, Pandžáb, Kosi – Cesta do Agry
Apríl 1987

India, Pandžáb, Chhat Birr
Január 1987

India, Paujab – Rozlúčka Chandigarh
Máj 1987

laní odísť. Večera nikde, tak sme si povedali, že zo slušnosti dopijeme pohár a ideme. A v tom momente, ako sme ich vyprázdni, začali nosiť na stôl – to bol jeden z ďalších úsmevných momentov, kedy si Indovia mysleli, že Európania pijú vo veľkom, a že nám tým ulahodia, takže si nedovolili servírovať jedlo, kým sme nedopili plný pohár.

Podme k druhej destinácii, kde ste pôsobili - kde presne ste v Amerike učili?

Od roku 1989 na University of Pittsburgh, čo bola vysoká 40-poschodová budova, a celé jedno poschodie bolo vyhradené pre Slavic department – Katedru slovanských štúdií.

Tam som zažil napríklad aj Spring break na Floride – slávne jarne prázdniny amerických študentov, hoci nie priamo priebeh, ale z rozprávania som si vedel živo predstaviť, ako to asi vyzerá (smiech)

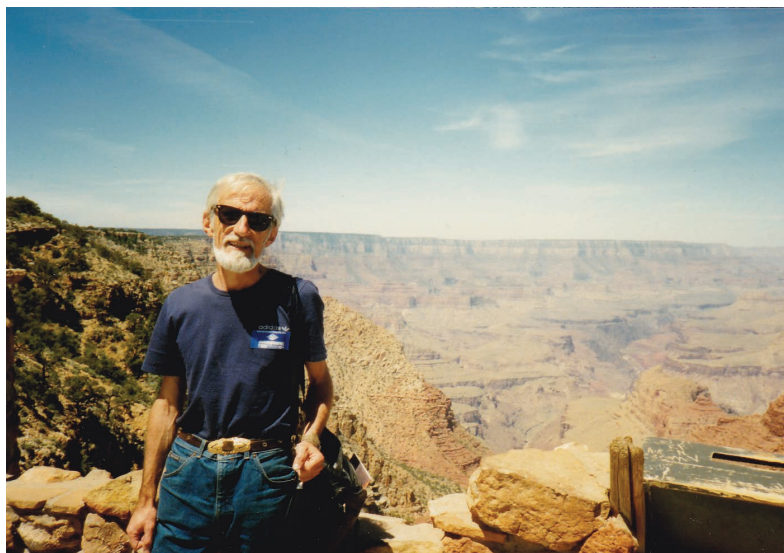
Kde sa Vám v Amerika najviac páčilo?

San Francisco, Boston, ku podivu aj Chicago, kde som bol tri razy – na konferencii, raz s bývalým študentom, a keď som s dcérou cestoval po Amerike. V Pittsburghu som samozrejme aj poznal okrajové časti, to nebolo len o turistike. Na univerzitu som chodil autobusom, cesta trvala polhodinu, a zaujímavé bolo, že keď sme nastúpili, v autobuse boli pasažieri všetkých farieb pleti, no hlavne Afro-Američania a najmenej bielych. Postupne, ako sme sa blížili k centru a univerzite, stúpala počet bielych. aj takéto kultúrne rozdiely si človek všimne, keď na mieste, kde pôsobí žije, nie je tam len ako turista.

Čo môžete povedať na adresu amerických študentov, keď sme pri tom?

Američania sú veľmi sebavedomí, až príliš dalo by sa povedať a veľa sa pýtajú. To ale na druhej strane neznamená, že by boli múdrejší ako Slováci. Naši študenti vo všeobecnosti vedľa viac ako Američania, no nevedia sa pýtať a nemajú také sebavedomé vystupovanie ako oni. A to platí nielen v učení, oni sú všeobecne až over-confident vo svojich životných postojoch.

„Naši študenti vo všeobecnosti vedľa viac ako Američania, no nevedia sa pýtať a nemajú také sebavedomé vystupovanie ako oni.“

USA, Grand Canyon
Jún 1990

USA, Hollywood, pred Chinese Theatre
Jún 1990

USA, Kalifornia, San Francisco – Golden State Bridge
Jún 1990

Zažili ste tento druh amerického chovania aj v iných oblastiach okrem učenia?

Na rozdiel od Indie, kde som bol v podstate sám, bolo to viac izolovaný pobyt. Ale v Amerike som mal veľa priateľov i medzi študentmi, s nimi som splavoval divokú rieku, aj sa bol lyžovať. A práve k tomuto sa viaže istá príhoda o ich sebavedomí. Volali ma lyžovať sa s nimi, ja som bol vtedy priemerný lyžiar. no oni sa prezentovali svojím rozprávaním, ako fantastickí lyžiari, a ja som mal obavy, ako mi to pôjde. No napokon došlo na lámanie chleba a na výlete vysvitlo, že ja so svojím umením sa priemerne spustiť zo svahu som bol lepší ako oni. Na druhý deň mi vedúci katedry vraví, že počul, ako sa viem lyžovať. To mi prišlo vcelku komické, keďže nie ja som bol ten, podľa nich, vynikajúci lyžiar, ale oni tí zlí, hoci sebavedomie im nechýbalo. (smiech)

„Znalosť frazeológie znamená ovládať vyšší stupeň jazyka, i keď native speakeri často tvrdia, že sa príliš v hovorovej reči nepoužívajú.“

Ak by sme mali ešte ostať v lingvistike – idiómy sú často „nočnou morou“ študentov, majú ťažkosti sa ich učiť, no i napriek tomu je na ne kladený dôraz a sú dôležitou súčasťou jazyka. prečo je to podľa Vás tak?

Nielen študenti sa ich nedokážu naučiť, ale aj veľkí, slávni jazykovedci sa im často vyhýbajú.

Najlepšia metóda je brať ich ako koníček – aj v slovenčine sú niektoré veci, ktoré sa jednoducho musíme naučiť naspamäť. Znalosť frazeológie znamená ovládať vyšší stupeň jazyka, i keď native speakeri často tvrdia, že sa príliš v hovorovej reči nepoužívajú. No stačí si zobrať akékoľvek noviny, alebo literatúru – Lodge, Heller – využívajú množstvo idiómov, a keďže ani slovenskí prekladatelia ich dostatočne neovládajú, potom sa to ziaľ odzrkadlí na kvalite našich prekladov.

Načrtli ste, že idiómy sú Vaším koníčkom, my však vieme, že sú to predovšetkým slovníky.

Slovenské Pedagogické nakladateľstvo ma oslovilo s tým, aby som napísal slovník, ktorý vznikol dlhé roky. Začal som ho písať a prvé frazémy som postupne pridával,

počas svojich ciest, keď som navštívil druhý raz Anglicko v roku 1975 mal som istý zoznam frazém, ktorý som dal domácim skontrolovať. V tom čase sa zoznam začal značne rozširovať. teda sa dá hovoriť skôr o zbieraní ako o písaní. Medzi lingvistami kolujú isté príslovia – ak chceš niekoho potrestať, daj mu robiť slovník. Ale na druhej strane, ak chce človek vidieť za sebou aj istý kus práce, slovník je veľmi vďačným objektom, pretože viem, že za sebou zanechávam niečo užitočné.

Kolko idiómov má Váš posledný slovník?

V najaktuálnejšom je ich asi 8000, čo je v prepočte asi 1000 strán, no môj starý Anglicko – slovenský slovník, ktorý vyšiel dávno, mal na porovnanie, iba polovicu.

Vždy pôsobíte na študentov veľmi optimisticky, ako je to možné, že pri tom množstve práce, ktorú zvládnete, dokážete prísť na hodinu vždy dobre naladený?

Nuž, či sa to učiteľom páči, alebo nie – ale učitelia sú pre študentov.

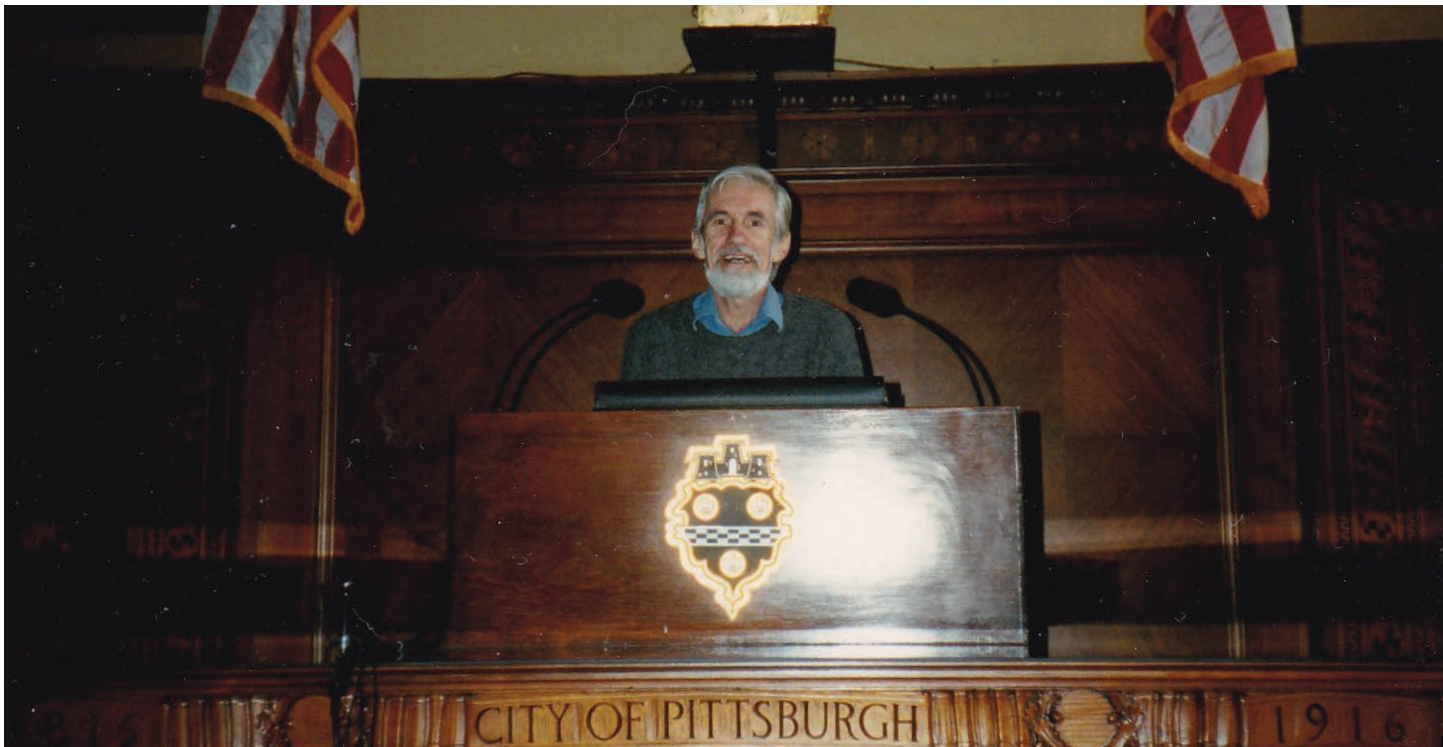
Vy ste asi z tej „starej dobrej školy“ čo to ešte vyznáva.

(smiech) Mali by sme. Keď sú študenti otrávení, a ešte aj ja by som bol otrávený, môžeme to rovno zabaliť. Navyše, sú isté časti predmetu, ktoré sú nezaujímavé aj pre jednu aj pre druhú stranu – tie sa musia jednoducho odbiť, čiže tam môžu byť tak trochu otrávené obe strany.

Profesor asi vycíti, keď sú jeho študenti v ten deň otrávení.

Viac ako si študenti vôbec vedia predstaviť. Nezdá sa to, ale hodina vždy závisí od vzájomnej spolupráce. Na druhej strane, ak učiteľ zvolí príliš otvorený prístup, študenti vedia určité situácie aj využiť. Toto je jedna z vecí, ktoré sa mi páčili na amerických študentoch – u nich je vzťah profesor – študent definovaný inak. Spolu sme sa boli lyžovať, splavovali sme rieku, chodili na obedy, a nikdy sa mi nestalo, že by to študenti zneužili.

Ak sme pri príprave na rozhovor dobre počítali, za semester opravíte priebežne asi 500-600 testov. Ako sa dá také kvantum zvládnuť?

(smiech) Ťažko. Najefektívnejší spôsob je nepozerať na mená, sústredil som sa na odpovede, výsledok a mechanicky podľa tabuľky priradil známku.

Uvedomujete si ako profesor medzi študentmi svoju obľúbenosť?

U študentov je to dosť relatívne, študenti majú najradšej učiteľov, ktorí nie sú veľmi prísni. Ten vzťah je naozaj komplikovaný, úprimne povedané, každý učiteľ má svojich obľúbenejších a menej obľúbených žiakov, no treba sa snažiť nedať sa tým ovplyvniť natoľko, aby to mohlo niekoho poškodiť. No keď vám niekto tvrdí, že je naozaj čisto objektívny – to jednoducho v našej profesii neexistuje. Ja mám navyše tú výhodu, že nie som urážlivý. (smiech) Sú skupiny, ktoré má človek radšej ako iné. A ešte jeden faktor, ktorý v konečnom dôsledku zohráva úlohu – obľúbenosť predmetu ako takého. Povedzme, že literatúra sa teší iste väčšej obľube, ako taká fonetika. Potvrdiť to viem, pretože ja som s výnimkou Didaktiky už učil všetko, v Amerike aj tú literatúru.

„No keď vám niekto tvrdí, že je naozaj čisto objektívny – to jednoducho v našej profesii neexistuje. Ja mám navyše tú výhodu, že nie som urážlivý.“

Aký bol Váš životný sen z detstva, a na koľko môžete dnes povedať, že sa Vám

Usa, Pittsburg, City Council
Február 1990

White Waters Raft
Máj 1991

splnil?

Keď som bol malý chlapec, túžil som byť námorníkom, cestovať po svete. splnilo sa mi to čiastočne – po svete som čo-to pocestoval. (smiech) Rád cestujem, to je fakt, no na druhej strane, rád sa domov znova aj vraciam. Svojím spôsobom sa mi splnil sen – Ameriku som prešiel od Východu po Los Angeles, od Bostonu po Floridu, aj Kanadu. Pokiaľ som mohol, tak som cestoval, ja na rozdiel od iných, čo radi nakupujú neviem mňať na nakupovanie, tak cestujem.

Môže to byť aj TVOJ splnený sen!

text:

Katka Bičanová

Chceš mať cez leto super prácu?
Chceš získať skúsenosti v zahraničí?
Chceš si zlepšiť angličtinu?
Chceš zažiť úžasné leto plné zážitkov?

Ak si aspoň na jednu z týchto otázok odpovedal/a áno,
tak tento článok je práve pre teba.

Povedzme si úprimne, že väčšina ľudí, medzi ktorých sa radím aj ja, navštevuje vysokú školu kvôli titulu, aby si mohli zabezpečiť lepšiu budúcnosť, čo znamená lepšie platenú prácu. No zároveň som počas leta nechcela skysnúť doma a pracovať niekde na kúpalisku alebo v cukrárni. Namiesto toho som si splnila svoj sen a vycestovala som do USA. Teraz si asi väčšina z vás myslí, že je to dosť zriedkavý jav, no ak patríš medzi tých šikovnejších, tak to nie je až také nemožné.

No nešla som sa do USA zabávať, práve naopak. A i keď som pracovala, mala som to najlepšie leto, aké som kedy mohla mať a o akom som kedy mohla snívať. Môj čas som strávila prácou pre firmu Southwestern Company. Je to firma sídliaca v Nashville, Tennessee.

V dnešnom svete sa s bakalárskym titulom ďaleko nedostanete. Skončíte školu a ocitnete sa tak medzi ďalšími tisíckami vyštudovaných ľudí, ktorí dúfajú, že sa na nich usmeje šťastie. No nebolo by super ak by ste mohli dopomôcť k tomu, aby zo všetkých uchádzačov vybrali práve teba? Odpoveď všetci poznáme - áno, bolo by to super.

Takže ako môžeš odlišiť seba od všetkých ostatných? Na začiatku by bolo dobré vedieť, aké skúsenosti a schopnosti uchádzačov zamestnávateľia preferujú najviac. Ide predovšetkým o schopnosť pracovať v tíme, písať a prednášať bez akéhokoľvek zaváhania, uvažovať jasne o problémoch a následne ich čo najskôr riešiť. Dôležité je byť tiež kreatívny pri riešení daných problémov. Všetky tieto vlastnosti, okrem zlepšenia písania, môžeš nadobudnúť v letnom programe firmy Southwestern.

Teraz ťa asi zaujíma, čo vlastne firma Southwestern je:

Southwestern company je firma, ktorá sa venuje vydávaniu a tlačiu kníh sídliaca v Nashville, Tennessee. V roku 2012 bola označená za najrýchlejšie rastúcu neštátnu spoločnosť. Získala známku A+ od spoločnosti Better Business Bureau, takže Southwestern je skvelou šancou na získanie nových a zlepšenie starých schopností.

Takže čo vlastne cez leto robíme? Vedíme svoj vlastný biznis predvádzaním vzdelávacích produktov pre rodiny. Spôsob tohto predaja a spolu s ním aj celá prezentácia je praktizovaná už vyše 150 rokov. Ak k tomuto všetkému dodáš dostatočné úsilie, naučíš sa nielen rýchlo a efektívne riešiť problémy, ale aj tvoje komunikačné schopnosti sa mnohonásobne zlepšia.

Asi si myslíš, že táto práca je len pre tých, čo študujú obchod. No mylíš sa. Túto prácu nemusia vykonávať len študenti obchodu a marketingu. Ak neštuduješ obchod, získaš nové skúsenosti týkajúce sa obchodovania, ak obchod študuješ, tak môžeš praktizovať všetko, čo si sa doteraz v škole naučil.

Nie je to ľahká práca. Čím ťažšie však niečo je, tým väčší zisk z toho následne plynie. A tak je to aj v tejto firme. Sama za seba môžem povedať, že som sa vďaka tejto skúsenosti zlepšila takmer vo všetkom. Moja angličtina je omnoho lepšia, nemám panický strach z vystupovania pred verejnosťou, dokážem rýchlejšie a jednoduchšie riešiť problémy a získala som aj mnoho iných skúseností, ktoré by som v nijakej inej práci získať nemohla.

Nech si už vyberieš robiť toto leto hocičo, snaž sa, aby to bolo niečo, z čoho budeš mať naozaj super pocit. A keď budeš o svojich skúsenostiach z letnej brigády rozprávať svojmu okoliu, budeš na seba právom hrdý, pretože si prekonal sám seba...

Kontakt:

Katarína Bičanová
katarina.bicanova1@gmail.com
0915 106 925

Rodičia a ich vplyv na naše štúdium

text:

Patrik Petko

Ukážka A:

Študent prichádza po náročnom skúškovom týždni opäť domov a po zvyčajných typických otázkach, ako sa má mama či otec, a čo doma nové, prichádzajú na rad jeho skúšky:

Študent: „Ach, otec, ani sa nepýtaj. Tri ťažké skúšky počas týždňa, dve som nespravil a musím na opravný.“

Otec: „Čože! Dve Fx za týždeň? To si robíš srandu, môj milý! Ja s mamou tvrdo pracujeme a platíme ti tvoje štúdium a ty sa takto flákaš! Že ti nie je hanba!“

Ukážka B:

Študent prichádza po náročnom skúškovom týždni opäť domov a po zvyčajných typických otázkach, ako sa má mama či otec, a čo doma nové, prichádzajú na rad jeho skúšky:

Študent: „Ach, otec, ani sa nepýtaj. Tri ťažké skúšky počas týždňa, dve som nespravil a musím na opravný.“

Otec: „Čože? Dve Fx za týždeň? No čo už, synku, nič si z toho nerob, niekto musí pracovať i s lopatou predsa...“

Je vám niektorá z ukážok známa? Áno? Nie?

Obe z možností sú možné, no domnievam sa, že reálny stav sa nachádza niekde uprostred týchto ukážok. Kde a do akej miery, to je otázka hodná diskusie alebo napísania článku. Čo je lepšie pre študenta a ako to vidia rodičia sa práve na týchto stranách pokúsime rozobrať a nájsť niekde niečo, čo sa pokúsi aspoň vzdialene priblížiť ideálu. Zozbieral som reakcie študentov na nižšie uvedené otázky:

1. Akú školu navštevuješ? Prípadne koľký

ročník.

2. Dostal si niekedy zo skúšky Fx?

3. Ak áno, ako sa k tomu postavili tvoji rodičia, keď si im to oznámil/a (popíš približnú reakciu)

4. Podporujú ťa rodičia v štúdiu, povzbudzujú ťa alebo skorej iba trpia spolu s tebou počas každej skúšky a chcú, aby si čím skôr dosiahol/la titul a dobre sa uplatnil?

Pri výbere opýtaných študentov som sa snažil vybrať od tých začínajúcich až po doktorandov a výsledky neboli prekvapivé. Čím

dlhšie študujete, tým vám rodičia aj viac veria, zaiste sa obávajú hlavne prvých semestrov, v ktorých býva najväčšie sito.

Prvá otázka bola len čisto informačného charakteru, ono je v podstate jedno, na akej škole študujete, povaha rodičov ostáva rovnaká. Na druhú otázku mi 100 % opýtaných odpovedalo kladne a to nemyslím, že som sa pýtal hlúpych študentov. Práve naopak. Aj to však ukazuje, že i tým najlepším niekedy nevyjde deň. Preto by nás rodičia mali skúsiť pochopiť a niekedy ani nezatažovať zbytočnými otázkami, pretože to Fx na papieri mrzí najmä nás – študentov. Predsa každý by chcel mať prázdniny čo najskôr.

Čo ma mierne prekvapilo je fakt, že rodičia opýtaných sa skoro vždy približovali k reakcii z ukážky B. Samozrejme, nie vždy to prijali s takým prehnaným humorom, smútok v reakciách prevládal, no náznaky naozajstného rozhorčenia som si od nikoho nevy počul. Možno rodičia už naozaj ľahšie chápu svoje dospelé deti, alebo im aspoň viac veria v porovnaní so SŠ. Alebo som jednoducho mal nedôveryhodných opýtaných, ktorí reakcie prifarbili k lepšiemu. Ťažko povedať. Budeme veriť tomu, že nie.

Parafrázovane prikladám aj konkrétne reakcie opýtaných.

Martina (1.ročník Bc. štúdia na TU) – na druhú otázku mi uviedla najúprimnejšiu odpoveď: „Ach, keby len z jednej!“ Maťa svoje štúdium ešte len začala a rodičia s prvými nespravenými skúškami prejavovali málo nadšenia, no predsa svoje malé podporujú aj morálne a spolu s ňou veria, že si Maťa skúšky dorobí o rok. My skúsenejší vieme, že to nebude ľahká úloha, keď sa vám križia skúšky prvého a druhého ročníka, no treba zať zuby, odpustiť si bežné oddychové akcie a maximálne sa zahľbiť do štúdia. Určite to však nie je neriešiteľná úloha, preto Martine osobne želim veľa šťastia.

Katarína (3.ročník Bc. štúdia na STU) – Katkin príbeh sa mi najviac približoval k ukážke B, preto ho uvádzam konkrétne. Rodičia vždy stoja za ňou a chcú pre ňu to, čo chce pre seba ona sama. Ono celkovo, keď rodičia vidia vašu snahu, tak by vám nemali nič vyčítať, aj keď nie vždy sa všetko podarí. Katka už neraz dostala Fx, no napriek tomu

ani jedna strana nepanikárila a preto verím, že Katka už onedlho nebude len obyčajnou Katkou, ale bude Bc. Katka. A rodičia ju budú podporovať a stáť za ňou aj naďalej. A tak by to malo byť.

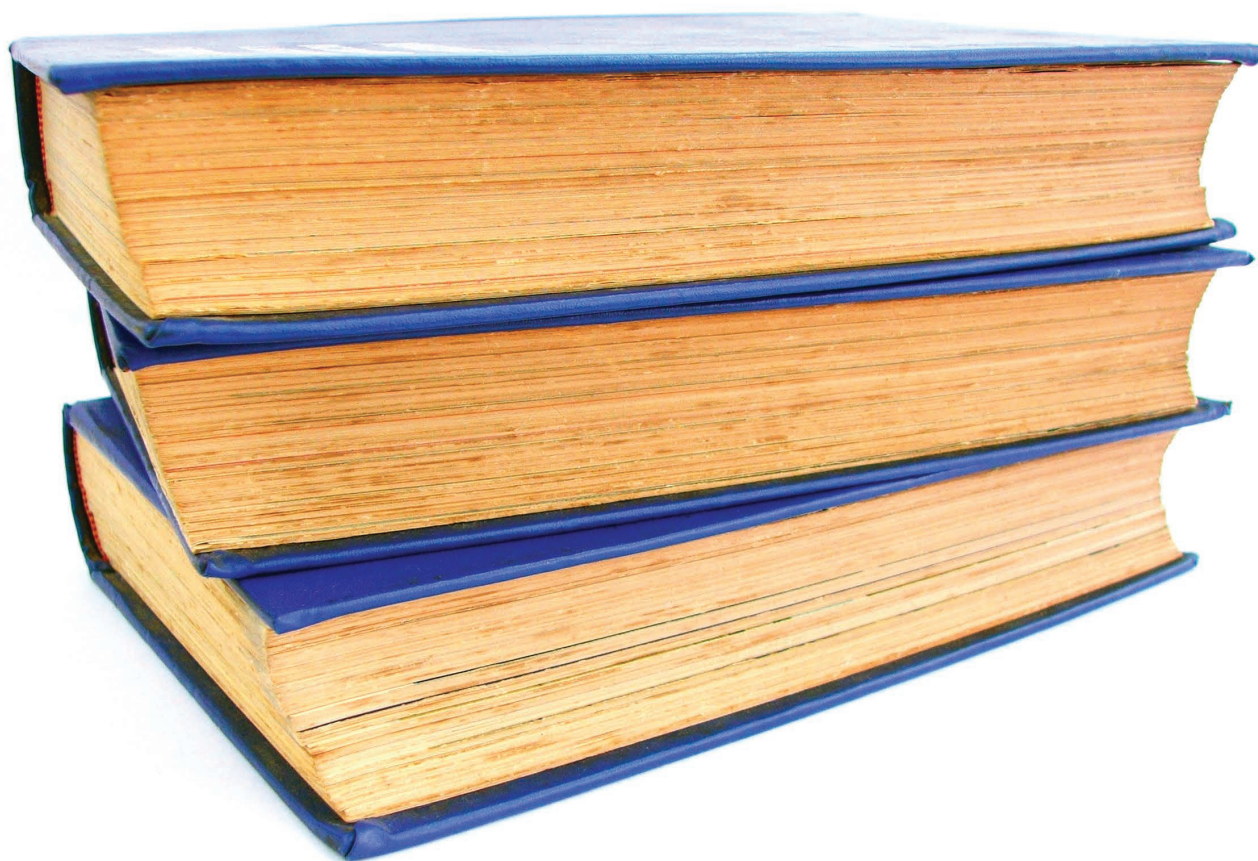
Mária (2.ročník Ing. štúdia na STU) – Mária chodí na Materiálno-technologickú fakultu a tiež má za sebou pár nespravených skúšok. Dôležitým slovom sa mi pri jej vyjadrení zdalo spojenie: „Rodičia ma podporujú, a keď vidia snahu, tešia sa so mnou.“ Aj tuná sa potvrdzuje, že dnešní rodičia sú realisti a nepotrebujú v indexe vidieť hneď samé Áčka, ale chápú, že na všetko sa treba nadrieť a že prehnanými reakciami by nám štúdium len sťažili.

Tomáš (1.ročník doktorandského štúdia na STU) – Bez urážky voči ostatným, Tomáš patril v rebríčku opýtaných medzi najväčšie študentské esá. Už len z formy jeho komunikácie vyžaroval um a roky vysokoškolských skúseností. No aj on počas svojho štúdia spoznal trpkú chuť tej nepopulárnej známky, ktorá vám zabezpečí ďalší termín onej skúšky. Jeho rodičia reagovali v zmysle: „Ako je to možné?“, no ani v tomto prípade by som to nepovažoval za zle mierenú otázku, skôr takú prekvapivú, keďže na zlé známky u ich syna neboli príliš zvyknutí.

Toľko ku konkrétnym prípadom. Vypichol som najmä tie pozitívne. No sami vieme, že medzi nami sú aj typy študentov, ktoré si tvrdší prístup priam vyžadujú. Oblúbenou činnosťou vysokoškolákov sú večierky, diskotéky a zábava, no prísť nevyspatý a strapatý v deň skúšky je biednou vizitkou. Treba poznať hranice. Rozdeliť si čas tak, aby ste sa v živote aj dokázali zabaviť, ale aj aby ste poctivo brali to, na čo ste sa dali. A to je vaše štúdium na tejto fakulte. Nerobte jej hanbu, a nerobte hanbu hlavne sami sebe. A ak si uvedomíte tú ľahkú vec, že zať sa dva mesiace v roku nie je nič nemožné, tak aj vaši rodičia budú k vám prívetivejší a oveľa spokojnejší s výsledkom štúdia. A nie len štúdia. Možno aj samotného života. Sme totiž už v dospelom veku a dôvera, ktorú si s rodičmi budujeme od malička, sa po tieto roky zintenzívňuje. A veriť si a podporovať sa v živote navzájom je v dnešnej dobe veľmi vzácne. Ale to už je iný príbeh...

Byť študentom na plný alebo polovičný úväzok?

text:
Bc. Petra Takáčová

V súčasnosti je náročné nájsť si prácu, a to aj pre absolventa vysokej školy. Všetci, čo študujete, to veľmi dobre poznáte. Aj v mojom okolí mám viacero prípadov, kedy študent ukončil vysokú školu a ešte rok po ukončení školy bol stále doma. Väčšina z vás so železnou vytrvalosťou pravidelne surfuje na vlnách internetu, ktorý ponúka zopár stránok poskytujúcich možnosť zamestnať sa na dohodu, part-time, full-time. Avšak možností je žalostne málo, resp. popravím sa, možnosti sú, ale väčšina z bežných smrteľníkov o nich nevie. Buďme úprimní. Dobrý job je obsadený tak rýchlo, že sa častokrát ani nestihne vypísať riadne výberové konanie (smiech). Preto je potrebné aspoň čiastočne potlačiť diskrimináciu tých študentov, ktorí nemajú kontakty na správnych miestach a poskytnúť tak všetkým rovnakú pracovnú príležitosť.

Jednou zo zaujímavých príležitostí, ako si študent môže sám pomôcť a nájsť si svoj „dream job“, je ponuka služieb tzv. kariérneho centra.

„Kariérny poradca v zásade pomáha študentovi riešiť problémy s hľadáním budúceho zamestnania.“

Kariérne centrá vznikajú a pôsobia na školách, zväčša sú to vysoké školy, ale miestami ich nájdete aj na stredných školách. Na väčšine známych európskych univerzít patria kariérne centrá k bežnému štandardu, žiaľ na Slovensku ich máme zatiaľ pomerne málo. Najznámejšie slovenské kariérne centrá nájdeme napr. na Ekonomickej univerzite v Bratislave, na Vysokej škole manažmentu / City University of Seattle so sídlom v Bratislave alebo Trenčíne, ďalej na Univerzite Mateja Bela v Banskej Bystrici, ale aj na Slovenskej poľnohospodárskej univerzite v Nitre (linky na niektoré kariérne centrá nájdete na konci článku).

Čo je kariérne centrum a k čomu slúži?

Kariérne centrum je centrom slúžiacim pre potreby študentov a absolventov, čiže pre vás. Môžete tu nájsť odborníkov z praxe, tzv. kariérnych poradcov. Sú to ľudia, ktorí vám poradia pri riešení vašich problémov, či už na profesijnej alebo vzdelávacej dráhe. Kariérny poradca v zásade pomáha študentovi riešiť problémy s hľadáním budúceho zamestnania. Pracovníci centra denne poskytujú dostatok informácií o pracovných pozíciách a kompletné poradenstvo šité na mieru danému uchádzačovi. Okrem ponuky pracovných miest sa centrum častokrát zameriava aj na vzdelávanie a ďalší osobnostný rozvoj uchádzačov. Pracovníci centra si vedú databázu zaregistrovaných študentov so všetkými potrebnými údajmi. Ich evidencia slúži dobrej veci, a síce, že sa tak na jednom mieste zhromažďujú informácie o aktivitách každého zaevidovaného študenta a nejaká firma, ktorá môže byť jeho budúcim zamestnávateľom, má neustále k dispozícii jeho kompletný profil. Podľa aktivít, ktoré študent vykonáva, si firma môže ľahšie vybrať, aký typ zamestnanca potrebuje. Pre firmy je to ideálny spôsob ako osloviť vybranú sku-

pinu uchádzačov, ktorí prvýkrát vstupujú na trh práce, pričom môžu podporiť rozvoj mladých talentov. Vďaka kariérnym centrom si študenti môžu vytvoriť dobrý kontakt s firmami, ktoré by mohli byť ich budúcimi zamestnávateľmi. Kariérne centrá organizujú rôzne veľtrhy práce, čím zviditeľňujú svoju pôsobnosť. Študent má možnosť si prezrieť množstvo pracovných ponúk z rôznych

oblastí, ktoré ho na veľtrhu zaujmú.

Je treba upozorniť, že služby kariérneho centra poskytované študentom sú bezplatné, teda študent im za ich pomoc nič neuhrádza!

Pracovná náplň kariérneho centra je podľa môjho názoru práve to, čo na našej univerzite zatiaľ chýba. Som presvedčená, že každý jeden študent by aspoň raz využil pomoc takéhoto kariérneho centra.

Ďalej by som rada podotkla, že naši študenti nemajú ako získať prax požadovanú firmami ako ich budúcimi zamestnávateľmi, pokiaľ len študujú a nie sú zamestnaní. Každý vysokoškolský študent už ovláda „kolónky“ v popise požadovaných zručností vyvesených na internete, pričom väčšinou firmy všade uvádzajú 2 – 3 roky praxe v danom obore. **Moja otázka znie: Ako majú študenti získať potrebnú prax?**

„Výhodou kariérneho centra je, že robotu študentovi dokáže nájsť práve centrum, pričom študent sa nemusí aktívne podieľať na hľadaní, centrum urobí robotu za neho.“

Možnosťou by mohlo byť práve kariérne centrum, ktoré by študentovi pomáhalo prostredníctvom rozličných brigád alebo zamestnaní na čiastočný úväzok získať prax už počas školy. Registráciou v kariérom centre si študent zvyšuje percento úspechu výberu vhodného zamestnania, pretože ho môžu osloviť viaceré firmy s výrazným budúcim potenciálom. Výhodou kariérneho centra je, že robotu študentovi dokáže nájsť práve centrum, pričom študent sa nemusí

aktívne podieľať na hľadaní, centrum urobí robotu za neho. Kariérni poradcovia to majú jednoduchšie ako bežní študenti, vzhľadom na to, že majú uzavreté zmluvy s rôznymi agentúrami a spoločnosťami, ktoré študenti ani nemusia poznať. Dobrým príkladom je už spomínané centrum na Univerzite Mateja Bela v Banskej Bystrici, ktoré spolupracuje s personálnou agentúrou Grafton Recruitment a ďalšími cca 42 firmami a organizáciami poskytujúcimi prácu.

Je dôležité upozorniť na skutočnosť, že študenti by si vďaka službám kariérneho centra mohli zabezpečiť lepšie vyhliadky do budúcnosti a už počas školy nadobudnúť kontakty s firmami, ktoré by po ukončení školy mohli študenta prijať na trvalý pracovný pomer. Študent by bol týmto spôsobom ušetrený od negatívnych návštev úradu práce a dlhého hľadania slušného zamestnania.

Cieľom každej školy je vychovať budúce generácie odborníkov a dobrých občanov slúžiacich v zmysle potrieb danej krajiny. Preto by sa mala škola viac zapájať do získavania praxe študentov, či už prostredníctvom odborných stáží, jazykových pobytov, grantov alebo brigád.

Možno by som týmto článkom chcela vyzvať zamestnancov a vedúcich pracovníkov univerzity k zamysleniu sa nad problémom uplatniteľnosti študentov po ukončení školy. Kariérne centrum je vhodným riešením. Personálne obsadenie kariérneho centra by mohlo pozostávať napr. z absolventov univerzity, ktorí chcú aj naďalej ostať na univerzite ako jej zamestnanci.

ŠTUDENTI! Je dobré vedieť o možnostiach, ktoré sa nám ponúkajú, pretože len tak sa môžete aktívne zapojiť do boja za ne (smiech).

Linky:

<http://www.kc.uniag.sk/>

<http://www.euba.sk/pracoviska/karierne-centrum>

http://www.umb.sk/umb/umbbbb.nsf/page/Karierne_centrum_UMBp1

Centrum podpory študentov so špecifickými potrebami

text:

Janka Závodníková

Milí čitatelia a predovšetkým študenti, dovoľte mi predstaviť a o trochu viac priblížiť niečo nové, čo nám má pomáhať. Mnohí z nás sa sťažujeme na náš štát a vládu, že nevie pomôcť tým, ktorí to potrebujú. Ale je to pravda? Nie je chyba skôr v našej nevedomosti, že nevieme kde pomoc hľadať? Práve preto vás chcem zoznámiť s Centrom podpory študentov so špecifickými potrebami, ktoré vzniklo v súlade so Štatútom UCM v Trnave. Existenciu tohto centra ste už určite zaregistrovali na našej fakultnej oficiálnej stránke, ale veľmi rada by som vám trošku o tomto centre napísala viac.

Hlavným cieľom je podpora a pomoc študentom všetkých fakúlt a inštitútov našej univerzity. Pomoc pre študentov:

- so zmyslovým, telesným alebo viacnásobným postihnutím
- s chronickým ochorením
- so zdravotným ochorením
- s psychickým ochorením
- s autizmom
- s poruchami učenia
- so sociálnym znevýhodnením.

„Centrum však pomáha aj tým, ktorí ochorejú počas štúdia nejakou chorobou, napríklad: rakovina alebo iná závažná choroba. Pomôcť sa môže aj finančným spôsobom alebo inou cestou, akú bude študent potrebovať.“

V dnešnej dobe sa za chorobu nemá hanbiť a pomoc sa zide kedykoľvek a teraz nám pomocnú ruku ponúka menované centrum. Dôležité je, aby si každý z nás uvedomil, či nie je aj on v zložitej situácii, či nemá problémy a priznať si to. Študenti s postihnutím si takto môžu veľmi šikovne pomôcť pri študovaní na vysokej škole a umožniť lepšie a kvalitnejšie štúdium. Pomôcky im budú poskytnuté

podľa ich potreby. Existujú prípady, ktoré potrebujú napríklad diktafón na zachytenia prednášky či prednášku v písomnej podobe alebo výučbu s počítačom a iné pomôcky. Centrum však pomáha aj tým, ktorí ochorejú počas štúdia nejakou chorobou, napríklad: rakovina alebo iná závažná choroba. Pomôcť sa môže aj finančným spôsobom alebo inou cestou, akú bude študent potrebovať.

Postup a iné dôležité informácie si môžete nájsť na stránke www.ucm.sk, pod nadpisom Legislatíva, ďalej sa presuniete na Vnútorne predpisy UCM pre študentov a kliknete na „čítajte viac“, zo zoznamu si vyberiete šiesty dokument zdola pod názvom Štatút fondu na podporu štúdia študentov so zdravotným postihnutím.

Dočítate sa tu nasledovné kroky pri žiadaní pomoci, ale aj iné dôležité informácie. Študenti so sociálnym znevýhodnením majú už svoje papiere o životnej situácii podané na štipendijnom a nemusia ich preukazovať druhýkrát. Tiež sa môžu hlásiť študenti, ktorým sociálne štipendium nebolo schválené ale ich životná situácia sa v priebehu aktuálneho roku zmenila k horšiemu. Pomôcť sa dá aj minimálne napríklad kúpu učebníc alebo školských pomôcok. O pomoc môžu žiadať aj študenti, ktorí sa na našu školu ešte len hlásia a pomôcť sa im napríklad poskytnutím pomôcok pri písomnej skúške. Dôležité je, aby sa táto pomoc rozniesla medzi študentov, aby sme boli o nej oboznámení. Študenti, ktorí si nie sú istí, či by im taká pomoc bola schválená, to môžu zistiť a opýtať sa. Za pokus nič nedáte a možno vám pomoc bude poskytnutá vo forme, v ktorej ju budete potrebovať. Študenti sa môžu prihlásiť a viac informácii získať u PhDr. Polakovičovej na Námestí Jozefa Herdu 2, 1. poschodie, číslo dverí 112b.

„Kniha nie je len jedným zo skvelých priateľov, ale je to aj možnosť žiť viacero životov.“

text:

Veronika Planková

fotky: archív Dany Hlavatej

Dramaturgička, spisovateľka, maliarka a milovníčka detí. Za týmto všetkým sa skrýva sympatická Dana Hlavatá (*1957), ktorá stojí za mnohými reláciami nášho detstva. Mala som tú česť sa s ňou stretnúť na krste jej knižky „Milenec na úver“ a spoznať ju vďaka mojej babke, ktorej podala pomocnú ruku. I keď náš kontakt a následný rozhovor prebehol potom iba v elektronickej forme, súhlasila, že veľmi rada príde na besedu do našej Univerzity, aby nám porozprávala o svojich skúsenostiach. Myslím, že sa máme na čo tešiť...

Na pulloch kníhkupectiev sa každý pol rok objavujú Vaše nové knižky. Prezradíte mi, kedy ste prvý raz siahli po pere?

Písať som začala v štrnástich rokoch. Môj prvý román bol z prostredia školy a bol taký, aký asi môže byť, keď má „autor“ v päťach pubertu, s ktorou sa nie raz nezmesť cez dvere. V sedemnástich rokoch mi volali zo Slovenskej televízie, že spracovali môj námet na príbehový seriál Bakalári. Chodila som do tretieho ročníka na ekonomickú školu a vtedy som sa prvý raz ocitla na pôde, ktorá sa mi na niekoľko rokov stala domovom. V rozhovore, ktorý po odvysielaní príbehu som uviedla, že mojím snom je stať sa spisovateľkou. Kým sa tak stalo, boli to nesmierne dlhé roky driny. Ak má človek talent a nepracuje na sebe, celé mu je to nanič. Ja som bola odhodlaná urobiť všetko na svete, len aby sa mi splnil sen. Napokon svedčí o tom aj fakt, že na vysokú školu, na FFUK – odbor televízna žurnalistika, som sa dostala až na piaty rok. Stíhala som to popri dvoch malilinkatých deťoch. Bola to „morda“, ale keďže som si na skúšky odskakovala medzi kojením, štúdiu som neprikladala až takú vážnosť. Nikdy som nebola „šprt“ na učenie. V iných veciach som absolútne dômyselná.

„Ak má človek talent a nepracuje na sebe, celé mu je to nanič. Ja som bola odhodlaná urobiť všetko na svete, len aby sa mi splnil sen.“

Spomínate si na svoju prvú knižku, ktorá Vám prirástla k srdcu?

Isteže. Rozprávková knižka Danka a Janka od Márie Ďuríčkovej. Milovala som knižky Kristy Bendovej, Osmijanka predovšetkým. V tej listujem občas aj dnes, keď píšem rozprávkové knižky. Nesmierne sa teším, že moja detská knižka „Zebra na ceste“, zaujala toľko detí. Pracujem na novej knižke s názvom „Prečo má žirafa dlhý krk“. Je to neskuťotčný sviatok. Ale priznám sa, že žáner rozprávka – je zo všetkých najťažší. Po humore.

Povedali ste, že prvé, čo ste napísali, bol román. Nemali by začínajúci autori skúšať najprv kratšie žánre?

Mali. Poviedky, fejtóny, glosy, postrehy. To je jedno. Kratšie, ale zmysluplné žánre, to je pôda, na ktorej sa dá veľmi veľa naučiť. Za tých

41 rokov, čo publikujem, mi vyšlo dvetisíc poviedok a fejtónov a stále ma tento žáner baví. Román, ktorý som v úvode spomínala, som nikdy nikomu neukázala. Keď mi vyšla prvá poviedka, mala som sedemnášť a potom to už bola lavína. Publikovala som v mnohých, dnes už neexistujúcich periodikách. Písala som piatkové príbehy, ktorými bola povestná pani Hilda Gábrišová vo Večerníku. Bolo mi ctou, pokračovať v tejto tradícii. Rovnako bolo pre mňa morálnym ocenením, keď ma redaktorky časopisu Včielka požiadali, aby som písala príbehy Medušky, ktoré nádhorne ilustrovala pani Božena Plochánová. Apropos, bola to práve ona, kto ilustroval aj Danku a Janku.

„Môžem povedať len toľko, že pripravovať relácie pre deti je to najväčšie poslanie. Škoda len, že mnohí, ktorí sú za program zodpovední, takto nerozmýšľajú.“

V Slovenskej televízii pracujete takmer dvadsať rokov. Dramaturgicky pripravujete relácie pre dospelých, ale hlavne pre deti. Spomeniete si na všetky tituly, ktoré ste priniesli na obrazovku našim najmenším? Nedá sa to pamätať si. Objavy Majstra N, Elá hop, Maškrtniček... mnohé už padli do zabudnutia, ale som si istá, že keď sa vysielali, naše deti mali postarané nielen o zábavu, ale aj nenásilnú didaktiku. Naučili sa hrovou formou poznávať svet a zužitkovať mohli svoju detskú fantáziu, ktorá nepozná hraníc. Môžem povedať len toľko, že pripravovať relácie pre deti je to najväčšie poslanie. Škoda len, že mnohí, ktorí sú za program zodpovední, takto nerozmýšľajú. Na deti, a to môžem povedať na plné ústa, sa zabúda. Detské relácie sú na periférii záujmu, a to musí bolieť každú mladú mamičku, ktorá nechce, aby sa deti učili po česky. Pre porovnanie, ČT v minulom roku vyrábala 50 titulov, kým STV toľko, čo sa dá zrátať na prstoch jednej ruky.

Odkiaľ čerpáte námety?

Zo života. Nech to znie akokoľvek sprofanovane, je to tak. Treba počúvať iných. Celý život som obklopená veľkým množstvom ľudí. Mám skvelých priateľov, ktorých by som nevymenila za nič na svete. Vždy stáli pri mne a ja pri nich. Je neuveriteľne silné,

ak sa s niekým priatelíte dvadsať, tridsať, štyridsať rokov. To sú nevyčísliteľné hodnoty. A ďalším prameňom sú moji dnes už dospelí synovia, ktorí majú veľký zmysel pre humor a chvalabohu, aj pre zodpovednosť. V trojici sme sa navzájom prevychovávali celých dvadsať rokov a oplatilo sa. Mám úžasný vzťah, ktorý bol stavaný zásadne na báze priateľstva. Starší syn je ženatý a moja nevesta mi je dcérou. Nesmierne ju ľúbim, rovna-

ko ako druhú nevestu – čakateľku a môžem povedať len to, že som nesmierne šťastná, pretože moje „detské kvarteto“ je to to najúžasnejšie, čo som si možno aj tak trochu zaslúžila.

„Jediné, čo si vyčítam, že som sa neodvážila napísať román oveľa skôr. Stále som si bola istá, že spisovateľ musí dozrieť. A teraz, keď vidím, že sa so slovenskými spisovateľkami roztrhlo vrece, len v nemom úžase krútim hlavou.“

Spomínali ste poviedky, romány. Koľko románov vám vyšlo?

V týchto mesiacoch sa pripravuje do tlače román „Nič nemusím“ s krimi zápletkou a detektívka „Zabi tú mrchu“. Sú to v poradí už 16. a 17. kniha. Posledných 7 knižiek vyšlo v tvrdej väzbe a vo vydavateľstve Marenčin PT. Pripravujem ďalšiu detektívku a rozpísaný mám aj nový román, ale ten si zrejme nechám na čas, kedy pôjdem ako každý rok, na trojtýždňové liečenie do Tatranskej Polianky. Som nesmierne rada, že si ma toto vydavateľstvo vzalo pod svoje krídla a verím, že ani tentoraz čitateľov nesklamem. Jediné, čo si vyčítam, že som sa neodvážila napísať román oveľa skôr. Stále som si bola istá, že spisovateľ musí dozrieť. A teraz, keď vidím, že sa so slovenskými spisovateľkami roztrhlo vrece, len v nemom úžase krútim hlavou.

Pracovali ste aj v Slovenskom rozhlase. Teda ešte pred jeho zlúčením s televíziou. Ako si spomínate na prácu dramaturgičky v tomto médiu?

Bola to nesmierne náročná práca. Možno som to vtedy brala veľmi vážne a možno zohral úlohu aj fakt, že deti boli veľmi malé a už vtedy sa z rodinného štvorlístka odtrhol jeden lupeň. Ak mám pravdu povedať, najväčšmi ma to stále ťahá k próze, za ktorú som dostala ocenenia doma, aj v USA. Skvelým ocenením je i to, že som sa ocitla medzi renomovanými autormi v Čítanke pre 2. ročník ZŠ. Už sa teším na svoje vnúčatá, aj keď ešte nie sú ani na obzore, ako si otvoria učebnicu a skríknu, aha, to písala naša babi Dana. To len bude úžasný pocit!

Viem, že okrem písania je Vašou vášňou aj výtvarné umenie. Prezradíte nám čosi aj

z tohto súdka?

Maľujem od detstva. Pri rozhodovaní, kam po skončení ZŠ, bola v hre aj „ŠUP-ka“. Necítila som sa na ňu a určite som dobre urobila. Napokon sa mi výtvarné umenie stalo koníčkom. Mala som niekoľko výstav, jednu v Rakúsku, aj keď to bolo už veľmi dávno, ďalšiu v rozhlase a na výstave v Dome novinárov sa predali všetky moje obrazy. Vtedy som robila textilné koláže, akvarely. Neskôr som prešla na olej. Mnohým mojim priateľom visia na stenách. Prestala som počítať, koľkým urobili radosť, keď som dospela k číslu 300. Dnes ľudia nemajú peniaze na umenie. Sú radi, ak poplatia účty a majú čo do hrnca. Obrazy sa už nepredávajú a ak, tak ich kupujú zámožní ľudia, ale tí, pochopteľne, siahajú po renomovaných výtvarníkoch. A ním ja rozhodne nie som. Maľujem hlavne pre radosť. Obálky mojich knížiek – to sú vlastne moje obrazy, ktoré slúžia ako podklad pre dotvorenie.

Určite máte množstvo zážitkov z prostredia televízie. Nechceli ste napísať knihu práve z tohto prostredia, ktoré je pre čitateľa pútavé?

Mám to v úmysle. Bude to knižka, kde nebude chýbať hlavne humor, pretože humorných situácií som naozaj za tie roky zažila neúrekom. Musím si materiály zozbierať, vyprovokovať mozgové bunky a zavolať zopár skvelým ľuďom, ktorí mu musia v prvom rade dať na to súhlas. Nerada by som sa niekoho dotkla, keďže pôjde o autentické zážitky.

„Dôležité je, aby ste vytrvali v tom, v čo veríte, že by sa vám raz mohlo podariť. Ísť si za svojím snom, aj keď nikto vám nemôže zaručiť, že sa ocitnete tam, kde by ste chceli byť.“

Akú otázku by ste chceli, aby som Vám položila na záver?

Jednoduchú. Čo je pre človeka v živote najdôležitejšie? Alebo dobre, nemusí byť práve táto, pretože je nad slnko jasné, že rodina, priatelia a zdravie. Možno by ste sa ma mohli spýtať, čo by som chcela poradiť mladým, začínajúcim autorom.

Tak sa teda pýtam.

Dôležité je, aby ste vytrvali v tom, v čo veríte, že by sa vám raz mohlo podariť. Ísť si za svojím snom, aj keď nikto vám nemôže zaručiť, že sa ocitnete tam, kde by ste chceli byť. Možno raz na pultoch kníhkupectiev, čo bolo mojim snom. Išla som za ním vytrvalo celých 40 rokov a neľutujem nič. Možno len to, že som sa skôr neodhodlala načrieť do iných vôd, ktoré sú dnes také plné, že sa v nich dá utopiť. Asi toľko. A ešte čosi. Ak vo vás drieme talent a vy ho neprebudíte, škoda ho. Talent sú totiž len dve percentá úspechu. Ostatných 98 percent je drina. A úplná bodka – kniha nie je len jedným zo skvelých priateľov, ale je to aj možnosť žiť viacero životov. Či už ako čitateľ alebo spisovateľ. Ja verím, že čitateľov bude neustále pribúdať a názor, že záujem o knižky je na ústupe, sa nezakladá na pravde.

Ďakujem za rozhovor.

Ja ďakujem za čas, ktorý nás, dúfam, obe obohatil.

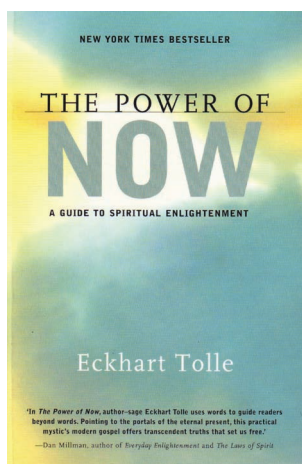
Knihy, ktoré zmenili svet

text:

Katka Morvayová

Čítam rada. A veľa. A vždy, keď prečítam výnimočnú knihu, mávam sklon myslieť si, že pokiaľ ju neprečíta zvyšok ľudstva, ich životy nebudú naplnené.

Tak ako mnoho ľudí, aj ja vlastním knihy, ktoré majú svoje stále miesto na policičke. A nie preto, že by sa z nich dobre utieral prach. Vybrala som pre vás zopár titulov, ktoré nejakým spôsobom ovplyvnili môj život, moje myslenie, postoje alebo ma inšpirovali k určitému konaniu.

Eckhart Tolle - Sila prítomného okamihu (The Power of Now)

Dnes je akosi v móde siahať po knihách o „novom vedomí“, o tom, ako nepočúvať svoju myseľ, zahodiť ego, žiť naplno v prítomnosti, myslieť pozitívne a nepripúšťať si problémy, pretože neexistujú. A väčšina ľudí, zdá sa, siaha po tejto knižke. Svojím obsahom neprináša nič nové, ale jej čaro je v jednoduchosti a zrozumiteľnosti autorovho štýlu. Netvrdím, že hneď po dočítaní som si sadla a začala meditovať alebo bezstarostne sa usmievať na svet ako budhistická soška, ale táto kniha ma priviedla k literatúre o východných filozofiách a životných štýloch. Budhizmus, taoizmus, zen.

Khaled Hosseini - Majster šarkanov (The Kite Runner)

Príbeh o dvoch afganských chlapcoch a o tom, ako sa im život pripletie do cesty. Niektoré pasáže tejto knihy mi zostanú navždy vryté v pamäti. Rovnako – a to sa mi pri filmových spracovaniach nestáva často – ma zasiahla aj rovnomenná dráma natočená Marcom Forsterom. Ak ešte nemáte tento titul vo svojej knižnici, okamžite to napravte!

Nelson Mandela - Long Walk to Freedom (Dlhá cesta za slobodou)

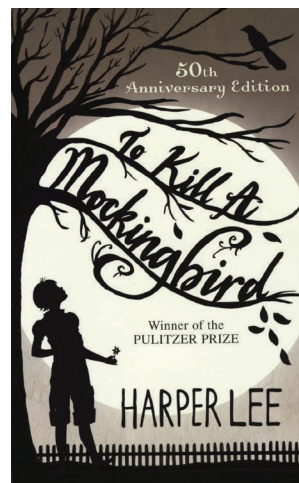
Dych vyrážajúca autobiografia. Povinné čítanie pre obdivovateľov Mandelu, ale možno ešte viac pre tých, ktorí o ňom veľa nevedia. Úžasne napísaná. Autobiografie sú pre mňa niekedy nezáživné čítanie. Ale minulosť Nelsona Mandelu bola vždy presný opak, a taká je aj táto kniha. Búrľivá.

Rumi – The Essential Rumi

Nesmrtelná kolekcia básní slávneho perzského básnika trinásteho storočia. Slovenský preklad neexistuje, ale ak sa raz dostanete k tomuto vydarenému anglickému prekladu od Colemana Barksa, myslím, že uchmatnúť ju a nenápadne si ju privlastniť nebude považované za krádež, ale za službu pre spoločnosť. Obohatí život nielen vám, ale aj tomu, komu sa odvážite ju požičať. No nečakajte, že vám ju vráti späť. Je to putovná kniha.

Harper Lee – How to Kill a Mockingbird (Jak zabít ptáčka)

Siahla som po nej, pretože jej príbeh je postavený na rasových predsudkoch. No nakoniec som zistila, že toto dielo je úplne o všetkom - o všetkom, čo je v ľuďoch. O ľudských hodnotách, chybách, nenávisti, láske, krutosti, nevinnosti. Klasika, ktorá vo mne zanechala nezabudnuteľný dojem. Stále patrí medzi najpredávanejšie knihy na svete.

MILITARY CONSPIRACY THEORIES

text: Silvia Bohunická

Do we find fascination in mysterious, or is it rather the fear of the unknown that drives us to uncover obscured phenomena?

Humans are curious creatures by nature - the good old curiosity is the lust of the mind. They have tendencies to exaggerate and hyperbolise almost everything. Maybe that is one of the reasons, why many disciplines, history being the stellar example among them, serve as a great fuel for conspiracy theories.

I won't bore you by the official definition of the word 'conspiracy', as I,m sure you know its meaning.

Let's just say, that it evokes mystery, darkness, occult forces, and most importantly - manipulation...

People are a flock, the one that has the dire need to be led, guarded and be told what to do.

That is why when some important historical event happens, the ordinary men tend to marvel in the illusion that they too, somehow had participated in it.

No one wants to feel insignificant, and the bitter truth is that the vast majority of us indeed, are.

And what better way to make themselves important in the eyes of history, than to endlessly speculate and plot about one affair, or another?

The grand conspiracy revival happened after 9/11 attacks, when the whole truckload of self-called experts on the matter emerged from nowhere, ready to profit from the whole

unfortunate ordeal.

I have to state here, that at the time of writing this article, the opportunity presented itself to illustrate the whole hype around conspiracies with the most recent theory - the Papal conspiracy.

The day when Benedict XVI. Officially abdicated, the internet, media and public forums were showered with a multitude of opinions, theories, and 'really valid info' about his reasons. The wildest included cancer, secret operation, Illuminati influence and last but not least, the good old 'Doomsday is coming' nonsense. This case serves as an example, of how the line between the truth and deception is sometimes indistinguishably thin.

Now, let us approach some less known military conspiracy theories, concerning mainly UK and USA's involvement in the dark secret of the past.

There is a typical stereotype, regarding British - they, re usually viewed as a sophisticated, harmless tea-loving nation, producing far too long lines of aristocracy.

Well, there's more than meets the eye in these isles.

Sacrifice it all... for greater good!

How many times throughout the history have we heard the mighty and powerful leaders declare, that they had to 'sacrifice the innocents for greater good? '

Many of you may be familiar with the allied bombing of the city of Dresden in 1944, yet, not many are aware, that it had its twin coun-

terpart in England.

The town of Coventry situated in West Midlands woke itself into what appeared to be an ordinary, chilly autumn day, on November 14, 1940. Only few could have foreseen that the evening should bring restless 11 hour long massacre.

The Germans, as true connoisseurs of 'proper' music, code named the whole attack Operation Moonlight Sonata, no pun intended.

Kraut bombers raided the city of some 230,000 inhabitants day and night, having left none to mercy. The casualties present a statistic that makes one's skin crawl – three quarters of the whole city was swept from the surface, irreplaceable cathedrals among them. It was tragic occurrence, at war inevitable and perfectly natural, one might claim. It immediately attracted worldwide attention, as the concentration of the bombs was incredible on such a small town.

But something felt really wrong here...how so, that with all the radars, Chain Home and radio technology, the British hadn't been able to find out about the approaching blitz? Was there really no way how to stop this tragedy? The warning radio system worked for London, so this poses the question, why was the small Coventry with its valuable architectural structures left alone.

Historians and amateur enthusiasts bicker to this very day that British Prime Minister Winston Churchill had had the information about the upcoming bombing from certain Intelligence authorities, yet was reluctant to take any preventive actions.

Why?

Because preventing the bombing would eventually reveal, that British deciphering bureau had cracked the German secret code Enigma, and this would jeopardize the whole outcome of war. Germans simply had to believe, their ciphers and codes through which the secret messages streamed were undiscovered.

Similarly to many dictators and politicians before him, Churchill might have chosen to sacrifice one city to fight the greater cause.

This, of course is just a conspiracy theory, which is neither proved nor busted to this day. It sprang in the 1970s after the release of a more or less controversial book, which

lessens theories' credibility. We might merely dispute about its relevancy, maybe based only on the character of the man himself. Would Churchill, the English bull dog, the symbol of Victoria and fight against Nazism in Europe have the stomach to turn the head not to be looking at the voluntarily chosen a massacre? Certainly.

After all, difficult times often call for drastic measures.

Whatever the truth, the fact remains, that the bombing of Coventry left traces in both – the Hearts of British and Vocabulary of Germans – the verb coventrieren (literally, to Coventrate) means to devastate via heavy bombing in modern German.

Vegetarian? I'd rather have meat...

England's involvement in various conspiracy theories stretches far beyond than just questionable morale of Churchill.

A War uses the weapons of mass destruction on a regular basis. But what of those more 'sophisticated'. Or should we say convenient? When one hears mustard gas, chlorine or yperite, it evokes the images of Germans in trenches soiled with mud...or does it really? Great Britain didn't actually try to abstain from usage of such aggressive and inherently killing means of annihilation during both World wars.

In the WWI, the use of various poisonous gases by British military command could have been justified by the direct retaliation against the enemy's own bio-weapons.

However, having learnt their lesson against the Kaiser, in the next world war, the British were ready to play it really dirty.

Not many are aware of a secret plan that existed on the premises of English military command, with a single aim – to spread anthrax among the all German civilians.

Yes, that's correct. The British were ready to conduct this plan, codenamed Operation Vegetarian which should be really simple.

On a tiny isle in god forgotten Scottish highland, named Gruinard Island, a massive chemical site arose, where bio weapons, mainly anthrax were tested in the early 1940's.

The plan was simple, but ingenious – to put the anthrax into linseed cakes on Gruinard Island, which would then be discretely dis-

persed in the fields and cattle grazing land across the whole Germany.

The cattle would eat the poisoned cakes and Nazis would eat cattle... the food chain would take care of the little swastika problem itself.

The plan was not only to murder millions of civilians, who'd consume the infected cattle, even more; it would destabilize the German economy, because of the massive food shortage which would definitely shift the scales on the measures of victory. Why the operation was not carried, after all?

Simply; because it was too effective.

The decontamination of Gruinard Island proved to be virtually impossible, the anthrax got deep into the soil and water supplies, causing potentially life threatening levels of this substance. In other words, the British couldn't make the anthrax stop being effective, even if they wanted to end the experiment; it would render the massive portions of Germany uninhabitable for decades. To the dismay of conspiracy enthusiasts and curious onlookers, the whole island remained closed and unapproachable until late 1990s by British government.

'Traveller, travelling through it, may not-dare not openly view it'

Concerning military conspiracies, it would be a sin to neglect the once rebellious offspring of British colonies – America.

The USA has one feature that fuels conspiracy theories to the very extreme and quite bizarre lengths – its area. It stretches to 9,827,000 km², making it the third largest country in the world.

That's why it's so easy to sweep any potential conspiracy under the rug and keep the naive citizens confused and oblivious.

Let's add simple number 51 to an Area, and what do we get? One of the most protected and unapproachable facilities in the whole US.

Area 51 - officially non-existent...

Known by many names, some of the most fantastic being Watertown, Paradise ranch, or 'The dreamland'; referring to Poe – 'traveller, travelling through it, may not-dare not openly view it.'

Surely, you do get the parallel in that.

The US government barely acknowledges its

existence, as a matter of fact, it's being denied on a regular basis. Let's summarize all the puzzling strings surrounding this place and gradually, we're getting a nice shiny web of lies, denial and blurred disinformation.

First of all, the basic premise which all experts agree upon is that Area 51 is a military base. Situated in the vast desert in Nevada, near salt flat Lake Groom, which isn't a real lake per se. It's basically a pile of dead salty soil, which disables life of majority of organisms – what habitat could be more mysterious than that?

Its position is also 'conveniently' close to Texas – site of NASA space program, and New Mexico, the Mecca of all ufologists, where (in)famous UFO landing of Roswell supposedly took place in 1947.

Surrounded by sand, barbed wire, and numerous off-putting signs; such as 'No Trespass, Military property, 'one wouldn't exactly deem it as a flower-picking meadow. The authorities may even use deadly force to repel any potential trespassers across this no man's land. Of course, a trespasser would eventually have to get there at first – the possibility for that is reserved only to the special shuttle and Boeing 747 - the means of transport certainly not used by ordinary folk.

The most probable explanation is that the US military in fact uses the Area as a testing facility, for the ultra-modern warfare mechanisms, various MACH 3 jets being among them. It was the Cold war that triggered these fanatic attempts to create new super-weapons, such as an invisible jet. After the success of the H-bomb, nothing seemed impossible anymore.

The bolder theories claim, that the base had been used to stage fake Apollo Moon landing or to shelter the crashed alien ships.

This renders all attempts of the federal government to lie about the Area 51 as preposterous, because the more they stay in denial; the more it makes the curious people crave it to be truth.

The mystery of Area 51 will undoubtedly stay obscured for the general public, but that's exactly the point- we're attracted to the things which are beyond our reach, limitless, forever reflecting the darkness inside of our animal nature.

FOREVER

27

CLUB

text:
Dominika Vandáková

Skupina známa pod názvom „FOREVER 27 CLUB“ nie je hudobnou formáciou, športovým tímom ani žiadnou náboženskou sektou. Patria do nej mená ako Jim Morrison, Jimi Hendrix, Kurt Cobain, Janis Joplin, Brian Jones a Amy Winehouse, ktorých spája hudba, mladosť, rebélia, sláva a smrť. Spájacím prvkom je číslo dvadsaťsedem vyjadrujúca vek úmrtia týchto jedinečne obdarovaných umelcov.

Za posledných päťdesiat rokov zničil zhýralý spôsob života najväčšie hviezdy hudobnej scény. Podľa mnohých konšpiračných teórií nebol za ich smrť zodpovedný len alkohol a ťažké drogy. Nedá sa poprieť ich inklinovanie k chvílkovému úniku od reality, ktoré sa dá chápať aj ako prekročenie prahu inej dimenzie, no každá minca má dve strany. Naozaj je príčinou ich odchodu životný štýl alebo sa za ním skrýva niekto, komu prekážali ich názory, presvedčenie, úspech či silný vplyv na publikum?

V rokoch 1969 – 1970 dali svetu posledné zbohom hudobníci, ktorí sú aj v dnešnej dobe „mainstreamu“ a nekvalitnej rádiovej hudby uctievaní ako bohovia mnohými fanúšikmi z každého svetadielu.

„Za posledných päťdesiat rokov zničil zhýralý spôsob života najväčšie hviezdy hudobnej scény.“

Prvým spomedzi vyššie spomínaných je gitarista **Brian Jones** (28. február 1942 – 3. júl 1969), ktorému v roku 1962 asistovali pianista Ian Stewart, spevák Mick Jagger, gitarista Keith Richards, bassgitarista Bill Wyman a bubeník Charlie Watts pri zakladaní britskej, dodnes aktívnej rockovej skupiny The Rolling Stones. Tento talentovaný multiinstrumentalista stál za vznikom a názvom formácie, výberom jej členom a štýlom hudby. Mick Jagger a Keith Richards, ktorí vytvorili neskôr kvalitnú kooperáciu v písaní textov, Briana postupne zatienili a ohrozovali jeho líderstvo i samotné pôsobenie v skupine. Jones začal preferovať exotické hudobné nástroje pred gitarou a namiesto budovania vzťahov v The Rolling Stones si získal priateľstvo hudobníkov ako Bob Dylan či Steve Marriot. Úzko začal spolupracovať s Jimi Hendrixom a The Beatles, pre ktorých naspieval vokály k skladbe Yellow Submarine.

V roku 1969 sa s ním členovia rozhodli ukončiť spoluprácu kvôli sexuálnym škandálom a jeho vážnym problémom s drogami. O mesiac neskôr bolo jeho nevládne telo nájdené na dne bazéna v Cotchford Farm vo východnom Sussexe. Jeho vtedajšia švédka priateľka Anna Wohlinová sa vyjadrila, že po

vytiahnutí tela z bazéna bol len v bezvedomí a bolo možné mu nahmatať pulz. Záchraná služba prišla však neskoro, aby mladého umelca vzkriesila späť k životu, a lekárska správa stanovuje úmrtie ako „nešťastnú náhodu“.

Jeho smrť zostala oficiálne neobjasnená. Pri obvinení z vraždy padlo meno Tom Keylock.

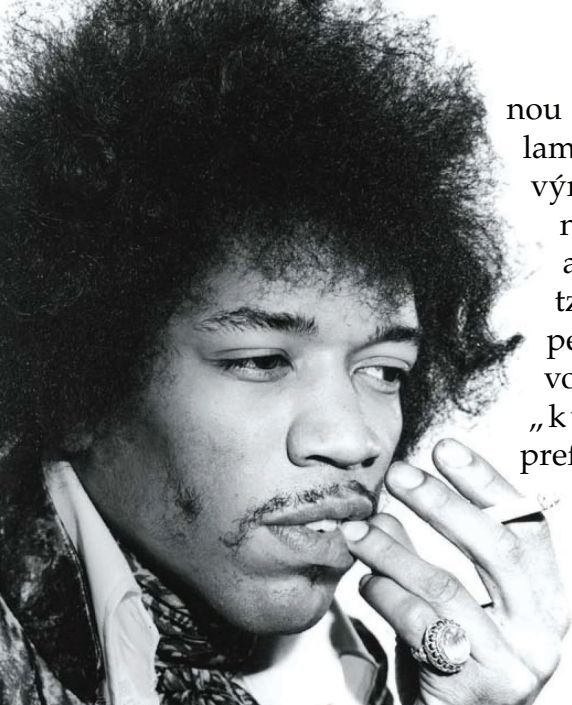
Podľa Wonlinovej Briana zavraždil Frank Thorogood, Keylockov priateľ. V oboch prípadoch išlo o finančný motív. Náhodné svedkyne videli pri bazéne muža, ako drží Brianovu hlavu pod hladinou. Wonlinová si zase všimla konania Thorogooda pri vyťahovaní tela z bazénu, ktoré považuje za úmyselne spomalené. V roku 1993 sa vraj Frank Thorogood na smrteľnej posteli k činu priznal.

„Jeho vtedajšia švédka priateľka Anna Wohlinová sa vyjadrila, že po vytiahnutí tela z bazéna bol len v bezvedomí a bolo možné mu nahmatať pulz.“

Jonesovu pamiatku si uctili mnohí kolegovia z brandže. Patrí k nim Jimi Hendrix, ktorý mu venoval skladbu „A Normal Day for Brian, A Man Who Died Every Day“, a Jim Morrison básňou „Ode to L.A. While Thinking of Brian Jones, Deceased“. V tomto čase ani jeden z nich netušil, že mu do dvoch rokov budú robiť spoločníkov v nebi hudobných legend.

Jimi Hendrix (27. november 1942 – 18. september 1970) bol svetoznámy americký gitarista, spevák, textár a producent. Stal sa vzorom pre mladých začínajúcich gitaristov a získal si obdiv profesionálov. Jimi je považovaný za jedného z najlepších a najprogressívnejších gitaristov hudobnej histórie. Svoju hru na gitare ozvláštnil experimentovaním so spät-

nou väzbou cez lampové aparáty, výrazne skresleným zvukom a používaním tzv. „wah-wah“ pedálu, slango-vo nazývaným „k v á k a d l o m“, preferovaným pre kolísavý zvuk a ťahavé tóny pri sóle. Najtypickejším znakom jeho jedinečného štýlu a názna-

kom mladistvej rebélie bol spôsob držania gitary. Jimi ako ľavák hral na gitare pre pravákov, ktorú obracal naopak takisto ako poradie strún. V rokoch 1966 – 1970 pôsobil v psychedelickej rockovej skupine Jimi Hendrix Experience.

„Konšpirátori a skalní fanúšikovia podporujú verziu o vražde spáchanej jeho manažérom Michaelom Jefferom, ktorý sa sám vyjadril, že Jimi je preňho užitočnejší mŕtvy ako živý.“

Rok rozpadu skupiny sa zapísal do histórie ako rok úmrtia tohto gitarového kráľa. Podľa oficiálnej lekárskej správy sa udusil vlastnými zvratkami po užití nadmerného množstva tabletiiek na spanie. Konšpirátori a skalní fanúšikovia podporujú verziu o vražde spáchanej jeho manažérom Michaelom Jefferom, ktorý sa sám vyjadril, že Jimi je preňho užitočnejší mŕtvy ako živý. Jeffer sa k činu vraj priznal, no kvôli jeho smrti pri leteckej nehode ho nestihli zaradiť do vyšetrovania. Jeden zo súdnych lekárov tvrdí, že našli v Jimiho žalúdku a pľúcach červené víno. To otvára novú možnosť o spôsobe vraždy – Jimimu niekto lial nasilu víno do hrdla, čím ho doslova utopil.

Jimiho priateľka, zástankyňa verzie o predávkovaní liekmi, svoju výpoveď opakovane zmenila a v roku 1996, kedy bol prípad opätovne otvorený pre podozrenie z vraždy, spáchala samovraždu. Aj jej smrť zakrýva rúško tajomstva, hovorilo sa o pom-

ste rozzúrených fanúšikov.

O necelý mesiac sa k nemu pridala aj talentovaná americká speváčka a skladateľka **Janis Joplin** (19. január 1943 – 4. október 1970). Vďaka svojmu búrlivému životu sa stala symbolom šesťdesiatych rokov a hnutia kvetinových detí. Pre svoj expresívny výraz a chrapľavý hlas je považovaná za prvú rockovú speváčku, ktorá nebola vnímaná len ako sexuálny objekt zvlíjajúci sa na pódiu. Jej motto „Ži rýchlo, miluj naplno a zomri mladý“ sa jej stalo osudným. Podľa jej vlastných slov zažila sex na pódiu 25 000 krát, avšak domov odišla vždy sama.

„Zaujímavou poznámkou však môže byť informácia, že jej smrteľnú dávku dodal Francúz Jean De Breteuil, vtedajší partner Pamelý Coursonovej, osudovej lásky Jima Morrisona, s ktorým tvorila problematický, ale impulzívny a vášnivý vzťah.“

V noc jej smrti sa vrátila na hotelovú izbu a užila neobvykle čistý heroín v rozmedzí 50-80%, ktorý bol osemkrát silnejší ako bežne dodávaný a užívaný. Jej mŕtve telo našli v hotelovej izbe v neprirodzenej polohe. Ležala na ľavom boku, pričom pravá časť tváre a nos boli otočené ku kobercu. Jej smrť nemá také silné konšpiračné pozadie ako ostatné príbehy menovaných hudobníkov. Zaujímavou poznámkou však môže byť informácia, že jej smrteľnú dávku dodal Francúz Jean De Breteuil, vtedajší partner Pamelý Coursonovej, osudovej lásky Jima Morrisona, s ktorým tvorila problematický, ale impulzívny a vášnivý vzťah.

„Svet obrovskej slávy, ktorý mu ležal pri nohách v celej svojej kráse a sile, zapríčinil čoraz častejšiu potrebu „otvárať dvere vnímania“ omamnými látkami, aby ho mohol vidieť z iných dimenzií.“

Podobne ako Jimiho Hendrixa, aj nasledujúcu osobnosť postihol nepriaznivý osud. **Jim Morrison** (8. december 1943 – 3. júl 1971) sa stal rovnako hviezdou „zo dňa na deň“. Tento charizmatik americký spevák, textár a surrealistický básnik má dodnes jednu z najsilnejších základní fanúšikov a verných obdivovateľov. Ako líder úspešnej psyche-

delickej rockovej skupiny The Doors podľahol vábeniu drog, promiskuite a alkoholu.

Snom Jima Morrisona bolo stať sa uznávaným básnikom. Okolnosti to chceli však inak. Namiesto obdivu svojej hry so slovami a myšlienkami získal imidž nesmrteľnej hviezdy a sexuálneho boha poslucháčov. Svet obrovskej slávy, ktorý mu ležal pri nohách v celej svojej kráse a sile, zapríčinil čoraz častejšiu potrebu „otvárať dvere vnímania“ omamnými látkami, aby ho mohol vidieť z iných dimenzií.

Po rokoch búrlivých koncertov, škandálov, pribúdajúcich zdravotných problémov, striedania sexuálnych partneriek a neustáleho vracania sa k životnej láske Pamele Coursonovej, sa Morrison rozhodol odstahovať do Paríža a venovať sa poetickej tvorbe v spoločnosti svojej partnerky. Počas horúcej noci v roku 1971 mu prišlo nevoľno a išiel sa okúpať. Pamelu, ktorá bola pri ňom počas zvracania, poslal do postele spať. Keď sa po niekoľkých hodinách zobudila, našla Jima mŕtveho.

Ani smrť „kráľa jašteríc“ nie je úplne vysvetlená. Časovo sa bijú výpovede obhliadajúcich lekárov, policajných dôstojníkov a svedok – sused tvrdí, že videl Jimovo mŕtve telo ležať na posteli pred tým, ako prišla polícia, ktorej príslušníci ho podľa správy ťahali z vane. Za diskutabilnú informáciu možno pokladať aj tvrdenie polície, že telo a voda boli v čase ich príchodu vlašné, keďže ho Pamela našla po niekoľkých hodinách spánku, čo túto možnosť fyzicky vylučuje. Existuje niekoľko verzií jeho konca. Po rokoch načerpal odvahu svedok, ktorý vypovedal, že videl Morrisona v zúboženom, pravdepodobne predávkovanom stave ležať na dlážke pri toaletách v nočnom klube Rock and Roll Circus v Paríži. Bol zaviazaný mlčaním voči jeho majiteľom, pre ktorých by smrť tohto veľikána negatívne ovplyvnila budúcnosť ich zariadenia. Zamotali ho do koberca a tajne odviezli do bytu... Prijateľnejšou možnosťou je, že Jim, odjakživa fascinovaný odchodom zo sveta, zinscenoval svoju vlastnú smrť a podľa mnohých konšpirátorov ešte stále žije. Táto verzia by mu asi zlomila srdce, pretože tri roky po jeho „oficiálnej smrti“ sa

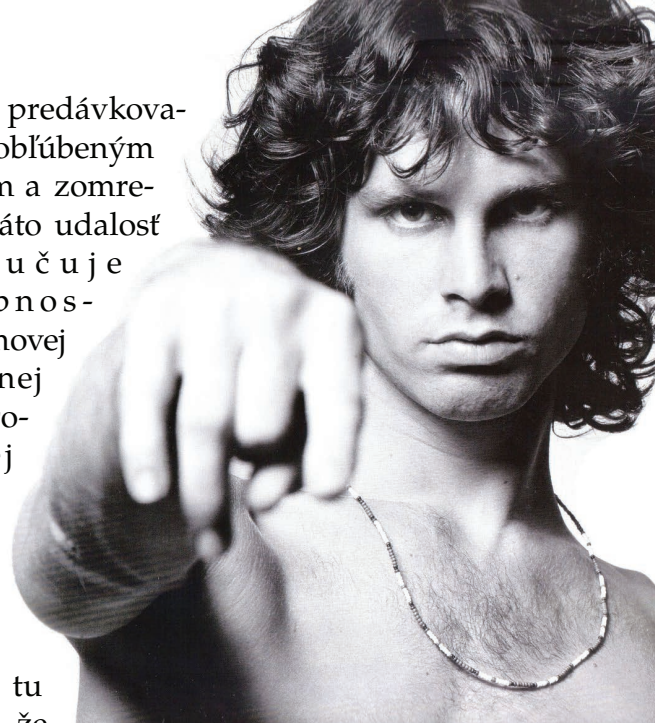
Pamela predávkovala obľúbeným heroínom a zomrela. Ani táto udalosť nevylyučuje pochybnosti o Jimovej fantazijnej a dobrodružnej povahe.

Dôležitú úlohu tu hrá fakt, že rodina ani priatelia telo nikdy nevideli. Pamela ich informovala o jeho smrti až po skromnom pohrebe.

Naša generácia je spätjšia s menom **Kurt Cobain** (20. február 1967 – 5. apríl 1994), bývalým gitaristom, spevákom a frontmanom americkej grungeovej skupiny Nirvana. Skladby ako Smells Like Teen Spirit, Come As You Are, Rape Me alebo Heart-Shaped Box sú najväčšími hitmi deväťdesiatych rokov. Kurt sa ako dvadsaťpäťročný oženil so speváčkou Courtney Love, ktorá je spolu s ich spoločnou dcérou Frances Bean i dnes záujmom novinárov.

„Hovorí sa, že Kurt svoju samovraždu naplánoval úmyselne na 27. rok svojho života, aby sa pridol do klubu, ktorý zmedializoval práve on. Tento variant pôsobí však trochu absurdne.“

Práve bytie stredobodom pozornosti Kurta negatívne ovplyvňovalo, až deprimovalo. Aj on podľahol vážnej závislosti od heroínu, ku ktorej sa pridali depresie a zdravotné problémy so žalúdkom. Z dôvodu stratenej chuti do života spáchal v apríli 1994 samovraždu strelou do hlavy. Mesiac predtým bol hospitalizovaný kvôli predávkovaniu sa heroínom. Hovorí sa, že Kurt svoju samovraždu naplánoval úmyselne na 27. rok svojho života, aby sa pridol do klubu, ktorý zmedializoval práve on. Tento variant pôsobí však trochu absurdne.

Médiami sa šíri aj teória, že Kurta zavraždila jeho manželka Courtney, ktorá najala súkromného detektíva Toma Granta, aby vypátral nezvestného Kurta. Zatajila mu skutočnosť, že deň predtým ho videli v jeho sídle v Lake Washington, a detektív sa tak vydal hľadať zlým smerom. Jej motívom mal byť prebiehajúci rozvod a vážne ohrozenie prílivu financií, pretože ju Kurt vylúčil ako dedičku v novom, ešte nepodpísanom záve- te.

Sama Courtney je považovaná svojím vlastným otcom za nevyspytateľnú a ofenzívnu. Našiel jej báseň, v ktorej opisuje prešpekulovaný vydaj za bohatého manžela. Spôsob jeho smrti samovraždou nesedí s presvedčením o zmysle jeho života - „Najlepšou drogou na svete je, keď držím v náruči svoju dcérku“. Od vyššie spomínaného predávkovania sa vraj drog nedotkol, pretože bol v ohrození života. Po smrti mal v krvi trojnásobok bežnej dávky heroínu, čo zapríčinilo stav, v ktorom by nebol schopný zbraň ani udržať. Prečo bolo jeho telo nájdené v skleníku a jeho hlava bola prestrelená zbraňou, v ktorej zásobníku boli tri nábojnice? Možno pre istotu, keby sa náhodou netrafil do vlastnej hlavy...

Ako poslednou sa do zoznamu slávnych mŕtvych zapísala britská jazzová a bluesová speváčka židovského pôvodu **Amy Winehouse** (14. september 1983 – 23. júl 2011). Preslávila sa najmä skladbami Rehab, Stronger Than Me, Back To Black či Love Is a Losing Game. Talentovaná speváčka, známa svojím výrazným imidžom inšpirovaným mejkapom a lá Kleopatru a účesom speváčok z obľúbenej skupiny The Ronettes, sa nebezpečne spriatelila s alkoholom a drogami, ktorým napokon úplne podľahla. Zapríčinili vznik škandalózných fotiek a nekontrolovateľného správania na koncertoch.

„Ludia z jej blízkeho okolia naopak tvrdia, že sa alkoholu už dlhšiu dobu nedotkla a deň pred smrťou absolvovala lekársku prehliadku s veľmi dobrými výsledkami.“

Telo Amy našli v jej rezidencii počas júlovej noci v roku 2011. Lekárska správa stanovuje ako jednoznačnú príčinu úmrtia otravu alko-

holom. V osudnú noc vraj vyniesli z jej izby jednu malú a dve veľké prázdne fľaše vodky. Ľudia z jej blízkeho okolia naopak tvrdia, že sa alkoholu už dlhšiu dobu nedotkla a deň pred smrťou absolvovala lekársku prehliadku s veľmi dobrými výsledkami.

Pri hlbšom ponorení sa do okolností týkajúcich sa smrti Amy Winehouse sa dostávame ku konšpiračnej teórii (alebo skôr faktu?) nadväzujúcej na nekalé praktiky skupiny amerických zbohatlíkov a uctievačov samotného Satana, ktorí sa snažia ovplyvniť ľudskú myseľ prostredníctvom textov skladieb a symbolov vo videoklipech populárnych ikon, akými sú Beyoncé, Jay Z, Lady Gaga, Rihanna a ďalší.

Spojitosť s Amy nie je taká priamočiara ako u menovaných, avšak aj v jej tvorbe sa nachádza niekoľko náznakov ich „spolupráce“. Text skladby Rehab môže byť chápaný ako odmietanie rehabilitácie v protialkoholickom zariadení, na druhej strane aj ako nesúhlas so zaradením sa medzi posluhovačov diabla a absolvovaním „liečby“, teda zasvätením do ich spoločnosti. Tri roky pred jej smrťou prebehla internetom fotografia znázorňujúcu Amy ležiacu v kaluži krvi na zemi s maskou Mickey Mouse pri nohách.

Táto postavička spolu s pyramídou, vševediacim okom, neverbálnym symbolom „O.K.“ znázorneným prstami ruky, motýľmi, pentagramom (cíp hviezdy smerujúci nadol) a kozlom, ktorý stváraňuje Satana, patrí medzi hlavné symboly sekty Illuminátov. Ďalšími zaujímavým bodmi jej úmrtia sú, že jej sused počul v noci výkriky, kvílenie a zvuk bubnov, a tiež predikcia vlastnej smrti z roku 2008, kedy sa Amy vyjadrila, že cíti blížiacu sa smrť.

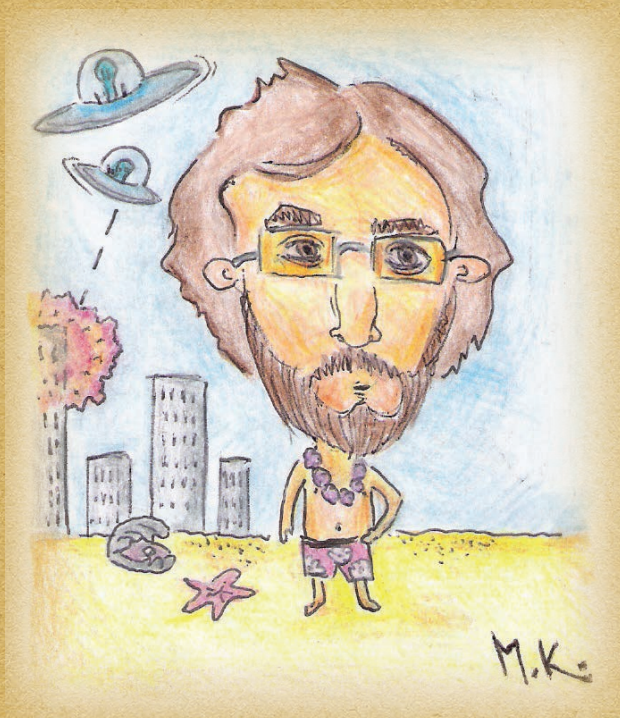
Konšpiračné teórie nešetria ani mená známych umelcov ako Tupac, Heath Ledger, Michael Jackson či John Lennon, ktorých smrť je takisto opradená záhadami, pochybnosťami a príliš podozrivými náhodami. A hlavne, informáciami a rozsahovo by to bolo na ďalší kontroverzný článok. Ak ste sa dostali v čítaní až sem, gratulujem vám, milí čitatelia, k otvorenej mysli. Užívajte ju zdravo a s nadhľadom!

OČAMI ETNOLÓGA

O obedári, Koleníčkovi a primitívoch

text:

Mário Kadlec

„Vyzliekli sme Koleníka!“, bil do očí titulok s neskrývaným nadšením. Nad ním sa vypínal muž, ktorý celý premočený vychádzal z bazéna – v rifliach. Možno tam spadol alebo sa im upchal odtok a on, chudák, to musel celé vyčistiť. Nevie. Prelistoval som trochu ďalej a dozvedel som sa, ktorí muži sú najlepší milenci – naozaj „užitočná“ informácia. Potom som prelistoval ešte zopár strán, ale s rovnakým výsledkom. A tak som noviny stránku po stránke roztrhal a dôkladne pokrčil. Nie z hnevu, ani z odporu. Jednoducho preto, že som potreboval niečím podkúriť.

U nás doma boli často zaužívané veľmi zaujímavé praktiky. Raz to zašlo až tak ďaleko, že som mamou donútený schoval obedár do igelitovej tašky. Povedala mi, že je to preto, „aby si ľudia nemysleli, že nesiem obedár“. Odpovedal som jej, že: „Ja predsa nesiem obedár, takže si to pokojne myslieť môžu!“. No mama za tým videla rôzne konšpiračné teórie a domnienky, čo všetko si ľudia môžu domyslieť – kvôli obedáru.

Keď sa rútili na Andamany a Nikobary vlny tsunami, na pobreží stáli turisti, ktorí si celý priebeh nakrúcali na kameru. Samozrejme, väčšina z nich tam zomrela. Keď neskôr záchranné tímy hľadali „primitívne“ kmene, ktoré žili na pobreží, nenašli ich na pôvodnom mieste. Ľudia z týchto kmeňov totiž vedeli katastrofu predpovedať a stiahli sa hlbšie do vnútrozemia.

Prečo človek 21. storočia venuje toľko pozornosti koncu sveta alebo trebárs príchodu Marťanov do USA, a keď príde reálne nebezpečenstvo, zostane len hlúpo civieť! Prečo neochvejne dôverujeme predpovediam ľudí, ktorí považujú za životne dôležité ukázať Slovensku vyzlečeného Koleníka! A prečo je také dôležité, čo si myslí suseda o obsahu nášho obedára! Niekedy možno postačí nepozerať cez hľadáčik kamery, cez objektív nehodnoverného reportéra či cez kukátko vo dverách. Možno postačí pozeráť vlastnými očami a budeme tak môcť vidieť, ktoré nebezpečenstvo je reálne, a ktoré sa na nás valí len z novinových stránok.

Quo vadis Spartak Trnava?

text:
Patrik Petko

foto: zivotasport.sk

1. časť

Tretie číslo nášho časopisu je úspešne na svete, a tak pre fanúšikov futbalu ponúkam stručné zhrnutie a aktuálne dianie okolo miestneho futbalového klubu. Trnava a značka Spartak k sebe patria už dlhé roky, a aj keď najslávnejšie časy klubu si pamätajú už len staršie ročníky a aktuálne postavenie klubu v tabuľke nie je najideálnejšie, tak predsa len človek s červeno-čírnym srdiečkom verí v budúcnosť, ktorú nevidíme, je otvorená a v rámci čísla konšpiračných teórií mi nedá nenapísať pár riadkov o tom, aká môže byť...

Predstavovať náš klub azda netreba. Tí, ktorí o ňom nevedia, pravdepodobne preskočia tento článok, tí ostatní vedia, že klub bol založený v roku 1923 (30. mája to bude 90 rokov účinkovania klubu), a že vo svojej zlatej ére získal 5x titul šampióna ČSR, a raz dokonca bojoval o finále vtedajšej najprestížnejšej európskej súťaže – obdoby dnešnej Ligy majstrov. V priebehu šiestich sezón vtedy Spartak v domácej súťaži triumfoval až päťkrát a piaty titul už ani nikoho neprekvapil, veď Bílí Andelé (prezývka klubu) vládli na scéne už slušný čas a zanechali za sebou výsledky, ktoré im dnešní naši futbalisti môžu len ticho závidieť. To sa písal rok 1973.

Nik si vtedy v Trnave nepripúšťal, že čas beží, že partia okolo skvelého útočníka Jozefa Adamca tu nemôže byť už dlho, že Spartak bude potrebovať stálu a cieľavedomú koncepciu na to, aby sa udržal na výslňí futbalu. Toho sme sa však nedočkali a doba sa zmenila. Postupom rokov sa do futbalu dávalo viac a viac finančných prostriedkov a už beztak veľké rozdiely medzi podmienkami na západe Európy a našim malým Slovenskom sa ešte viac prehlbovali. Na starom kontinente zapadala značka Spartak prachom a aj v Slovenskej lige sme strácali lesk. To všetko zvýraznil ešte rok 1997 a fraška v záverečnom kole, kde Trnava prišla o titul doslova v posledných minútach sezóny. A pritom mala všetko vo vlastných rukách. No v ten osudový deň stratila veľa fanúšikov. Čierne mraky upodozrievania z nečistých praktík v tomto zápase ostali do dnešného dňa a pravdu vedia už len tí najmocnejší, ktorí ťahajú figúrkami. A tí nám ju už asi nikdy nepovedia.

Hovorí sa, že všetko sa nám raz vráti. A vrátilo sa to aj Andelom. Po rokoch, kde bol ďalší titul na spadnutie, po rokoch, kedy bol momentálne najväčší štadión na Slovensku častokrát úplne vypredaný, prišli roky neúspechov a sklamaní, vypadnutie do nižšej súťaže a postupné ubúdanie množstva fanúšikov. Hlásateľ si už musel odvyknúť od hlásenia 20 000-ých návštev. Poslednú trofej zdvihol Spartak v roku 1998 za víťazstvo v slovenskom Superpohári.

V posledných rokoch, ktoré si môžu dobre pamätať aj začínajúci študenti vysokých škôl, sa Trnava čiastočne vrátila. Niekoľkokrát to

dotiahla opäť do finále Národného pohára, kde ich však vždy čakal neúspech. Na európskej scéne sa vyťahla, keď vyradila bulharský Levski Sofia v zápase, ktorý je označovaný za najdramatickejší a najúspešnejší v novodobej histórii. No a naposledy v júni 2012 bojovala do posledného kola o titul v súťaži. Opäť neúspešne.

Ak to zhrniem, posledné roky sú v domácej súťaži ako na hojdačke, nikdy pred sezónou neviete, čím vás hra Spartaka prekvapí. Dokážu to síce dotiahnuť až do finále, no v ňom sú schopní prehrať 0:6 s odvekým rivalom z Bratislavy, dokážu jednu sezónu bojovať o titul, no hneď nasledujúcu sa s veľmi podobným zložením kádru trápia na dne tabuľky...pritom treba uznať, že úspech na európskej scéne bol veľmi ojedinelý a scenár, na ktorý si pomaly zvykáme, je, že Trnava (alebo hociktorý iný slovenský klub) končí v Európe, keď tí najlepší ešte len začínajú, respektíve ešte ani nezačali.

Nečudo však. Vo svete sa už okolo futbalu točia astronomické sumy, ročný plat jedného hráča zo západných klubov by stačil na rozpočet celého chodu slovenského klubu na dve sezóny, Manchester City (anglický klub) je schopný si kúpiť hráča v hodnote 100 000 000 €, lež Trnava každé leto naháňa hráčov, ktorí sú bez zmluvy (inak povedané momentálne bez práce = môžu prísť zadarmo). Jednoducho žijeme v takej dobe, ktorou peniaze hýbu viac ako v minulosti, a trend, že nám Západ uniká, je stály a je naivné si myslieť, že ho z ničoho nič začneme dobiehať. Sme tak pozadu v každom smere, že je až smiešne porovnávať sa. Štadióny na Západe majú kapacitu cez 40 000, sú vypredané a ľudia sa tam bavia, tie naše horko-ťažko atakujú 10 000, no miesta máte na každom zápase až-až. Aj ten povestný najvernejší trnavský fanúšik sa pomaly stráca. Spoločnosť ho k tomu akosi núti. Prispôsobíme sa radšej modernému trendu a v telke pozeráme na takých hráčov, akých tu nikdy nebudeme mať. Upadáme do apatie. Bez úspechu, s vedomím, že Európa na nás už dávno zabudla. V zlatej ére trnavského futbalu prišlo na štadión 30 000 ľudí.

V 90-tych rokoch dokázalo prísť na štadión 20 000 ľudí.

Po návrate medzi elitu na začiatku 3. tisícročia

sa bežne stávalo, že bola návšteva nad 10 000 ľudí.

V roku 2012 sme bojovali na jar o titul, no na Štadión Antona Malatinského v Trnave si už nevedelo nájsť cestu viac ako 7 000 ľudí. Návštevy klesajú a záujem o futbal tiež. Starší fanúšikovia pomaly odchádzajú k tým ozajstným Andelom do nebies a mladší ich nenahrádzajú. A aj tí, čo zvykli chodiť na futbal každý víkend, začínajú pomaly prestávať veriť, že zlatá doba príde po druhýkrát. Nezabúdajme, že stále hovoríme o klube, ktorý má najlepších fanúšikov na Slovensku.

Možno však predsa len bliká nádej, vedenie prisľúbilo rekonštrukciu štadiónu, s búracími prácami sa už pomaly začína, no či práve toto prinúti Trnavčanov opäť k potrebe prísť na štadión, je otázne. Možno zo zvedavosti sa pozrieť áno. Prvý rok, druhý rok, možno aj ten tretí. Ale čo potom?

Ak sa na Slovensku bude vyvíjať trend tak ako v posledných rokoch, nemáme sa veľmi na čo tešiť. Spoliehať sa na pomoc vlády, ktorá už neraz sľúbila peniaze pre šport, sa nedá, vyvoláva to už iba kyslý úsmev. Za zmienku stojí bývalý Národný štadión v Bratislave, ktorý už dnes zarastá prírodou a v šatniach sa pripravujú na tvrdú zimu bezdomovci.

Namiesto toho sa tam už na novom štadióne mali pripravovať reprezentačné hviezdy na nadchádzajúci kvalifikačný zápas. Slovenská realita.

Zhrnul som to do jednej peknej depresie, no faktom ostáva, že všetko, čo som napísal, má pravdivý podklad. Kiež by ste čítali bulvárny plátok s pomýlenými údajmi. No čítate niečo, čo napísal človek, ktorý toto všetko vidí v priebehu rokov, človek, ktorého dedko s neskrývanou radosťou spomína na všetky krásne roky Spartaku, človek, ktorého otec sa s tisíckami ďalších tešil z úspechov v moderných rokoch, človek, ktorý sa dnes už teší z každého malého víťazstva, pretože viac už ani nečakáme. Z čoho sa bude tešiť môj syn (ak Pán Boh dá)? A bude sa mať vôbec ešte z čoho?

Trnava ako posledné futbalové mesto ešte verí v úspešnú budúcnosť. Aspoň jej malá časť. A prečo? Lebo sme naivní blázni, ktorí to odmietajú vzdať. Stále nás je dosť na to, aby sme každý víkend zaplnili časť nášho štadiónu alebo časť hociktorého slovenského mesta. Stále je nás dosť na to, aby nás bolo počuť.

foto: zivotasport.sk

Pôvod najlepšieho priateľa človeka

text:

Veronika Žáková

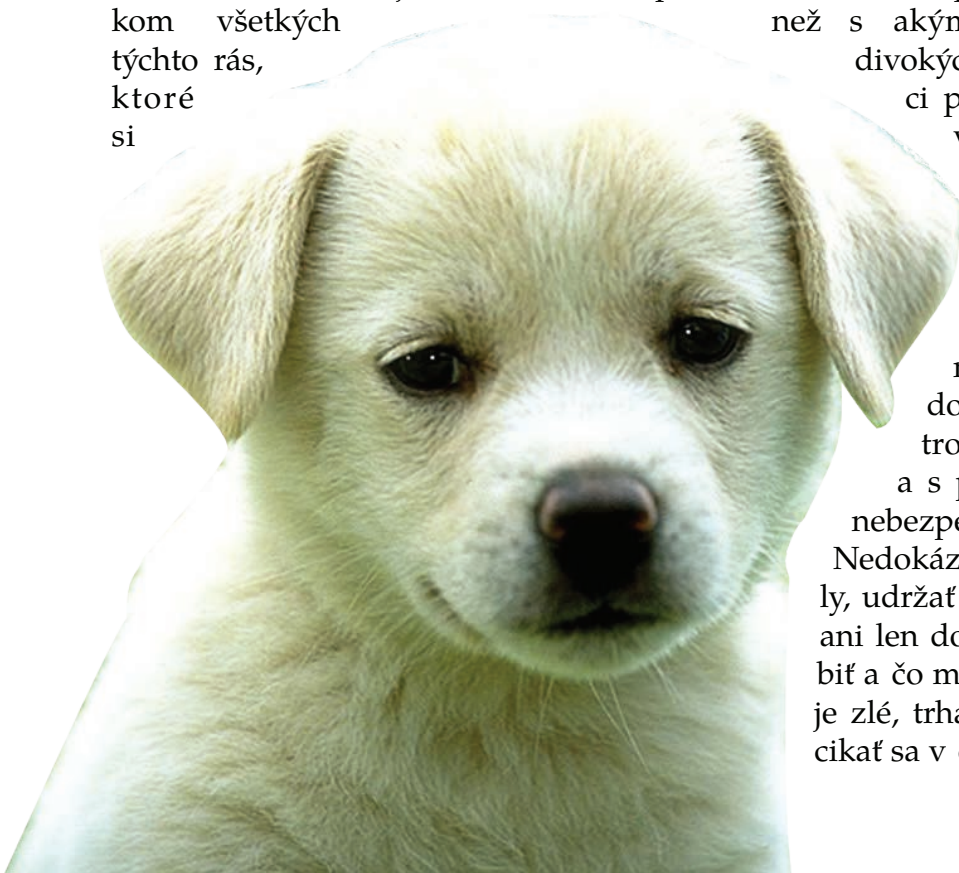
Psy sú priatelia, služobníci a ochrancovia, ktorí sú s nami zo všetkých zvierat najdlhšie. Dokážu čítať naše reakcie, rozumieť, čo po nich žiadame z pohľadu, tónu hlasu alebo len pokynutím. Vedia vycítiť naše emócie a my sme sa na oplátku naučili rozoznať ich potreby podľa štekotu a kňučania a jednoducho pochopiť, keď nám chcú ony niečo povedať. To, čo my robíme prirodzene a podvedome pri vzájomnej komunikácii s inými ľuďmi, tomu sa psy museli naučiť rozumieť. Vedci zistili, že pri všetkých emóciách je rozdiel medzi pravou a ľavou stranou tváre človeka. Preto sa pes najprv pozrie na stred vašej tváre a potom vľavo, na pravú časť, časť tváre, na ktorej sa emócie vyjadrujú najvýraznejšie a ihneď vie, čo cítite. Žiadne iné domestikované zviera sa tak úžasne neprispôbilo a nemá také silné puto s človekom ako pes.

Na svete existuje viac než 400 plemien psov a ich krížencov. Kto je ale predkom všetkých týchto rás, ktoré si

človek vyšľachtil pre svoje vlastné potreby? Mohla skutočne z nebezpečného predátora, akým je vlk, ktorý nedokáže štekať, skutočne vzniknúť maličká, uštekaná“ čivava, ktorá chce byť vždy stredobodom pozornosti? Mohol by predkom všetkých týchto rás byť jediný vlk, alebo sme krížili všetko, čo nám prišlo pod ruku, a tak sme vytvorili dnešné druhy?

Jedno je isté. Vytvorili sme psy, aby nám boli vernými spoločníkmi, ktorí nás nikdy nesklamú tak, ako môžu ľudia, aby sme sa mohli spoľahnúť na ich bezvýhradnú dôveru, lásku a pomoc. Sprevádzali nás lovom, pri pasení dobytky, chránili náš majetok a robia to dodnes. Dodnes ich jediným cieľom, ktorý si zafixovali, a ktorý je v nich už od narodenia, je potešiť človeka a urobiť všetko, čo od nich žiadame.

Výskumy ukázali, že pes má viac znakov DNA príbuzných s vlkom šedým než s akýmkoľvek iným druhom jeho divokých príbuzných. Ale váš domáci pes rozhodne nie je vlk. Vedci v Maďarsku sa snažili zistiť, či puto medzi človekom vzniklo výchovou. Pokus zdomácníť šteňatá vlka a vychovávať ich ako psy, urobiť z nich domáce psy, už od ich raného veku zlyhali. Keď šteňatá dospievali bolo ťažké ich kontrolovať, boli nezávislé na človeku a s pribúdajúcim vekom sa stávali nebezpečnými pre život s človekom. Nedokázali sa naučiť základné povely, udržať pozornosť, hrať sa s človekom ani len dokonca pochopiť, čo nesmú robiť a čo môžu, že kradnúť jedlo z taniera je zlé, trhať nábytok, skákať na stôl, vyčíkať sa v dome je zlé. Boli to proste vlky.

Psy sú prirodzene zvedaví, chcú spolupracovať a zaujímajú sa o to, čo človek robí. U vlkov táto prirodzená vlastnosť chýbala. Vlky sa proste chovali tak akoby sa chovali v divočine, chránili si potravu a všetko si privlastňovali. Ak niečo vzali bolo ťažké im to odobrať, vrčali a cvakali zubami. Po pol roku boli vlky umiestnené v rezervácií, pretože boli už nezvládnuteľné. Jednoducho vziať vlča a urobiť z neho domáceho maznáčika nie je možné. Ako teda ľudia dokázali vytvoriť toľko rôznych plemien, ktoré spoločnosť človeka vyhľadávajú?

Až ruský experiment v 50-tych rokoch 20. storočia na Sibíri blízko mesta Novosibirsk nám odhalil, ako vznikli prvé plemená. Vedci začali program domestikovania strieborných líšok. Vzali líšky z miestnych kožušinových fariem, niektoré boli agresívne, iné boli bojavalivé, ale len 1% nevykazovalo žiadne známky agresivity alebo strachu voči človeku. Toto 1% bolo vybrané ako prvá generácia domestikovania líšok. U každej generácie bol proces opakovaný a boli vybrané len tie najpokojnejšie líškatá. V priebehu tretej generácie sa agresivita začala úplne vytrácať a radikálne zmeny prišli s ôsmou generáciou. Líšky začali vyhľadávať ľudský kontakt a začali prejavovať náklonnosť k ľuďom sotva otvorili oči. Ale samotné prítulné líšky neodhalili len proces domestikácie. Po 50. generácii začali pribúdať ďalšie znaky psieho chovania a výzoru. S génom „prítulnosti“ prišli spoločne aj tie, ktoré zmenili vzhľad líšok ako stočený chvost, sklopené uši, rôzne farby srsti, modré oči a u niektorých aj kratšie končatiny. Líšky sa začali viac podobať na psy. Selektívnym výberom podľa chovania líšok vedci dokázali zrýchlený proces domestikácie vlka. Krížením líšok len s „prítulným“ génom sa stali aj napriek svojmu dospelému vzhľadu večnými šteňatami. A psy sú večné šteňatá. Líšky boli schopné vychádzať a byť v prítomnosti iných domácich zvierat. Vrteli chvostami, keď uvideli človeka, kňučali, olizovali človeku tvár, keď ich vzal na ruky a prejavovali radosť ako pes. Neskôr sa ľuďom zrejme zapáčila istá variácia, ako je stočený chvost alebo sklopené uši, či krátke končatiny a začali ju selektívnym chovom podporovať. Takto vznikali prvé plemená psov, aké dnes poznáme, no netrva-

lo to 50 rokov, trvalo to tisíce rokov. Postupne si človek krížením pridával vlastnosti, ktoré u psa chcel mať, aby zvýraznil ich odlišnosti. Niektoré psy sme vyšľachtili len pre ich vzhľad, iné ako pracovné, či lovecké psy. Ďalej s „prítulným génom“ prišiel aj zvýšený sexuálny apetít a žravosť. Sexuálny apetít sa prejavuje aj zvýšením počtu páriacich období. Vlk má napríklad jedno páriace obdobie v zime, kdežto pes má dve. Rovnako je tu častá aj nesezónnosť párenia. Ďalším rysom zvýšenej sexuálnej apetencie je znížená vyberavosť partnera, spojená s nižším rozlišovaním partnera vôbec. Niektoré druhy sú schopné sa páriť aj s maketami. Vlk zje len toľko, aby prežil alebo, aby nakrmil mladé, ale pes nevie, kedy má dosť, a preto ho musí majiteľ kontrolovať a dávať mu primerané dávky, aby nepribral alebo nemal ťažkosti. Pes sám dobre nevie, čo mu škodí a čo vlk tento problém nemá.

Výsledok je, že človek nezobral vlča z divočiny a nevychoval ho ako psa, zobral si vlčatá, ktoré sa ho nebáli a vypestoval z nich prítulné šteňacie chovanie voči človeku. Začal svojho prvého spoločníka využívať ako strážcu svojho majetku, ako stopára, ako spoločníka do nepohodlia, aby človek prežil. Postupne si vyšľachtil vlastnosti, ktoré potreboval. Okresal tak vlastnosti divokého vlka do podoby tvora, ktorý nás chráni, delíme sa s ním o svoj domov a niekedy aj posteľ a jedlo, do podoby plemien ako sú Barzoi, Nemecký ovčiak alebo Pekinéz.

Čipovanie nová povinnosť

text:

Veronika Žáková

Všetky psy, mačky a fretky musia byť povinne označené čipom. Neplatí to len pre zvieratá, ktoré boli preukázateľne označené tetovaním pred dátumom 3. 7. 2011. Ak si zviera necháte tetovať teraz, je to neplatné, musíte ho začipovať. Na zvieratá narodené pred 1. 11. 2011 sa vzťahuje prechodné obdobie - musia byť označené do 30. 9. 2013. Ak zanedbáte túto novú povinnosť, váš veterinár je povinný vás nahlásiť príslušnému úradu a budete sankciovaný.

Evidenciu vedie obec.

Do evidencie sa zapisuje najmä:

- evidenčné číslo psa,
- tetovacie číslo alebo údaj o čipovaní psa, ak ho pes má,
- meno, priezvisko a adresa trvalého pobytu držiteľa psa,
- umiestnenie chovného priestoru alebo zariadenia na chov, v ktorom sa pes na území obce zdržiava, ak sa umiestnenie nezhoduje s miestom trvalého pobytu držiteľa psa,
- skutočnosť, že pes pohrýzol človeka bez toho, aby bol sám napadnutý alebo vyprovokovaný, ak sa nepoužil v nutnej obrane alebo v krajnej núdzi
- úhyn psa,
- strata psa

Priestupky

1. Priestupku sa dopustí držiteľ psa, ak:

- neprihlási psa do evidencie,
- umožní, aby psa viedla osoba, ktorá nespĺňa podmienky ustanovené v § 4 ods. 1 a 2,
- neohlási, že pes pohrýzol človeka, bez toho, aby bol sám napadnutý alebo vyprovokovaný, ak nebol použitý v nutnej obrane alebo krajnej núdzi,5)

- d) neoznámí odcudzenie, zničenie alebo stratu známky.

2. Priestupku sa dopustí ten, kto psa vedie ak:

- neohlási svoje meno, priezvisko a adresu trvalého pobytu a meno, priezvisko a adresu trvalého pobytu držiteľa psa osobe, ktorú pes pohrýzol,
- nezabránil tomu, aby pes útočil alebo iným spôsobom ohrozoval človeka alebo zvieratá,
- neohlási, že pes pohrýzol človeka, bez toho, aby bol sám napadnutý alebo vyprovokovaný, ak nebol použitý v nutnej obrane alebo v krajnej núdzi,
- evidenčnou známkou nepreukáže totožnosť psa,
- nerešpektuje zákaz vstupu so psom alebo zákaz voľného pohybu psa,
- Za priestupky vám hrozí pokuta od približne 16 do 165 €. Za neočipovanie 10 €.

Svoj názor na čipovanie si môžete urobiť sami, ja vidím tri výhody a o tých nevýhodách radšej pomlčím, asi by sa mi to sem nezmes-tilo:

- Ak vám utečie pes alebo sa stratí alebo zraní, môžete ho ľahko nájsť.
- Platíte nižší poplatok za držanie psa.
- Poľovník vám ho už nebude môcť len tak odstreliť, samozrejme, ak bude spĺňať aj ďalší zákon, v ktorom sa uvádza, že váš pes musí byť riadne označený s výrazne odlišným obojkom alebo postrojom

Zdroj: www.poradte.sk

Viac na: www.psickar.sk

Vitajte v Trnave

text:

Patrik Petko

1. časť

Konečne niečo, a tak rozhodol pre menší výlet. Vychádzam úzkou uličkou, ktorá spája Štefánikovu a Pekársku. Predo mnou sa už vynára utešené námestíčko, ktoré tu vyrástlo zo dňa na deň. Ešte minulé leto tu bolo rozbité priestranstvo, ktoré ľudia využívali ako parkovisko. Vždy bolo preplnené. No teraz to tu slúži ako príjemné miesto na oddych. Aj napriek chladnému počasiu tu nejakí otužilci trávia svoj čas. Staré domčeky centra mes-

vyšlo sl- som sa roz- výlet. Vychádzam úzkou uličkou, ktorá spája Štefánikovu a Pekársku. Predo mnou sa už vynára utešené námestíčko, ktoré tu vyrástlo zo dňa na deň. Ešte minulé leto tu bolo rozbité priestranstvo, ktoré ľudia využívali ako parkovisko. Vždy bolo preplnené. No teraz to tu slúži ako príjemné miesto na oddych. Aj napriek chladnému počasiu tu nejakí otužilci trávia svoj čas. Staré domčeky centra mes-

ta obklopujú toto námestíčko, rovnako ako imponantná prerobená budova Trnavskej univerzity. V pozadí tzv. Univerzitný kostol. Mám rád tieto chvíle, keď sa slniečko na Trnavu opäť usmieva. Tieto budovy si toho už veľa zažili, sú tu oveľa dlhšie ako ja – ako my. No moja cesta tuná ešte len začína. Ďalej mierim priamo k centru mesta. Okolo starej internetky točím doprava a už vidím dominantu Námestia sv. Trojice a aj samotnú Mestskú vežu. Kaviarničky námestia pulzujú čulým životom. Rýchlo míňam veľký

obchodný dom. Budovy vracajú človeka do doby pred rokom 1989. Spoluobčania sa tu premávajú hore-dole, hlavne decká sú neposedné a hulákajú, ako by im to tu patrilo.

Pokračujem Vajanského ulicou smerom k futbalovému štadiónu. Po pravej strane mímam obľúbené Kino Hviezda. A následne už môj pohľad púta severná tribúna Štadiónu Antona Malatinského. Nebude tu už stáť dlho. Konečne sa lady pohli a aj krajina pod Tatrami bude mať štadión, za ktorý sa nebude musieť hanbiť. Len to chvíľu potrvá. Tribúna stále stojí, no dlho by už nemala. Sme však stále na Slovensku, možno si tu ešte chvíľu predsa len postojí. Z rušnej ulice zabáčam doprava a prichádzam k menšiemu parčíku, kde vládne príjemný pokoj. Niekedy však smradlaví bezdomovci. Záleží od hodiny. Je však ešte len predpoludnie, preto sa mi kráča príjemne. Nejaká dievčina s ďalekohľadom

v ruke pozoruje vtáky, ktoré sa člapocú v Trnávke. Na chvíľu sa zastavím pri nej a prehodíme slovíčko. Je študentka biológie a zaujímajú ju predovšetkým vtáky. Z toho ornitologického hľadiska. Aspoň tak som to pochopil. Oddýchnem

si pred ďalšou cestou a pokračujem stále viac k predmestiu. Postupne ubúdajú kaviarničky a bary. Na chvíľu sa mi pod nohami premietajú mená vyštudovaných šťastlivcov na Právnickej fakulte. Nie však nadhlo. Opäť zabáčam, tentokrát na Ulicu Andreja Žarnova a popod železničný tunel (ktorého steny ukrývajú veľa múdrostí) sa dostávam k nemocnici, ktorú mám po ľavom boku.

Je to paradoxné, ale v areáli nemocnici sa cítim vždy príjemne. Rád sem chodím na

návštevy. Veľa zelene, vtáci sa predbiehajú v tom, kto krajšie zaspieva prítomným chorým, ktorí ešte počujú.

Moja cesta sa stáča okolo nemocnice k už spomenutej Trnávke. V tejto časti je už prerobená a nevyzerá tak odstrašujúco. Vynovený chodník ma popri nej nesie ešte pekné desiatky minút. Je to príjemná prechádzka, ktorá končí až v Modranke – mestskej časti Trnavy. Hneď na kraji ma uvítala časť zvaná Lux Modranka. Nové domy, moderné prostredie, ľudia sa tu obiehajú v tom, kto má na dvorčeku krajšie auto. Neminul som ani miestnu reštauráciu Lux. Prostredie je tu

luxusné, no ceny veľmi prijateľné, keďže sa nachádzam na predmestí.

Pizza s čapovanou kofolou dobre padne po takmer hodinovej prechádzke. Najem sa a pôjdem naspäť.

Ak nezačne fúkať protivietor, tak pešo.

Ak sa mi nebude chcieť, tak autobusom č. 14, ktorý ma dovezie naspäť do centra.

Ešte neviem.

Detox či pôst?

text:

Alexandra Poláková

Hovorí sa, že ľudské telo je chrám, a preto by sme si ho mali chrániť. Je to jediná hmatateľná vec, ktorá je navždy naša až pokiaľ budeme živí. Niektorí ľudia tento svoj chrám chránia a budujú ho preň vhodnými potravinami, iným je ich chrám ľahostajný a správajú sa k nemu, ako sa vraví, ako k odpadkovému košu. Ale ani u nich nie je nič stratené. Pretože ako každý týždeň vyhadzujeme odpadky, to isté je možné spraviť aj s toxínmi a odpadovými látkami v našom tele. V tom nám pomáha detoxikácia alebo jej extrémnejšia forma, pôst. O tom bude článok v tomto čísle...

Ako som už spomenula v úvode, často sa stravujeme nie práve príkladne, vďaka čomu zanášame svoje telo toxínmi a to má za následok pocity únavy, bolesti hlavy (ak táto bolesť nie je následkom „ťažkej“ noci), sklon k infekciám a prechladnutiu, poruchy trávenia, zhoršenie alergie, kožné problémy, dokonca aj časté zmeny nálad a nervozitu. Prečistiť sa môžeme rôznymi spôsobmi, medzi najznámejšie patria pôst, kedy neprijímame žiadnu pevnú stravu, alebo sa môžeme detoxikovať vylúčením určitých potravín.

Pôst

Tento spôsob detoxikácie sa využíva hlavne v náboženskom kontexte alebo rituálnom zmysle, keďže je k nemu potrebná silná vôľa. A na čo je pôst vhodný? Vo svete je známy prípad sliepok, ktoré boli staršie, ich perie začalo vypadávať, praši vieť a vajec by sa od

nich človek ťažko dočkal. Vtedy prišiel Suren Arakeljan, kandidát biologických vied, ktorý ich presunul na miesto bez trávy, čiže bez prísunu potravy, a dával im iba vodu s protistresovým prípravkom (základom sú trávy z arménskych hôr). A sliepky, ktoré boli predtým určené na porážku, znova začali znášať vajcia, dokonca im narástlo nové, hodvábnolesklé perie. Kontrolovaný hlad je teda pre náš organizmus a zdravie prospešný. Pri pôste sa využíva štádium hladovania, keď v organizme ešte neprebiehajú patologické zmeny, ale telo sa iba zbavuje toxínov a škodlivín. Pôst by nemal trvať dlhšie ako tri dni, ale pre ľudí, ktorí s ním ešte nemajú skúsenosti, postačí aj jeden deň (pre mnohých to je určite veľké zadosťučinenie, keď ho zvládnu). Najlepšie je najskôr sa na pôst pripraviť. Dôležité je, aby sme počas pôstu mali pokoj a len miernu pohybovú aktivitu. Nervozita spôsobená hladom sa skvele zmierni, ak počas pôstu relaxujeme.

Postup pôstu môže byť napríklad takýto:

1. deň

V tento prípravný deň je potrebné vylúčiť bielkoviny, mäso, vajcia, mliečne výrobky a obilniny. Najlepšie je začať deň ovocím, ktoré sa konzumuje až do obeda. Po obede sa je len zelenina, najlepšie surová alebo jemne udusená. Treba si dávať pozor na striedmosť v jedení. Prvý deň je veľmi dôležitý, pretože pripravujete svoje telo na deň bez jedla. Určite nie je správne "nadžgať" sa s myšlienkou, „aby som to zajtra vydržal/a“.

2. deň

Úplná hladovka, kedy sa pije len voda (najlepšie odstáta) a bylinné čaje podporujúce detoxikáciu. Fyzická aktivita by mala byť minimálna, najlepšie je v tento deň relax a krátke prechádzky na čerstvom vzduchu. Hlavne netreba riešiť žiadne dôležité záležitosti. Najlepšie je deň pôstu podporovať myšlienkou, že robíme niečo veľmi prospešné pre svoje zdravie.

3. deň

Tekutá diéta zo zeleninových štiav, tzv. smoothies, ale doma vyrobené. Ak nemáte food procesor alebo odšťavovač, stačí obyčajný ponorný mixér. Vhodné je zeleninu predtým trochu podusiť.

4. deň

Normálna strava, ale znova platí: Ješť striedmo a zdravo. Veľmi by nepomohlo, ak by ste po detoxikácii prešli na stravu typu hranolky a čokoláda.

POZOR! Detoxikovať sa pôstom nie je vhodné pre ľudí po operáciách, dôchodcov, ľudí s oslabenou imunitou a pre deti.

Detoxikácia

Detoxikovať sa znamená vylúčiť na istú dobu potraviny, ktoré zafažujú organizmus, pôsobia kyselinotvorne a sú častými alergénmi. Medzi takéto potraviny sa dajú zaradiť mäso, mliečne výrobky, vajcia, sója, cukor, soľ, konzervované výrobky a potraviny s pridaním „éčiek“. V čase detoxikácie sa teda snažíme stravovať čo najjednoduchšie a najprirodzenejšie.

Zásady zdravej detoxikácie: (ktoré je dobré naučiť sa dodržiavať aj mimo detoxu)

1. Veľa vlákniny zo zeleniny a celozrnných výrobkov (hlavne ryža Natural)
2. Pite denne 2 až 2,5l vody (najlepšie je zohnať si nejaký 2-litrový džbán, ktorý naplníme vodou, necháme cez noc odstáť a počas dňa pijeme. Vďaka tomu máme prehľad, koľko vody sme prijali).
3. Denne strávte minimálne hodinu na čerstvom vzduchu.
4. Je dosť možné, že Vás potrápi mierna nevoľnosť, bolesti hlavy či mierna bolesť v žalúdku. Netreba sa znepokojovať, to sú iba znaky detoxikácie. Určite si nedávajte žiadne lieky, pretože by ste si namáhali pečeň a toxíny by sa Vám vracali späť do tela.
5. Začínajte každý deň teplou vodou s citrónom. Skvele naštartuje metabolizmus a očistu tela.
6. Na istú dobu sa vzdajte alkoholu, cigariet a kofeínu.
7. Počas detoxikácie vylúčte vysmážané potraviny.

BYLINKY A RASTLINY PODPORUJÚCE DETOXIKÁCIU:

Harmanček

Bylinka, ktorá upokojuje nervovú a tráviacu sústavu a okrem toho obsahuje látky, vďaka ktorým bude vaše telo chránené pred infekciami a chorobami. Skvelý čaj, keď sa vám nedarí zaspať.

Bazový kvet

Z usušených kvetov bazy je skvelý čaj, ktorého močopudné účinky podporujú detox. Taktiež podporuje potenie a je to výborný čaj počas nachladnutia.

Púpava

Hoci sa Vám zdá byť púpava len burina alebo kvet dobrý akurát tak na púpavový veniec, táto rastlina v sebe skrýva skvelý detoxikačný prostriedok. Z koreňa púpavy pripravíte skvelý očisťujúci čaj a listy môžete použiť do šalátu (má podobnú chuť ako rukola). A hlavne, je zadarmo.

Žihľava

Ďalšia "burina" zbavujúca nás odpadu z tela. Zalejte za hrst žihľavových listov vriacou vodou, lúhujte 15-20 min. Takéhoto čaju je dobré denne vypiť aj liter, aby bola detoxikácia čo najúčinnjšia. Keďže má močopudné účinky, musíte počítať s častejšími návštevami WC.

Zázvor

Nielen že detoxikuje a podporuje potenie, ale aj zrýchľuje metabolizmus. Stačí nakrájať a zaliať vriacou vodou. Skvelý je v kombinácii so škoricom a klinčekom.

Šalvia lekárska

Má silný antibakteriálny a povzbudivý účinok. Používa sa na kloktanie, keďže čistí ústnu dutinu.

Keďže detoxikácia nie je taká extrémna očista organizmu ako pôst, pri tejto očiste tela stačí buď vynechať niektoré potraviny (mäso, mliečne výrobky, rafinovaný cukor, biela múka a soľ), alebo si naordinovať kúru, pri ktorej sa konzumuje len istý druh potravín.

Takéto kúry môžu byť napríklad:

RYŽOVÁ KÚRA

3 dni sa konzumuje ryža Natural a dostatok tekutín (2 až 3l vody alebo bylinkových čajov) = vhodná na úpravu stolice, čistenie organizmu a povzbudenie nervovej sústavy)

HROZNOVÁ KÚRA

denne sa konzumuje 1 – 2 kg hrozna

JABLKOVÁ KÚRA

denne sa konzumujú 2 kg jablák a pije sa čistá voda a slabé bylinkové čaje

ZEMIAKOVÁ KÚRA

super kúra na odvodnenie, pijú sa močopudné čaje, hlavne žihľavový, vhodná pri cukrovke, alergiách, hnačkách (neosolená zemiaková kaša)

Ak Vám kúry nevyhovujú, stále sa dá detoxikovať. Napríklad tým, že do svojho jedálneho zariadenia zaradíte nasledujúce potraviny:

OVOCIE:

Brusnice, Citróny / limetky, Jablká, Čerešne, Kiwi, Figy, Čučoriedky, Černice (skvelý je aj detoxikačný čaj z listov), Sušené slivky (Pozor! Aby ste neublížili svojej váhe, je vhodné denne zjesť len za hrst sušeného ovocia, keďže je dosť kalorické)

ZELENINA:

Brokolica, Kapusta, Karfiol, Ružičkový kel, Rôzne druhy šalátov, Špenát

DETOXIKAČNÁ VODA:

- 2L vody
 - 1stredná uhorka
 - 1 citrón
 - 10-12 mäťových listov
- = všetko nakrájame, dáme do vody a necháme cez noc v chladničke. Takúto vodu pijeme najlepšie každý deň. Skvelá na celkový detox.

MYŠLIENKA NA ZÁVER:

Keď sa chcete zdravšie stravovať použijete psychologický trik. Povedzte si, že to robíte, aby ste boli zdraví, spokojní a štíhli. Určite si nehovorte, že nechcete byť chorí a tuční.

Dukanova diéta a jej pravá tvár

text:

Miška Šeriková

Dukanova diéta je známa po celom svete a kto ju nepozná, robí dobre. V krátkosti by som vám chcela predstaviť, čo je to Dukanova diéta a z čoho pozostáva. Sama som ju skúsila a predstavím vám svoj názor, za a proti a čo nečakané ma pri nej stretlo.

Dukanova diéta pozostáva zo štyroch fáz:

1. fáza sa nazýva útočná

Dĺžka prvej fázy závisí od toho, koľko kilogramov chcete schudnúť. Ak je to menej ako 5 kg, mala by trvať dva dni. Ak je to medzi 5- 10 kg, tak tri dni. Ak 20 kg, tak prvá fáza by mala trvať 5 dní a ak viac ako 20 kg, tak sedem dní. Nikdy sa však nemá prekročiť hranica 10 dní.

2. fáza sa nazýva výletná

Tu môžete pridať do jedálneho lístka aj zeleninu. V tejto fáze sa odporúča striedať bielkovinové dni z prvej fázy s bielkovinovo-zeleninovými.

3. fáza sa nazýva konsolidačná

Do tejto fázy sa dostávate, akonáhle dosiahnete svoju želanú váhu. Táto fáza je veľmi dôležitá preto, aby sa vám nevrátili neželané kilogramy späť. Každý zhodený kilogram znamená zotrvať v tejto fáze 10 dní. Takže ak ste schudli 3 kilogramy, treba v nej zotrvať 30 dní.

4. fáza sa nazýva stabilizačná

Táto fáza povoľuje všetko, ale podmienkou je, že raz týždenne musíte dodržať čisto bielkovinový deň. Na túto fázu si však musíte

zvyknúť, pretože je celoživotná a definitívna. Aby sa nám to nezdalo také jednoduché, Dukanova diéta obsahuje zakázané potraviny, ktoré nemôžete konzumovať počas celej diéty. Z hydiny je napríklad zakázaná kačica či hus. Z mäsa je zakázané jesť bravčové mäso, jahňacie mäso a iné. Z mliečnych výrobkov nemožno jesť syry a mliečne výrobky z plnotučného mlieka. Z údenín je zakázané konzumovať surovú či údenú šunku. Medzi zakázané patria taktiež vnútornosti, a to hovädzí jazyk a bravčový mozoček.

V Dukanovej diéte sú taktiež tolerované potraviny a medzi ne patrí napríklad:

Kukurličný škrob, nízkotučný jogurt s kúskami ovocia, sušené odtučnené mlieko, odtučnené kakao bez cukru a víno a ďalšie. Sú však povolené len v určitých fázach a presných dávkach.

Ďalšou dôležitou podmienkou pri držaní Dukanovej diéty je pohyb. V prvej fáze sa odporúča 20 minút chôdze. V druhej fáze 30 minút, v tretej fáze taktiež 30 minút a v poslednej štvrtej fáze 20 minút.

Doktor Pierre Dukan odporúča pri tejto diéte ovsené otruby. Nie však všetky sú účinné pri chudnutí. Na Slovensku otruby v odporúčanej kvalite ale neexistujú, no dajú sa objednať z Francúzska.

Teraz by som vám však chcela ponúknuť svoj zážitok, keďže som sa dala aj ja zlákať touto diétou. Diétu som dodržiavala presne podľa pokynov, prvé dni išla váha dolu, keďže

v prvej fáze boli povolené len bielkoviny, ako vajíčka, šunka, kuracie mäso a iné potraviny obsahujúce bielkoviny. Po druhom dni som mala toho „plné zuby“. Ješť len mäso a vajíčka bez prílohy bolo naozaj odpudzujúce už po tých dvoch dňoch. Prekonala som to a vhupla do druhej fázy. Tešila som sa, že konečne môžem ješť zeleninu a nie len samotné kuracie stehno. Táto fáza bola v celku prijateľná, až pokým neprišli prvé komplikácie. Nikdy som nemala na žiadne potraviny alergiu. V jedno pekné ráno som sa išla najesť ako inokedy a za pár minút som mala červené fláky po celom tele. Najprv som si myslela, že som alergická na niektoré potraviny. Avšak alergie sa vracali aj pri iných jedlách.

cholesterolu až po vysoký tlak. Pre koho je potom táto diéta vhodná? Možno pre slečny, ktoré chcú chudnúť 2 až 5 kilečiek. Načo tam však potom píšu, koľko dní majú zotrvať v prvej fáze tí, ktorí chcú schudnúť 20 kilogramov a viac!

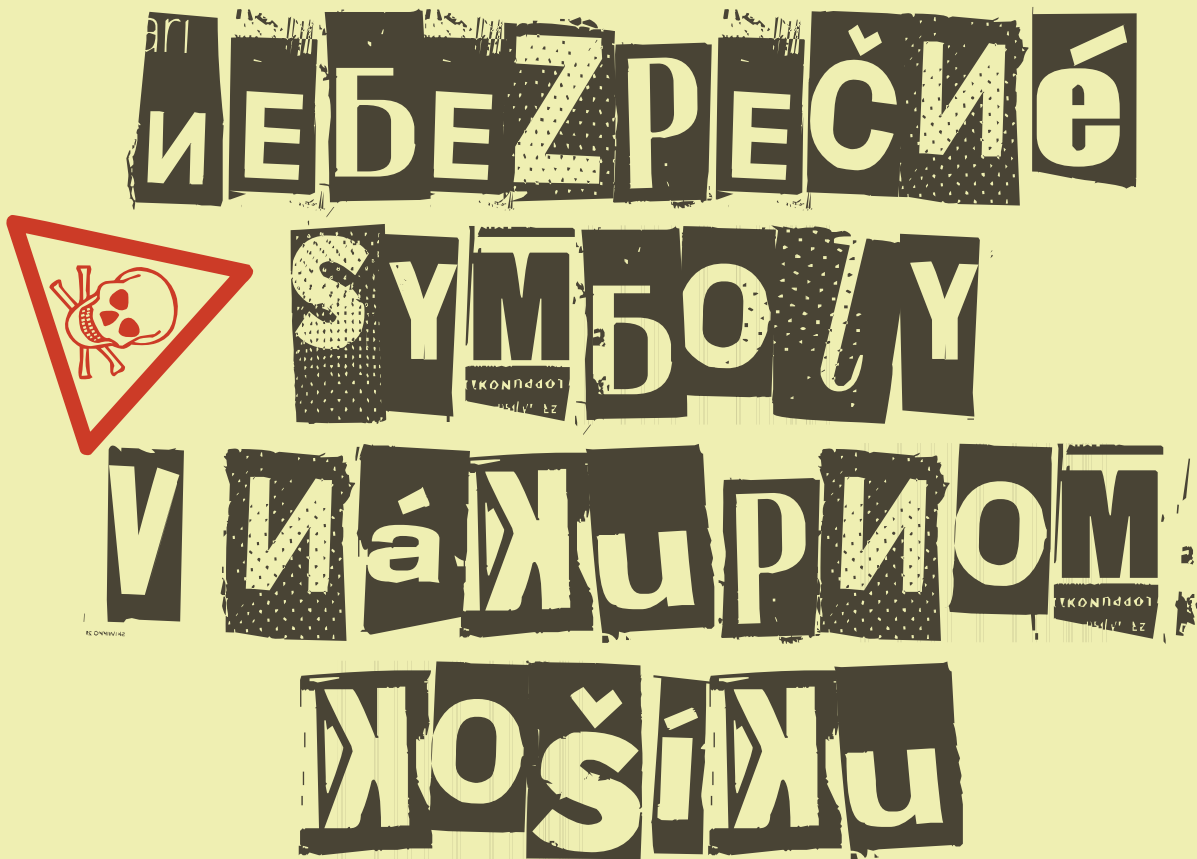
Ja som bola úplne zdravá, mladá 21 ročná baba, ktorá chcela schudnúť 5 kilogramov a po diéte som mala nedostatok vitamínov, alergie, ktoré som predtým nikdy nemala. Avšak bola som o 5 kilogramov ľahšia! Len nevýhoda bola tá, že som sa bála ďalej v tejto diéte pokračovať. Nechcem si však predstaviť ženu, ktorá má 40 rokov a viac, aké komplikácie ju stretli pri tejto „skvelej“ diéte.

Kúpila som si vitamíny, ktoré aj odporúčajú pri Dukanovej diéte, keďže máte zakázané akékoľvek ovocie a mnoho ďalších potravín, ktoré obsahujú množstvo vitamínov.

Nerozumiem však tomu, že táto diéta je odporúčaná len zdravým ľuďom, avšak obézni ľudia trpia rôznymi ochoreniami od

Odporúčam radšej všetkým, čo chcú chudnúť, aby sa stravovali striedamejšie a športovali. A tí, ktorí si neveria, tým odporúčam osobného trénera, ktorý im presne upraví jedálniček. Prajem vám veľa síl pri chudnutí a nenechajte sa „oblafnúť“ diétami, ako je táto.

NEBEZPEČNÉ SYMBOLY V NAŠU PRIJOMNOŠTIKU

text:

Dominika Vandáková

Denne prechádzame vedľa pultov v obchodoch a máme na výber z toľkých značiek, že na ich prudký nárast nestíhame flexibilne reagovať. Výrobcovia si uvedomujú ľahkú ovplyvniteľnosť ľudskej mysle a taktizovaný marketingový ťah dokáže potenciálnych zákazníkov zmanipulovať tak, že namiesto zdravšieho produktu za nižšiu cenu zo spodného regálu uprednostnia „dokonalý“ výrobok, ktorý poznajú z reklamy. V momente rozhodnutia o kúpe je ich rozum krátkodobo presvedčený o bezkonkurenčnej výnimočnosti jeho vlastností. Neuvedomujú si, že ich výber je výsledkom komerčného opantania. Zákutia marketingu sú zradné a ich jediným cieľom je predať výrobok za každú cenu...

Drvivá väčšina smrteľníkov príde domov z práce či školy a urobí každodenné úkony. Pustí televíziu, otvorí časopis a nechá si tlačiť do hlavy kaleráby. Reportáže či články, ktoré riešia výzor nenalíčených herečiek z filmov pre dospelých, sú ľahšie stráviteľné ako tie o reálnych hrozbách, po ktorých by museli pátrať na nízkom počte internetových stránok. Ich zaslepenosť im bráni premýšľať nad zmysluplným vyplnením voľného času, nehovoriac o lenivosti si tieto správy pre-

ložiť z cudzieho jazyka. Množstvo článkov v slovenskom či českom jazyku sa rovná priamo úmerne počtu záujemcov o pravdu - nie, že by ju slovenský ľud nechcel poznať. Háčikom je, že si nepripúšťa možnosť existencie temného pozadia všetkého, čo je všeobecne uznávané a na prvý pohľad jasné.

Konšpiračné teórie nespočívajú v presvedčaní ľudí o opaku obrazu servírovaného médiami na tanier ľudskej naivity. Ich poslanstvom je otvárať nové verzie „pravdy“, ktorú nás nútili v škole recitovať ako básničku. Hovorí sa, že pravdu píše víťazi. Konšpiračnou reakciou by mohla byť otázka: A čo ak porazení?

Vráťme sa späť do obchodu s potravinami, čerpaciu stanicu či na ulicu, kde práve prebieha aktívna marketingová súťaž v rozdávaní plechoviek. Kto sa ich zbaví ako prvý, vyhráva v zneužití ľudskej slabosti možnosť brať všetko, čo je zadarmo. Narážam na celosvetovo rozšírené značky nápojov ako Monster, Coca Cola a Pepsi Cola.

*„Hovorí sa, že pravdu píše víťazi.
Konšpiračnou reakciou by mohla byť
otázka: A čo ak porazení?“*

Symbolizmus je komunikačným prostriedkom, ktorý za pomoci grafických znakov poukazuje na skrytý význam obsiahnutý aj v logách svetových korporácií. Za návrhom ich dizajnu stoja často vplyvné sekty, ktorých niektorí členovia zastávajú významné funkcie v národných vláдах. Azda najznámejšou je okultná skupina nazývaná Illumináti, ktorá je uctievačom satanovej cirkvi založenej americkým mysliteľom Antonom Szandorom LaVeyom.

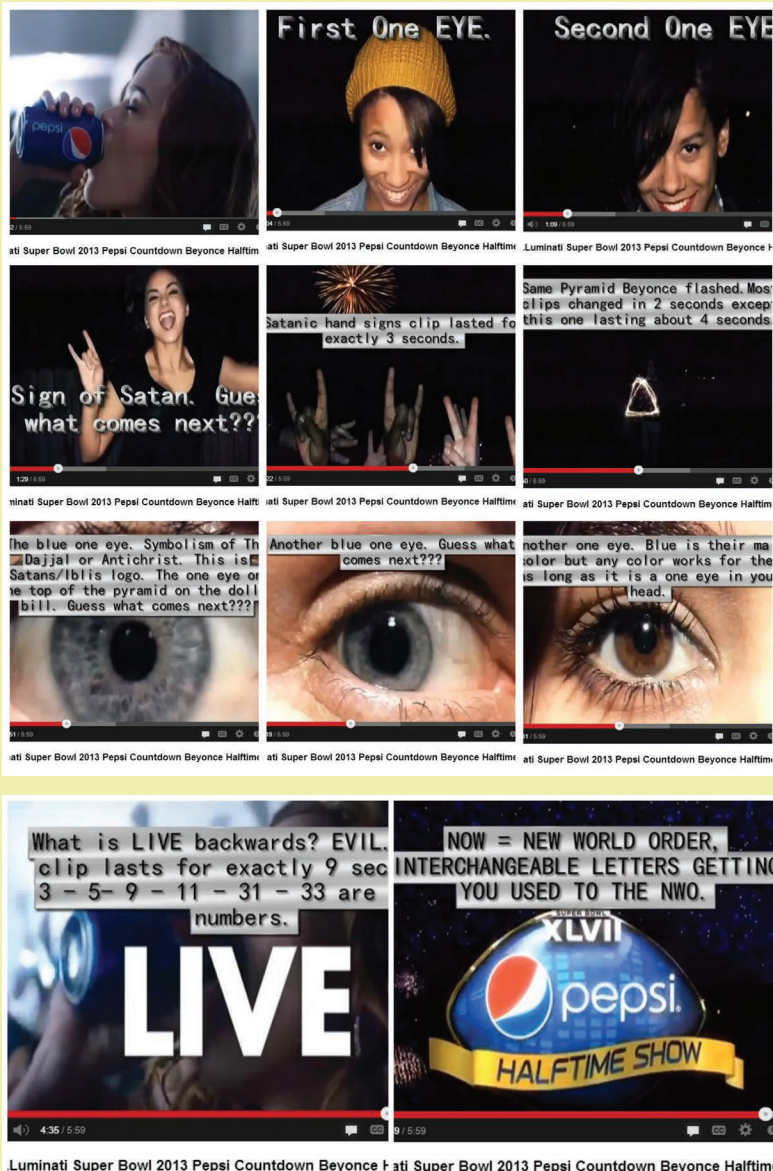
Keďže čert nikdy nespí (doslovné), na internete sa začali objavovať videá analyzujúce grafickú stránku obalového materiálu. Medzi najsledovanejšie patrí rozbor silno propagovaného energetického nápoja Monster, ktorý sa v priebehu niekoľkých rokov dostal do tesného závesu za značkou Red Bull. Zákazníkov priťahuje relatívne výhodnou cenou v porovnaní s konkurenciou, širokou škálou príchuťí a pridaných látok, ktoré sú výsledkom kvalitnej marketingovej stratégie.

Jednoduchá symbolika loga Monster odhaľuje nebezpečné tajomstvo. Pozostáva z troch rovnakých znakov spojených k sebe. V hebrejčine tento znak znázorňuje číslo šesť označené ako „Vav“. Ich spojením vzniká kombinácia 666 známa ako číslo satana.

„Výrobcovia si uvedomujú ľahkú ovplyvniteľnosť ľudskej mysle a taktizovaný marketingový ťah dokáže potenciálnych zákazníkov zmanipulovať tak, že namiesto zdravšieho produktu za nižšiu cenu zo spodného regálu uprednostnia „dokonalý“ výrobok, ktorý poznajú z reklamy.“

Logo značky Coca Cola navrhol Frank Mason Robinson v roku 1885. Horizontálne obrátený názov „aCoC“ je preložený z arabského jazyka ako „žiadny Mohamed, žiadna Mekka“. Spomínaný satanizmus používa vo svojich symboloch obrátené znaky.

Reklamný snímok spoločnosti Pepsi Cola skrýva tiež podozrivé symboly totožné so znakmi Illuminátov. Vyskytujú sa aj vo videoklipech známych popových ikon ako

Rihanna, Beyoncé či Lady Gaga. V galérii k článku stoja za povšimnutie zábery, ktoré zobrazujú symbol vševidiaceho oka, trojuholník znázorňujúci pyramídu, znak rohov tvorený prstami ruky a opäť sa stretávame s použitím obrátených slov. Narážam na konkrétne anglické slová LIVE (prekl. žiť) a jeho negatívny ekvivalent EVIL (prekl. zlo) a NOW (prekl. teraz), ktorého prevrátená alternatíva NWO je všeobecne považovaná za skratku konšpiračného termínu New World Order (prekl. Nový svetový poriadok). Hlavným cieľom NWO manažovaným sektou Illuminátov je nastolenie jednej svetovej vlády vytvorenej za účelom striktnnej diktatúry a vymývaním mozgov podvolených obetí, ktoré sú poslušne zaslepené fiktívnou vidinou svetového mieru.

Pripustenie tajomného pozadia zaťažuje myseľ a nastoľuje iné vnímanie reality. Tssss... otváram plechovku.

CHRISTMAS

MÚZIKA

text:

Marián Radošovský

Pozdravujem všetkých milovníkov dobrej hudby...

Som skutočne veľmi rád, že sa Vám môžem znovu prihovoriť prostredníctvom svojej pravidelnej rubriky, v ktorej sa, ako už z minulého čísla viete, budem venovať propagácii a rozhovorom s mladými skupinami rôznych žánrov – či už pokročilejších, alebo tých, ktoré sú ešte na začiatku svojej cesty za úspechom...

Nestáva sa mi príliš často, že ma pri tom obrovskom kvante skupín, s ktorými sa pravidelne stretávam na koncertoch, niečo skutočne zaujme tak, že mi idú vypadnúť oči. No keď už sa mi niečo také stane, rozhodne si takú skupinu zapamätám na veľmi dlhú dobu.

A práve do tejto kategórie „audio-vizuálneho šoku“ rozhodne môžem zaradiť glam-rockovú skupinu Christmas, ktorej členovia, ako

sami hovoria, pochádzajú z „Banskej Žiliny“. Neuveriteľne energická kontroverzná show okorenená výraznými kostýmami a maskami vo Vás totiž evokuje pocity, akoby ste sa zrazu z koncertu presunuli na neuveriteľne vzrušujúce divadelné predstavenie. Táto extrémna zmes Vás na konci jednoducho prinúti povedať si, že takúto show musíte vidieť znovu.

Ako som už spomenul, základ tejto glam-rockovej formácie tvoria dvaja chalani z Banskej Bystrice a dvaja Žilinčania (odtiaľ názov „Banská Žilina“). Väčšinou ich však na koncertoch vidíte v päťčlennej zostave, ktorú vždy dopĺňa externá posila (klávesák, príp. ďalší gitarista). Skupina vznikla v roku 2010 ako výsledok rozpadu dvoch skupín - Delicious a Black Velvets. V roku 2012 zvíťazila na súťaži amatérskych skupín FAMAT 2012, vďaka čomu hrala na hlavnom pódium najväčšieho rockového festivalu - Topfest. Medzi

najväčšie úspechy skupiny patrí rozhodne účasť speváka Jackyho v televíznej súťaži Hlas Československa, v ktorej sa dostal až do samotného finále. Na konci roka 2012 skupine vyšiel veľmi úspešný debutový album CEREMONY, na ktorom hosťovali mená ako Pepa Vojtek (Kabát), Juraj Topor (Tublátanka), Dušan Antalík (Team) či Roman Birkuš (The Paranoid). Toto CD krstil Maťo Ďurinda z Tublátanky. Aktuálne k nemu v apríli rozbiehajú svoje turné, ku ktorému sa ešte vrátíme neskôr.

Christmas

...to sú:

- Jakub „Jacky“ Pohle – spev
- Filip „Rikki“ Lehotský – gitara, vokály
- Tomáš „Tommy“ Šarišský – basová gitara
- Radovan „Randy“ Smolka – bicie

Chalani, prečo práve „Christmas“?

Je to jednoslovný, ľahko zapamätateľný názov. Navyše vždy pred Vianocami máme vďaka nemu po celom svete v obchodných centrách obrovské množstvo neplatenej reklamy.

Odkedy fungujete a ako vlastne skupina vznikla?

Fungujeme od októbra 2010. Dokopy sme sa dali v pivnici nášho basáka Tommyho, ako odpadlíci z troch rôznych kapiel.

Ako sa za ten čas pomenila zostava skupiny?

Za tento čas sme stihli už štyrikrát vymeniť piateho člena, či už to bol klávesák, alebo gitarista. V podstate sa prezentujeme ako štvorčlenná kapela, nakoľko ani jeden z tých všetkých, čo s nami hrali ako piati členovia,

s nami dlho nevydržal.

Aké sú vaše hudobné vzory/interpreti, ktorí vás inšpirujú?

Ako Rikki kedysi napísal „Vzory majú deti, my chceme byť vzorom“. Inšpiráciu nachádzame všade okolo nás, nenechávame sa ovplyvňovať ničím zaškatulkovaným, aj keď to, čo z nás ide, radi prezentujeme ako glam-rock.

Aké sú vaše doterajšie úspechy? (koncerty, albumy, demá)

Najväčší úspech bolo určite galaktické tour po vesmírnych základniach na obežnej dráhe Zeme, na Mesiaci, ako aj na tajnej základni CIA na Marse. Nejaké tie pozemské festivaly, ako Top Fest, City fest, možno Jacky vo finále Hlasu Československa.

Aké sú vaše plány do budúcnosti?

V budúcnosti rozhodne mienime vypredať ako Wembley, tak aj Madison Square Garden.

Čo by ste na záver odkázali čitateľom nášho časopisu?

Aby namiesto sledovania stupídností v televízii a stupídností na internete sa radšej išli pozrieť, čo je vonku nové, aby mohli spraviť nejakú stupídnosť sami.

Ak vás táto skutočne originálna glam-rocková skupina zaujala, rozhodne odporúčam navštíviť ich profil, kde môžete nájsť nielen zoznamy koncertov ich aktuálneho turné, vypočuť si ich skladby z debutového albumu, ale aj poprezeráť, ako títo chalani vyzerajú „nahodení“ vo svojich kostýmoch a maskách – je to zážitok. Všetko toto nájdete na:

www.facebook.com/christmasrnr

Christmas: (zľava) Rikki, Jacky, Randy, Tommy

ZA FILMOVÝM PLÁTNOM: ZÁHADNÉ ŮMRTIA

TEXT:

MATÚŠ HORVÁTH

Pri dnešnej záplave komerčných filmov prevažne americkej produkcie sa náročnejší divák môže pýtať – existujú vôbec filmy, ktoré presahujú štandardný rámec obľúbených romantických komédií a ság typu *Súmrak*? Odpoveďou môže byť tento článok, ktorý predstaví málo známy, zato vynikajúci film s mimoriadne silnou zápletkou.

NÁVRAT

Návrat režiséra Andreja Zvjaginceva z roku 2003 predstavuje divákovi strhujúci príbeh dvoch bratov, ktorým do života nečakane vstúpi neznámy muž. Ten sa predstaví ako ich otec a zdá sa, že jediným kľúčom k odhaleniu jeho totožnosti je 10 rokov stará fotografia.

Nič však nie je také jednoduché, ako sa zdá. Muž sa vydáva s chlapcami na dlhú cestu naprieč Ruskom, hoci ani jeden z chlapcov netuší, prečo a kam vlastne smerujú. Už od začiatku sa u neznámeho prejavuje silná otcovská autorita, čo sa vo filme ukáže ako dvojsečná zbraň.

Kým starší z bratov pociťuje rešpekt a istým spôsobom začne otca obdivovať, mladší si len ťažko hľadá cestu k neznámemu. To je príčinou rastúceho napätia medzi bratmi, k čomu sa aj pridá podvedomý strach z otázok, kam idú a prečo.

Ako film plynie, zdá sa, že riešenie je na dosah, no plavba loďkou z pevniny k opustenému ostrovu na severe Ruska prináša len ďalšie otázniky a pre chlapcov sa tento „výlet“ stáva skúsenosťou, ktorá ich zmení navždy.

Prezrádzať koniec filmu by nebolo vhodné a ani to nie je úlohou tohto článku. Filmom *Návrat* a jemu podobnými sa filmoví tvorcovia snažia pripomenúť náročným divákovi, že aj v dobe kasových trhákov a 3D fantasy za milióny dolárov sa sem-tam nájde nenápadný komorný film, ktorý síce neponúka extra porciu štavnatých vizuálnych efektov, zato však dokáže prilákať oko diváka pravými filmárskymi trikmi.

Najvýraznejším prvkom tohto filmu je kamera, ktorá vďaka neobvyklému kolorovaniu dodáva scénam priam éterický nádych. Minimalistické využitie hudby umožňuje vyniknúť strhujúcim hereckým výkonom jednotlivých postáv a robí z filmu *Návrat* priam mystický zážitok.

Čo je však zaujímavé na celom filme, je osud staršieho z bratov, respektíve jeho predstaviteľa. Vladimir Garin sa krátko po uvedení filmu do kín utopil presne v tom istom jazere, ktoré je možné vidieť vo filme. Táto tragédia dodnes nedá spať niektorým hľadačom mystérií, ktorí tvrdia, že film *Návrat* sa tak veľmi dotýka krehkej duchovnej sféry, až si za to tento prečin vyžiadal svoju daň.

TEMNÝ RYTIER

Obdobným filmom, ktorý je tiež zahalený rúškom tajomstva, je Temný rytier režiséra Christophera Nolana z roku 2008. Druhý diel trilógie o maskovanom hrdinovi z Gotham City a jeho úhlavným nepriateľovi Jokerovi má z filmového hľadiska trochu iný nádych než prvý spomínaný film. Tento akčný kasový trhák je nabitý zvláštnymi efektmi, brilantnou hudbou a jedným záporným hrdinom, ktorý prepísal rebríčky najlepších hereckých výkonov v histórii.

Práve Joker, hlavný záporný hrdina, ktorého stvárnil Heath Ledger, je to, čo robí z filmu Temný rytier ďalší neobvyklý filmový zážitok. Jeho herecké kreácie, ktoré nikdy neskĺznu na úroveň patetického divadelného prehrávania, sa vryjú do pamäte na veľmi dlhú dobu a sú dôkazom, že aj tentokrát sa herec nesnažil len napodobňovať, ale stal sa postavou, ktorú má stvárniť.

Zrejme to sa však stalo Ledgerovi osudným. Krátko pred udeľovaním cien Americkej filmovej akadémie našli predstaviteľa Jokera mŕtveho v jeho apartmáne a hneď nato sa začali šíriť zvesti o prekliatí. Niektorí verili oficiálnej správe o predávkovaní sa liekmi, iní pripisovali smrť talentovaného herca tomu, že sa až príliš ponoril do psychiky postavy.

Vynorili sa aj správy o rituálnom obetovaní mladého herca a tí, čo veria v existenciu elity vyvolených, ktorí vládnu svetu a sú nazývaní Illumináti, roky, scénu za scénou hľadajú tajomné symboly a odkazy, ktoré by podali dôkaz o ich teórii.

Či už je to pravda alebo nie, faktom zostáva, že existujú na svete filmy, ktoré sa nás dotknú takým spôsobom, že sa pre nás stanú modlou i strašiakom, studnicou múdrostí i nekonečným vesmírom otázok, ktoré nás nútia ísť vpred.

Oba filmy, Návrat i Temný rytier, majú niekoľko spoločných znakov – silný príbeh, ktorý presahuje hranice filmového plátna, a tragický osud jedného z predstaviteľov. Práve záhadná smrť v spojitosti s filmom je lákadlom, ktoré dokáže pritiahnúť davy.

Film sa nestáva dobrým podľa rebríčkov sledovanosti alebo tržieb. Až vtedy sa dá hovoriť o pravom filme v duchu tradície pioniera filmového umenia menom Georges Méliès, keď sa stane súčasťou nášho vedomia, keď nás tá či oná scéna budí zo spánku, alebo keď sa pristihneme, ako s priateľmi citujeme filmové dialógy.

A ak sa film zaslúži o rozšírenie legendy, tak sa sám stáva legendou, a tým sa automaticky zapíše do histórie ako nevyvrátiteľný monolit, ktorý inšpiruje generácie.

NOTHING'S EVER BLACK AND WHITE.

SUITS

text:
Rudo Čapucha

Seriál Suits vás vtiahne do deja už od prvého momentu, čo sa pri seriáloch nemusí stávať často. Každý si tu príde na svoje, sú tu prepracované vzťahy medzi postavami, zaujímavý a veľmi dynamický, pútavý dej. Samozrejme nesmú chýbať intrigy a humor, ktorý vás zaručene dostane. Sú tu taktiež chvíle romantické, ale aj chvíle nenávisti a nepriateľstva, o ktoré sa stará hneď niekoľko postáv, ktoré sú to, už nechám na vás.

Takže je to príbeh dvoch právnikov, kde je však len jeden diplom. Geniálny stroskotanec, ktorý má fotografickú pamäť sa pretĺka životom a z jedného dňa na druhý sa stane právnikom v špičkovej právnickej firme.

Tento seriál je pôvodne známy pod názvom A Legal Mind, vysielaný na stanici USA Net-

work s Patrickom J. Adamsom a Gabrielom Machtom v hlavných úlohách.

Jedna z hlavných postáv, Mike Ross, je geniálny stroskotanec, vyvrhel a živí sa tým, čo mu život ponúkne. Vysokú nedoštudoval, lebo chcel predať svoje znalosti matematického testu dekanovej dcére, namiesto ktorej išiel na test a vyhodili ho. Inak trávi čas poflakovaním so svojim kamarátom Trevorom, fajčia marihuanu a Mike sa stará o chorú babičku, ktorá ho vychovala, pretože mu zomreli obaja rodičia. Babička by ho rada videla, ako robí niečo, pri čom môže využiť svoj potenciál a svoj „dar“. Motivuje ho a vždy ho povzbudzuje, aby sa nevzdával.

Keďže Mike nemá peniaze na zaplatenie jej starostlivosti, tak súhlasí s Trevorovým návrhom, aby predal kupcovi kufrík drog.

K výmene má dôjsť v luxusnom hoteli Chilton. Mike je veľmi nervózny, ale nie natoľko, aby to rozhodilo jeho výnimočný zmysel pre detail. Odhalí, že celý nákup drog je pasca nastražená políciou. Pri úteku sa zapletie k výberovému konaniu do manhattanskej právnickej firmy Pearsonová - Hardman. Je to jedna z najlepších právnych firiem v New Yorku. Tým pádom sa dostávame aj k druhej hlavnej postave, a tou je Harvey Specter, ktorý bol práve povýšený a podľa politiky firmy, by mal mať mladšieho spolupracovníka. Jediná podmienka je, aby bol budúci spolupracovník absolventom práv na Harvarde. Harvey je už znechutený podliezavými a primitívnymi mladými právnikmi, ktorých už vyspovedal, a preto sa mu Mike, ktorý hýri rozumom a vtipom, ihneď zapáči. Hoci mu Mike povie, že neštudoval právo, získa si ho tým, že mu odcituje časť z právnej príručky a je schopný s ním veľmi odborne debatovať.

Mike získa prácu u prestížnej firmy a dostáva šancu na nový život, nový začiatok. Jeho prvý prípad sa však zamotá a je len na ňom, aby si udržal reputáciu a získal dôveru svojho nového šéfa.

Na tomto seriáli sú zaujímavé humorné situácie, citovanie z filmov, ale aj lúboštné vzťahy, ktorými sa to len hemží. Lúboštný trojuholník, v ktorom sa nachádza Mike, Trevorova priateľka a Trevor je ako z romantického filmu. Taktiež vzťah Mika a Rachel dodáva seriálu odľahčenie, seriál sa stáva pre diváka atraktívnejším.

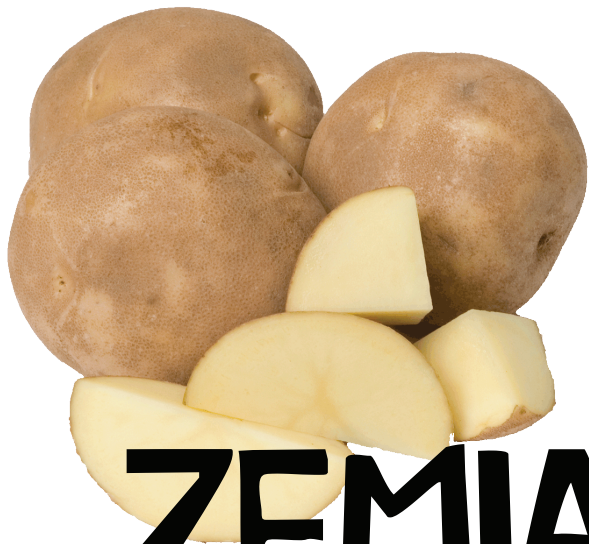
V ďalších úlohách sa predstavia Meghan Markle ako právna asistentka Rachel Zaneová, Gina Torres ako šéfka právnickej firmy, Jessica Pearsonová a Rick Hoffman čoby podlý právnik Louis Litt.

Úvodnú pieseň naspievala kapela Ima Robot pod názvom Greenback boogie.

Na záver by som len dodal, že moje hodnotenie tohto seriálu nemôže byť iné než 10/10. Vynikajúci seriál, kde to „iskrí“ v každej časti. Kto má rád právo a všetko okolo toho si určite príde na svoje. Na tretiu sériu Suits sa môžeme tešiť už toto leto.

Prajem príjemné pozeranie.

ZEMIAKOLANDIA

text:
Karol Horniček

ANGLICKÉ/AMERICKÉ FRÁZY, KTORÉ JE DOBRÉ POZNAŤ

TALK TO MY HAND

Fráza, ktorá sa používa v prípade, že sa vám niekto snaží neustále niečo rozprávať a vás to už nebaví počúvať, alebo vôbec nezaujíma

INSIDE JOKE

Označenie referujúce na vtip/príhodu/trapas, ktorý pochopí iba skupina zasvätených ľudí

GO-GETTER

Označenie osoby, ktorá je veľmi aktívna. Pri všetkom chce byť, všetko vyriešiť, prevziať iniciatívu a kontrolu nad situáciou - neustále

CHAMPAGNE TASTE ON A BEER BUDGET

Americká fráza, ktorá by sa voľne dala preložiť ako: „mám chuť na šampanské, ale môžem si akurát tak dovoliť pivo“. Slúži na označenie niečoho, po čom človek veľmi túži, ale nemôže si to dovoliť

BITTER SWEET

Mať zmiešané pocity z niečoho/niekoho. Doslova trpkosladké

ONE HIT WONDER

Ďalšia americká fráza, ktorou sa označuje pesnička skupiny/speváka, ktorá ho/ju preslávila, no bola taká dobrá a úspešná, že sa stala ich jediným hitom

JUNK FOOD

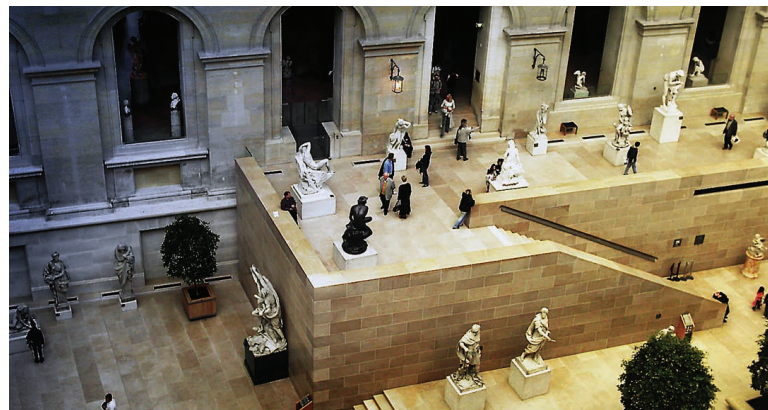
Označenie nezdravého jedla typu hamburger, hranolky a podobne

HIT THE NAIL ON THE HEAD

Na túto frázu existuje krásny slovenský ekvivalent: udrieť klinec po hlavičke

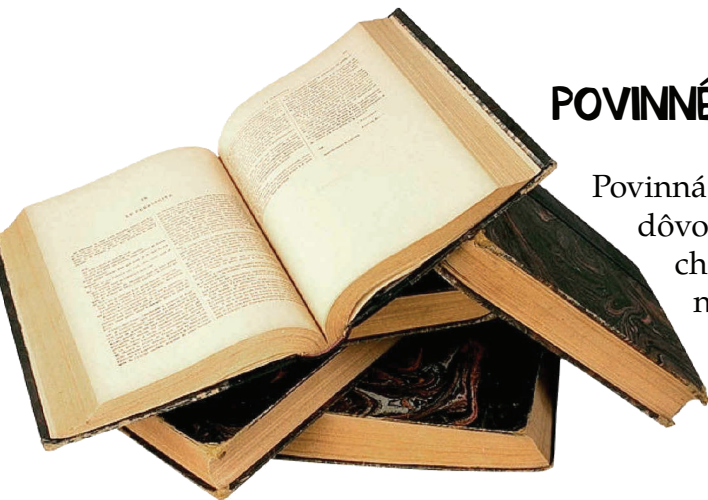
HAVE A BUN IN THE OVEN

Výborná veta pre dievčatá, ktoré majú neodbytných neželaných nápadníkov. V slangu to znamená: som tehotná. Môžete si byť istá, že takto odradíte aj toho najväčšieho vytrvalca

VEDCI NEDÁVNO PRIŠLI NA TO, ŽE:

- ročne navštívi Vatikán okolo 20 miliónov ľudí
- najťažší hlavolam na svete ISIS vylúštilo za 4 roky na svete iba 115 ľudí
- výber červenej farby ako oblečenia pre športovca ovplyvňuje to, ako sa rozhodca môže rozhodnúť v poslednej sekunde pred určením výsledku
- najťažším človekom, ktorý dokončil maratón, sa stal Kelly Gneiting z USA. Trvalo mu to 9 hodín a počas behu schudol 2 kilá
- americká univerzita YALE má svojho maskota. Stal sa ním buldog Krásavec, ktorý reprezentuje univerzitu už od roku 1889. Do dnešného dňa sa v jeho role vystriedalo 16 psov tejto rasy
- študijný program, o ktorý je na pôde Tokijskej univerzity najväčší záujem, je ten, ktorý sa špecializuje na zemetrasenie
- parížsky Louvre je najnavštevovanejším múzeom na svete
- prvé múzeá prístupné pre verejnosť vznikli v Ríme v období renesancie
- vo februári 1861 postihlo Singapur silné zemetrasenie a pár dní nato prišla veľká prietž mračen. Z oblohy nepadali len obyčajné kvapky, ale aj tisícky malých rýb

POVINNÉ ČÍTANIE

Povinná literatúra dostala svoje označenie z jednoduchého dôvodu. Žiaci sa ňou musia prelúskat' bez ohľadu na to, či chcú alebo nie. Už samotný názov niekedy vzbudzuje nevôľu po knihe siahnuť. No občas, občas sa objavia naozajstné skvosty, ktoré sa bez ohľadu na označenie oplatí prečítať. Ide o knihy, ktoré ani po rokoch nestratili nič zo svojej jedinečnosti a ktoré stále inšpirujú (alebo aspoň zabávajú) svojich čitateľov.

Rozhodol som sa predstaviť 3, ktoré by som do kategórie „musíte prečítať“ rozhodne zaradil, a taktiež 3, ktoré ma napriek svojej originalite za srdce nechtyli. Dôležité je zdôrazniť, že ide o môj názor. Názor, ktorý môžete, ale rozhodne nemusíte akceptovať. Každopádne po knihách siahnite a utvorte si vlastný názor.

Kto chytá v žite

Neviem, či na svete existuje človek, ktorý by ešte nepočul o príbehu Holdena Caulfielda. Táto knižka sprevádza generácie čitateľov na ich ceste životom. Jerome David Salinger vytvoril nezabudnuteľného hrdinu. Veď kto by nechcel mať kamaráta, akým je Holden, s jeho bláznivými nápadmi, myšlienkami a otázkami typu: Kam sa podejú kačky v zime z jazera v Central Parku?

Veľký Gatsby

Ja osobne považujem Fitzgeralda za geniálneho spisovateľa a jeho román Veľký Gatsby za fenomenálny. Nikto, kto po ňom siahne, nebude sklamaný. Okrem motívov priateľstva, lásky, zrady a pretváranky autor podáva obraz o spoločnosti, ktorej hodnoty sa napriek rokom a vývoju nezmenili a dodnes pretrvávajú v nezmenenej podobe.

Portrét Doriana Graya

Oscar Wilde patril k najväčším osobnostiam svojej doby. Jeho knihy dokázali zaujať i šokovať. Za jeho vrcholné dielo sa považuje Portrét Doriana Graya. Ľudia sa už celé stáročia snažia vypátrať, ktorá z hlavných postáv románu predstavuje samotného Wilda. Odpoveď možno nájdete aj vy, ak po knihe siahnete. Už len hlavná myšlienka diela stojí za zamyslenie. Aká dôležitá je krása pre človeka a čo všetko je pre jej zachovanie schopný urobiť?

Knihy, ktorých krásu som napriek odporúčaniam neobjavil:

Starec a more

Nikto nemôže Ernesta Hemingwaya považovať za zlého spisovateľa. A ani ja by som si to vonkoncom nedovolil tvrdiť. Akurát nechápem hystériu, ktorá sa okolo jeho diela Starec a more strhla. Román ocenený Nobelovou cenou musia čítať žiaci po celom svete. Prečo, pýtam sa. Žeby (ako tvrdila moja spolužiačka zo strednej školy) kvôli krásnym opisom mora? Fajn, beriem, ale osobne pre čitateľský zážitok potrebujem viac.

Život a názory blahodárneho Tristrama Shandyho

Laurence Sterne napísal nezabudnuteľný antiromán. Nezabudnuteľný z toho dôvodu, že vytvoril takmer 900-stranové dielo plné odbočiek a bez deja sa len tak hocikomu nepodarí. Niektorí oceňujú jeho vtipnosť a originalitu, ale bežný čitateľ sa v ňom stráca a nejakú tú pointu hľadá márne.

Na ceste

Táto kniha spĺňa všetky predpoklady na to, aby sa stala mojou obľúbenou. Dobrodružný život plný náhod, stretnutí, žiadnych obmedzení či konvencií predstavuje pomerne zaujímavú tému pre román. No predlhé úvahy o ľudskom šťastí a nekonečné filozofovanie generácie označovanej ako beatnícka ma napokon presvedčili, aby som ju dočítal v jej 120-stranovej skrátenej verzii. A hoci je obdivuhodné, že Kerouack údajne celý text napísal na dlhý zvitok papiera, niečo mi tam stále chýba.

ČÍTAJ

issuu.com/parazolUCM
ff.ucm.sk/sk/studentske-casopisy

PÍŠ

parazol.ucm@gmail.com

LAJKNI

facebook.com/parazolUCM

DLHĚ VLÁSKA

**TEXT:
DOMINIKA VANDÁKOVÁ**

Spomienky stekajú dolu prúdom
Voda ich ženie pred posledným súdom
A vietor odnáša sťa úsmev smútok
Slzy schnú pomaly, hľa – ďalší útok

Rana zas dopadla na nemé oči
Vlčík sa na zemi stále točí
Pozeráš naňho a nemáš silu
Spýtať sa, či má už milú

Sype sa popol zo strechy domu
Neveríš ničomu, ba ani tomu
Že holub zostal na škridle stáť
Zvládneš sa nebáť? Ak raz. snáď

Práve ti plavčík rozkopol hrad
Ktorý kardiológ má toto rád?
Zašívaj chlopne priesvitným časom
Či kriesiť hluchého stíšeným hlasom?

Revízor prišiel ti na podvod, beda!
Načo ten strach a tvár priam bledá?
Stúpni mu na nohu a buchni lakťom!
Napokon uteč pred krutým aktom

Ulicou v daždi nesieš urnu.
Prosím ťa, prestaň! Máš príliš bujnú
fantáziu – chce to čas
Odmietneš, keď príde (zas)

Narastú vlasy a spevnie stena
veže, odkiaľ sa zdáš cenná
Zasmej sa zvodne, nech počuje zvon
Niekto už plače. Áno, to on.

A ten, čo z diaľky mal raz namále
Čaká ťa dole neustále
Usmej sa, no neskáč rovno
Lebo to dopadne zas na. nič

LOŽ

**TEXT:
MATÚŠ HORVÁTH**

Rozkaz prišiel dnes ráno. Biela obálka ležala na vankúši, v tom šere takmer splývala so žiariacou návlečkou. Nám, nižším dôstojníkom, nechodievala pošta často. Tí z nás, čo sú ženatí to majú ľahšie. Môžu napísať domov manželkám, synom a dcéram dlhé dopisy a keď ich odosielajú, to vzrušenie sa dá prirovnať k noci strávenej v Tokiu.

A potom to čakanie. Týždeň, dva, niekedy tri. Ale vždy príde odpoveď. A nie je to rozkaz. Sú to sľuby a prosby. Sú to správy z domova. Správy zo sveta tam doma, z reálneho sveta. A vojaci a dôstojníci sa radi utiekajú k riadkom, na ktoré tak dlho čakajú.

Sadol som si na okraj postele. Na chvíľu som zabudol, že vôbec nejaká obálka existuje. Moja hlava bola ešte vždy plná zvukov a obrazov z minulej noci. Ani tá strastiplná cesta džípom cez pekelné rozpálenú krajinu, spustošenú bojmi a chudobou, ich nedokázala vytlačiť z mojej hlavy. Cestou do tábora som sa pristihol ako sa prašná cesta lemovaná polosuchými kríkmi a stromami mení. Je to trik.

Z prachu sa pomaly stáva asfalt. Čierny asfalt, ktorý sa leskne ako zrkadlo, keďže v meste práve pršalo. V kalužiach sa kde-tu objaví odlesk neónov, lúč a svetiel áut. A toto divadlo farieb sa mieša so zvukmi veľkomesta. Všetky tie klaksóny, vrava ľudí a náhle ticho postranných uličiek mi pripomína symfóniu.

Počúvali sme ju spolu predtým než sa to stalo. Dostal som sa na izbu hneď po večeri. Čakala ma vo vestibule, žiariaca a nahnevaná.

„Kapitán Dunn.“ Povedala to zakaždým keď sme sa stretli. Bol to spôsob ako sa vyjadrova-

la. Krásna Lana. Priliehavá. Kráska východu, nočná mora všetkých mužov zo západu. Jej ázijské črty spolu so zamračenou tvárou jej dodávali zvláštny nádych. Neskúsený chlap by si vypýtal iné číslo izby.

My sme však kráčali hore schodmi. Ja a ona - v jednej ruke čierna lesklá kabelka, druhá jej voľne visela pozdĺž tela. Nemáš azda náladu povedať čo i len slovo, pomyslel som si, keď mi vytrhla kľúč z dlane a vošla do izby. Stratila sa v tme, dvere nechala otvorené. Aké šťastie. Spomínam si ako sa to všetko zmenilo keď som vstúpil dnu. Vidím ju ako živú.

Stojí pri balkónových dverách, ruky prázdne, drží ich voľne nad úrovňou drieku a z dlaní vytvára akýsi kvet, do ktorého som v tú noc uložil svoje srdce. Žiariaca, prísna krása jej na tvári vymodelovala úsmev nesmelého dievčatka.

„Filip.“, zašepkala.

V tú noc som sa nechcel vrátiť do tábora. Nechcel som, aby vôbec svitalo. Mohol som stráviť zvyšok života s touto ženou v tejto posteli a táto noc sa môže opakovať znova a znova.

Môj pohľad mi padol na bielu obálku. Razom som ju schmatol, otvoril a začal čítať. Bol čas. Bol čas ísť domov. Ďalej. Preč. A ja som cítil ako sa celý stan stavia hore nohami, pulzuje v mojich spánkoch a točí sa dokola rýchlejšie a rýchlejšie. Musel som na chvíľu zatvoriť oči a skryť ich do dlaní.

Takto nejakو prebiehal celý deň. Okrem povinností, ktoré mi vyplývali z hodnosti kapitána, som neurobil vôbec nič. Nezavolať som jej. Nenapísal som ani riadok. Opäť som

bol v tej situácii, keď som prvýkrát vstúpil do hotelovej izby v Tokiu. Prechádzal som cez tábor ponorený do vlastných myšlienok, jedlo stratilo svoju chuť a cigaretový dym mi ešte viac pripomínal, že celý stan sa točí stále dokola a dokola.

„Ako sa k nej môžem dostať? A ako vyriešiť to, čo som začal tu?“

Než padol večer, podlahu v mojom stane zaplnilo asi desať kusov pokrčeného papiera a jedno zlomené pero. Pred tou obálkou to bolo všetko tak jednoduché.

Z polospánku, ktorý mi spôsobili tri poháriky škótskej whisky, zakázaný náklad z Tokia, ma vytrhlo zaškrípanie bŕzd džípu. Vstal som, aby som sa cez plátenú roletku, ktorá zakrývala okienko vo dverách, pozrel, či sa už vrátila. Môj pohľad hneď nato padol na prázdny pohár od whisky.

Nebývala ďaleko. Stačilo prejsť okolo armádneho rozhlasu o tri stany vľavo. Zaklopal som na dvere s očakávaním. Za plátnom stanu bolo možno vidieť tieň. Keď sa na prašnej zemi objavil úzky pás svetla, videl som ju opäť.

„Kapitán.“, zvolala nadšene.

„Dúfam, že neruším. Videl som, že si sa dnes vrátila.“

Pozvala ma dnu a toho som sa bál. Musel som však veci uviesť na pravú mieru. Nebol už čas odkladať to, čo bolo treba vyjasniť. Ak sa má celá tá vec zrútiť dnes večer, tak nech je to rýchlo.

Chvíľu som ju sledoval ako prechádza hore dole, do poháriku mi naliala whisky, ktorú pre mňa celé mesiace schovávala, aby som zakaždým keď jej zaklopem na dvere mal čo piť. Potom zostala stáť a jej blond vlasy odrážali ostré svetlo lampy, ktorá sa jemne hojdala.

„Tak, ako bolo v Tokiu?“

Jej hlas sa chvel. Azda bola nervózna alebo nedočkavá. Ja som zostal chladný.

„Liz. Drahá, drahá Liz.“

Jej oči sa na mňa spýtavo pozreli a jej úsmev zamrzol v napätom očakávaní toho, čo poviem.

„Liz. Dostal som rozkaz.“

Ešte vždy sa ľahko usmievala, ale tentokrát položila svoj pohárik na stolík vedľa postele a pozrela sa mi priamo do očí. Bol to iný večer. Iný ako všetky tie predošlé. Čelil som kráse ženy, ktorá sa vrátila z cesty, aby ma večer čakala a oddala sa mi. Ja som však tentokrát nebol pripravený.

„Odchádzam zajtra ráno. Musím sa ešte po-balíť.“

Liz, ešte vždy oblečená v uniforme, podišla ku mne a končekmi prstov sa dotkla môjho pohárika. Vietor vonku stále silnel, naše tiene sa hojdali po podlahe, spájali sa a boli spojené, ale my dvaja sme túto noc dodržiavala chladný odstup. Zrejme tušila, čo sa stalo.

„Je v tom niečo, čo sa týka mňa, kapitán?“, spýtala sa.

„Myslím, že je.“, odvetil som pevne. „Ja som kapitán a ty si major.“

Vtom zovrela pohár s whisky, vytrhla mi ho z rúk a napila sa. Otočila sa mi chrbtom a vydala zo seba zvláštny zvuk.

„Ty plačeš?“, spýtal som sa a hlavou som sa snažil nazrieť na jej tvár.

Razom sa otočila, aby som videl, že jej tvár je stále suchá.

„Nebudem plakať, pretože som major!“ , zvolala a sadla si na posteľ. Na chvíľu sa odmlčala. „Viem, že je to neštandardný postup.“

„Nie, Liz!“, zvolal som a prisadol si k nej. „Tak to nie je. Ide o to a len o to, že som dostal rozkaz a musím sa vrátiť domov. Nemôžem, nesmiem a nedokážem zostať.“

Keď som ju takto pozoroval ako v rukách drží pohár s whisky, hlavu sklonenú, opäť

som videl ju. Žiariacu, v priliehavých šatách, ako sedí na kraji postele, kým ja púšťam platňu. Aj tu ticho na chvíľu naplnilo slabo osvetlenú miestnosť. Lenže to nikdy netrvá dlho. Hudba nám obom odrazu kráča naproti a pozýva oboch na nekonečnú plavbu, na konci ktorej je dnes zázrak.

Lana pri tejto hudbe pomaly klesala na posteľ. Zobral som jej z rúk kryštálový pohárik, chvíľu pozoroval jej alabastrovú tvár a potom som sa vydal na plavbu.

Odrazu sa však hudba stratila. Liz prudko vstala z postele, otvorila veľkú tmavozelenú skriňu a vybrala z nej malú škatuľku. Podišla ku mne a pred mojím zrakom zodvihla veko. Zo škatuľky vybrala malú fotografiu a podala mi ju.

Vzal som obrázok do rúk a videl, že je to ona. Mala na sebe ľahké, zvodné večerné šaty. Na zadnej strane fotografie bol dátum a jedno slovo.

Liz.

„To je.“, začal som neisto.

„To znamená, že idem s tebou.“, dokončila moju vetu, stojac hrdo a vznešene nado mnou.

Potom si opäť sadla vedľa mňa.

„Nemaj strach Filip. Prestaň sa už toľko báť. Neboj sa. Nebudem ti prekážať v tvojej ceste životom.“

Zdvihol som zrak od fotografie a uprene som hľadel do jej očí, ktoré už neboli suché. Slzy sa jej ako malé diamanty kotúľali po líkach a pripomenuli mi, čo znamenajú slová, ktoré vyslovila. Dve cesty, jedna aj druhá sa nikdy nestretnú. Som jedna z jej slz.

Vstal som a podišiel ku dverám. Zastavila ma len jej vrúcna prosba.

„Filip, mrzí ma, že som nebola viac žena.“

V tej chvíli som sa usmial. Znamenalo to mnoho.

„A mňa mrzí, že som nebol viac muž.“, odvetil som a vyšiel von do veternej noci.

Vietor sa preháňal táborom ako divoký kôň a ja som sa cestou k svojmu stanu nemohol ubrániť pocitu radosti. Zastal som, aby som sa zhlboka nadýchol ostrého vzduchu a porozmýšľal. Bolo to také jednoduché.

Keď som sa vrátil do stanu, ani som nezažal lampu. Zamieril som rovno do postele. Natiahol som celé svoje telo a s rukami pod hlavou som hľadel do tmy. Žiadna hudba, žiadny smiech. Ležal som sám uprostred noci a odrazu ma pochytila neistota – čo ak sa to všetko nevydarí?

Na hrudi som pocítil teplo. Bola to jej ruka, ktorú som si predstavoval ako ma hladí. Na tvári som opäť cítil jej dych, ktorý voňal po šampanskom a jahodách. Zatvoril som oči.

Lana opäť leží vedľa mňa. Plavba sa skončila. Zakaždým sa skončí a pripadá mi to tak rýchle, náhle. Takto ležiac na posteli mi Lana odrazu čosi zašepká do ucha. Môj pohľad sa zameria do prázdna. Nato sa zahľadím do jej očí s otázkou.

Jej úsmev je súhlasom. Jej tvár žiari radosťou a láskou.

„Lana?“, pýtam sa neveriacky.

„Filip?“

„Ako to myslíš?“

V tej chvíli ešte väčšmi pritisla svoje pery na moje a keď prestala, aby som sa nadýchol, zašepkala mi znova do ucha.

„Pristáli sme.“

Vzala mi ruku do dlane a položila ju tam, kde bol náš ostrov šťastia, naša budúcnosť.

„Zbohom Liz.“, zašepkal som do tmy a zaspal som, uchlácholený svišťaním vetra a tmou, ktorá mi napokon prinesie nové svetlo do života.

PRÍBEH NA POKRAČOVANIE

EVA

TEXT:
KATE

Niečo zašuchotalo, a zobudilo dievča nie z práve pokojného spánku. Len s polootvorenými očami sledovala Eva akéhosi veľkého chrobáka, ktorý sa snažil dostať sa von zo škatulky na šperky. „Fuj, aký chrobák a zobudil ma“. Evka vyhodila to šupinaté čosi von oknom a vdychovala neskonale čistú vôňu, ktorá sa šírila vôkol. „Dnes má voľno, skúsi sa otca spýtať na všetko a napraviť tak tú včerajšiu nevedomosť“, v duchu sa pobádala a už celkom spokojná vbehla do kuchyne. Mama pritúliac si ju na hrud', skôr než sa mohla na niečo spýtať, pozrela jej do očí a Evka už z toho pohľadu tušila, že nepôjde o nič milé – iba počúvala. „Otec musel dnes ráno odísť zlatko,“ - „Ale, mami, ja. musím sa ho na niečo spýtať! On., slúbil mi odpoveď, ja. stalo sa niečo?“ Evkina tvár sa zlomila lútosťou. „Neplač moja, vráti sa hneď ako to bude možné. Slúbil mi to“. A toto, podávajúc Evke lístok, „toto máš od neho – povedal iba „VČERAJŠOK“ – však ty už budeš vedieť čo a ako.“ Nijako spokojnejšia Evka teda mlčky prijala odkaz od otca a vyšla do záhrady.

Po týchto myšlienkach sa Eva nepokojne zahniezdila v posteli. Takého návraty do minulosti neboli to, čo dnes potrebovala. Jednako sa akosi týmto myšlienkam nebránila. Dlhو mala zakázané spomínať, dlho predlho jej trvalo, vyrovať sa nad stratou všetkého čo milovala. „Som silná a som na druhom brehu“, hovorila sama sebe v to ráno. „Prišla som o všetko, ale získala som to späť v podobe inej“, posilňovala sa. Čajník odpískal svoje ranné tóny a Eva si niesla do kúpeľne pariaci nápoj a pomaličky sa vnorila do teplej vody. Oprela hlavu o alabastrovú stenu vane a vnímala jemnú penu so skorocelovo – levanduľovou vôňou. Pozorovala svoj obraz vo

veľkom zrkadle oproti vane. Jemno zvlínené polodlhé vlasy, ktoré príde o chvíľu upravovať kaderníčka jej lemovali tvár, stáčali sa a usádzali na jej lícných kostiach, ktoré boli nie veľmi - predsa trochu vystúpené, tvoriace s jej malým nosom dokonalú jednotu. Zelené oči pod závojom dlhých hustých mihalníc spolu s presne vykrojenými perami dávali Eve ten vznešený a zároveň nedostupný výraz. Pena sa dotýkala jej útlých pliec a a cudne zakrývala zvyšok jej tela. Drobnou rúčkou s presne zastrihnutými a jemným lakom pokrytými nechtami si odhrnula neposlušnú vlnu z očí, a popíjajúc čaj, sa tešila príjemnému počasiu, ktoré sa ukazovalo cez pootvorené okno. Akosi bola rada, že jej nič neruší momentálnu pohodu a ticho sa usmievala, pretože mobil bol prepnutý a vlastne aj keby ju niekto chcel vytrhnúť z tohto leňošenia, tak ho nebude počuť. V hlave pomaly spriadala myšlienky programu dnešného dňa. „Bude to skvost v mojom živote“, uvažovala. „Kde to vlastne všetko začne?“ o desiatej má neskoré raňajky s producentom, potom s redaktorkou jedného z prestížnych top časopisov, ktoré vybaví hádam do obeda a potom si musí vybrať zo zopár prominentných osôb, od ktorých pozvania na obed ležia u v predsiene na stole. „Och“ – ticho si vzdychla, „nemusím to riešiť, Zoran sa o to postará. Je to priateľ a manažér v jednej osobe. Jemno sa usmiala. Pri pomyslení na tohto človeka, mala príjemný pocit. Je občas neuveriteľný. Eve organizuje väčšinu času a ona sa na neho úplne spolieha. Verila, že jej ho poslalo samo nebo. Tento človek mal ohromný zmysel pre poriadok, takú zvláštnu ucelenosť vo veciach a vlastne v všetkom čo robil. Staral sa o Evine angažmá vo filme, riadil hlavné záležitosti týkajúce sa jej financií – skrátka, získal si

jej plnú dôveru vo všetko pre Evu dôležité, ale zároveň nezaujímavé, zaťažujúce a neprehľadné. Tento mladý ambiciózný muž si Evu vzal pod svoju ochranu, keď hľadala niekoho, kto by jej zastával post jej osobného manažéra a tútora. Bola náročná, pochopiteľne svoje súkromné veci chcela zveriť do rúk niekomu, komu mohla plne dôverovať. Odporučil jej ho Ninin snúbenec a Eva vedela, že urobila dobre. Cítila, že Zoranovi na nej od prvého stretnutia záleží. Vo veciach taktu bol zrejme veľký profesionál. Nikdy sa o nič nepokúšal, čo sa citov týka, pripadal jej veľmi rezervovaný a nesmýly. Okrem pohľadov, pri ktorých ho viackrát pristihla sa zdalo, že dokonale ovláda a kontroluje svoje sympatie a tak sa hranice medzi nimi nikdy viac menej neposúvali. Hladieval na ňu zo zvláštnym úžasom a pokorou. Ak by mala opísať jeho výzor, bol nenápadný, vyšší, upravený a na muža s dosť jemnými črtami. Sama pre seba sa usmiala. Jedenkrát sa nechala uniesť a po náročnom dni plnom zhonu a únavy, keď sedeli na večeri v tichej reštaurácii a mali zase po tisíci krát preberať finančné a záležitosti sa Eva na Zorana zadívala a pocítila túžbu ho objasť. Nevedno, kde sa to v jej plachej povahe vzalo, nevedno, čo spôsobilo takýto nápad, faktom ale bolo, že pocity boli silnejšie ako ona sama. Po tom však ako Zorana pobozkala a videla do akých rozpakov ho tým priviedla, sa to rozhodla nikdy nezopakovať. Zvykla si na neho a brala jeho spoločnosť ako samozrejmosť, zapadajúcu do puzzle jej života.

Eva dopila čaj a niekoľkonásobným klopaním na dvere konečne vystúpila z kúpeľa. Jej telo aj myseľ boli dokonale oddýchnuté a pripravené čeliť náporu dnešného dňa a noci. Prehodila cez ešte vlhké telo jemný župan a otvorila dvere.

Mia práve dočesávala Evine vlasy, keď po jemnom zaklopaní vošiel Zoran. „Nezdvíhaš telefón.“, zdalo sa, akoby ho niečo znepokojilo. „Oh áno, neprepla som si zvonenie a telefón leží niekde v kúpeľni. Stalo sa niečo?“ „Nestalo, mám pre teba program na dnešný deň a chcem, aby sme vybrali pre Teba najvhodnejších ľudí, chápeš?“ Eva chápala. Tu nebolo treba premýšľať s kým by si dnes dala obed, jednoducho išla s tými, ktorí boli

pre ňu vhodní ako partneri pre budúce angažmá. Očami prebehla zoznam agentúr, prečítala mená hladne po jej osobe, čakajúce na jej vyvolenie. „Zoran a typ máme?“ zdvihla oči a spýtavo čakala na odpoveď. „No, najvhodnejšie bude sa teraz zúčastniť na branči s JT – má pre nás zopár ponúk, na obed by si mohla ísť s.“ Eva sa zamyslela. Ďalej nepočúvala čo jej odporúčal Zoran. Bola si istá, že je všetko dobre naplánované, a aj keby chcela niečo meniť, nejaký význam by to nemalo. Nechcela však ani prehnane rýchlo všetko zmiesť a odsúhlasiť. „Eva, myslím, že by sme mohli prijať túto variantu, ak to nebude pre Teba príliš vyčerpávajúce. Na zajtra máme jeden rozhovor pre televíziu, spojíme to s rádiom, aby sa to neťahalo dlhé hodiny a potom tu máš vernisáž, ktorá je uzavretá a dáme si voľno. Čo povieš?“ - Eva prikývla. „Zvládnem to, dobre ste to pripravili. Čo bude s tými, ktorí zostali?“ Preplánujem s nimi celý budúci týždeň. Necháme ňu hviezdíť ešte nejakú tú chvíľu.“ „Nina príde až na premiéru, má toho veľa, už mi dnes ráno volala.“ - „Áno, viem.“ „Viliana to dosť znepokojuje, keď takto pracuje. Počul som, že po sobášii by nemusela pracovať vôbec.“ V Eve sa niečo zachvelo. Veľmi si zvykla na osoby, ktoré denne stretávala a nejakú si nepripúšťala myšlienku, že by sa to malo zmeniť. Zoran pobadajúc záchvevy na Evinej tvári, snažil sa usmerniť Evine uvažovania narýchlo pozbieranými myšlienkami. „Hádám, ňu to nebude teraz znepokojevať. Neurčili ani dátum svadby. A ktovie ako sa rozhodne Nina.“ Zoranov stisk rúk a nežný úsmev pochopila ako priateľské gesto a tak ich aj prijala.

Niečo pred desiatou hodinou priniesli oblečenie na celý deň a Eva si ako vždy volila jednoduchú, trochu športovú a trochu elegantnú módu. Potrebovala sa vždy cítiť príjemne a nekontrolovať záhyby na šatách, neustále odbiehať naprávať si top alebo takpodobne. Teda aj teraz vyšla v úzkych nohaviciach a košeli, s hodvábnym šálom a jednoduchým svetlom prehodeným ležérne okolo pliec. Sneakerky ladili s farbou košele a celkový jej dojem vytváral obraz bezstarostnej tínedžerky. Celkový zovňajšok doladila kabelkou a nasadla so Zoranom do limuzíny.

**PRIDAJTE SA K NÁM
PÍŠTE, FOŤTE, KRESLITE
VÍTAME CELÚ FILOZOFICKÚ FAKULTU**

PARAZOL

**POMÔŽTE NÁM UROBIŤ NÁŠ ČASOPIS LEPŠÍM,
NEŽ KEDYKOL'VEK PREDTÝM**

parazol.ucm@gmail.com